

MØTEINNKALLING

Utvalg: PLAN OG RESSURSUTVALGET
Møtested: Kommunehuset
Møtedato: 06.02.2020 **Tid:** 09:00

Eventuelt forfall meldes til tlf. 75569000
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Innkalte:

Funksjon	Navn	Forfall	Innkalt for
Leder	Tom Forstun Antonsen		
Nestleder	Iris Skoglund		
Medlem	Espen Erling Karlsen		
Medlem	Tommy Rasch		
Medlem	Linda Tove Tverrånes Moen		

SAKSLISTE

Saksnr. **Arkivsaksnr.**
Tittel

REFERATER

DELEGERTE VEDTAK

1/20	20/135
GODKJENNING AV PROTOKOLL - PLAN OG RESSURSUTVALGET
2/20	19/656
HØRING OM FORSLAG TIL ENDRINGER I MOTORFERDSELLOVEN
OG FORSKRIFT FOR BRUK AV MOTORKJØRETØY I UTMARK OG
PÅ ISLAGTE VASSDRAG
3/20	18/673
LEIEKJØRING LARSOSLIA 2020 - 2021
4/20	20/49
SØKNAD OM MOTORFERDSEL - § 6 VINTER - ESPEN ANDRE
KRISTENSEN
5/20	19/641
KLAGE PÅ DELEGERT VEDTAK 93/19 - SIMON ENGHOLM

- 6/20 20/140
**SØKNAD OM DISPENSASJON FOR MOTORFERDSEL MED
SNØSKUTER TIL FORENINGSHYTTER - BODØ OG OMEGNS
TURISTFORENING**
- 7/20 20/50
**FØRSKRIFT OM JAKT OG MINSTEAREAL FOR JAKT PÅ ELG OG
RÅDYR**
- 8/20 19/599
KLAGE PÅ DELEGERT VEDTAK 90/19 - EGIL TOLLÅNES
- 9/20 20/145
**SØKNAD OM MOTORFERDSEL - SNØSKUTER - GUNNAR
SKOGLUND – saksdokumenter ettersendes.**
- 10/20 20/88
SØKNAD OM DISPENSASJON FRA TEK-17 26/4 FRØYDIS FORSMO
- 11/20 19/574
DISPENSASJONSSØKNAD FOR BOLIGBYGGING 27/4
- 12/20 19/540
**SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KOMMUNEPLANENS AREALDEL
47/5 MILLY VOLD**
- 13/20 19/4
**PLANSTRATEGI OG PLANPROGRAM KOMMUNEPLANENS
SAMFUNNSDEL 2020 - 2030**

Beiarn kommune, 29.02.2020

Tom Forstun Antonsen
leder

REFERERES FRA DOKUMENTJOURNAL

Dato: - Utvalg: PLR Plan og ressursutvalget

Saksnr Løpenr	Regdato Navn Innhold	Avd/Sek/Sakb	Arkivkode
19/575-3 5888/19	29.11.2019 Fylkesmannen i Nordland MELDING OM DELEGERT VEDTAK - TILTAKSSTRATEGIER SMIL OG NMSK 2020-2023 - LOKALT UTVALGTE JORDBRUKSLANDSKAP	BK/TEK/TOS	V08
17/234-3 6217/19	20.12.2019 Landbruksdirektoratet. INFORMASJONSBREV - OVERFØRING AV OPPGAVER PÅ LANDBRUKSOMRÅDET FRA FYLKESMANNEN TIL KOMMUNENE	BK/TEK/AMW	060

Fylkesmannen i Nordland
Postboks 1405
8002 BODØ

MELDING OM DELEGERT VEDTAK

Saken er behandlet som delegert saksnr 86/19 i Plan- og ressursutvalget.

De underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

Beiarn kommune vedtar «Nærings- og miljøstrategier i landbruket 2020-2023», som omfatter kommunens tiltaksstrategier for spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) og nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK), samt lokalt utvalgte jordbrukslandskap.

Vedtaket fattes med hjemmel i forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket § 8 og forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 3. Vedtaket fattes i samsvar med Regionalt miljøprogram for jordbruket.

«Nærings- og miljøstrategier i landbruket 2020-2023» oversendes Fylkesmannen i Nordland omgående.

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Anne Maren Wasmuth
Leder plan og forvaltning

Thomas Olufsen Skrautvol
Fagleder skog, utmark og miljø

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Vedlegg:

- Saksframlegg
- Nærings- og miljøstrategier i landbruket 2020-2023

Beiarn kommune
Nedre Bearveien 906 - Kommunehuset
8110 MOLDJORD

Vår dato: 19.12.2019
Vår referanse: 19/61163 - 4
Deres dato:
Deres referanse:

Beiarn Kommune		
Ar.Saksnr.	Dok.nr.	Reg.nr/Ar
17/234	3	6217/19
19 DES 2019		
Ark.kode P	060	
Ark.kode S		
Avdeling	Saksbeh.	AMW
Kassasjon	Gradering	

Informasjonsbrev - Overføring av oppgaver på landbruksområdet fra Fylkesmannen til kommunene

Som en del av kommunereformen vil kommunene fra 1.1.2020, få overført ansvaret fra fylkesmannen for forvaltning av tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket og tilskudd til tiltak i beiteområder, jf. Prop. 113 S (2018-2019) *Kommuneproposisjonen 2020*. Dette innebærer at kommunene blir førstelinjemyndighet for store deler av de landbrukspolitiske virkemidlene. Ordningene blir finansiert over Landbrukets utviklingsfond under jordbruksavtalen kap. 1150 post 50, samt kap 1149 post 71 i statsbudsjettet, og utgjør i 2020 henholdsvis 133 mill. kroner og 23 mill. kroner. Av Kommuneproposisjonen framgår det at kommunene også skal forvalte tilskudd til Utvalgte kulturlandskap i jordbruket (UKL) og verdensarvområdene Vegaøyan og vestnorsk fjordlandskap. Utvalgte kulturlandskap og verdensarvområdene finnes i ca 50 av landets kommuner, informasjon om denne ordningen sendes separat til disse kommunene.

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivarettatt og videreutviklet. Det henvises til forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (FOR-2004-02-04-447 og FOR-2017-10-04-1583). Kommunene er allerede i dag førstelinjemyndighet for deler av virkemidlene som reguleres av forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, herunder tilskudd til skogkultur og tilskudd til miljøtiltak i skog. Endringen som er vedtatt i Prop. 113 S gjelder tilskudd til skogveier og taubane o.a. Kommunene skal nå også forvalte tilskudd til bygging av nye eller ombygging av eksisterende skogsveier når dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressursene. Tilskudd kan bare gis til veier som er godkjent etter den til enhver tid gjeldende forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål, eller etter plan- og bygningslovens bestemmelser.

Landbruksdirektoratet
Org.nr: NO 981 544 315 MVA
www.landbruksdirektoratet.no
postmottak@landbruksdirektoratet.no

Postadresse
Postboks 1450 Vik
0118 Oslo, Norway
Telefon: +47 78 60 60 00

Besøksadresse
Stortingsgt. 28, 0161 Oslo
Løkkeveien 111-0301, 9510 Alta

Videre skal kommunene være førstelinjemyndighet for tilskudd med taubane, hest o.a. Tilskudd kan bare gis der det er foretatt registrering av miljøkvaliteter i området. Overføringen av oppgaver knyttet til tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket innebærer at kommunene får et helhetlig ansvar for oppbygging og skjøtsel av skog og for infrastrukturen i skogbruket.

Årlig blir det behandlet opp mot 500 søknader om tilskudd til veibygging. Det er stor variasjon i antall søknader mellom kommunene. Det blir årlig behandlet om lag 300 søknader om driftstilskudd. Det er i hovedsak fylker med mye taubaneterreng som har mye søknader.

Mer om oppgavene

Tidligere har kommunen hatt ansvar med å forberede, anbefale og prioritere tilskuddssøknadene for Fylkesmannen. Det som er nytt for kommunen nå er at de også skal fatte vedtak om tilskudd, og sørge for utbetaling av midler gjennom fagsystemet. I fagsystemet er det laget rutiner for innmelding av veiprosjekter, kalt veibank. Veibanken er et verktøy som skal brukes for å planlegge og prioritere bruken av tilskuddsmidlene.

Oversikt over oppgaver vei

- Fastsette overordnede retningslinjer (nytt)
- Fatte vedtak om tilskudd basert på retningslinjene (nytt)
- Før bygging starter skal byggeplaner godkjennes
- Sluttkontroll av veier – gjøres i felt og føres i fagsystem
- Utbetaling av tilskudd fra fagsystemet (nytt)
- Registrere potensielle veier i Veibank (nytt)
- Gjennomføre veivedlikeholdscontroller i felt (5 og 10 årskontroller)
- I tillegg er kommunen en pådriver
 - Oppfølging av veier som drar ut i tid
 - Omfordeling av midler ved behov

Oversikt over oppgaver taubane, hest og annet – alle oppgaver

- Fastsette overordnede retningslinjer (nytt)
- Fatte vedtak om tilskudd basert på retningslinjene (nytt)
- Utbetaling av tilskudd fra fagsystemet (nytt)

Når vedtaksmyndighet for vei- og driftstilskudd ligger hos kommunene skal retningslinjer og vilkår for tilskudd fastsettes av kommunene i samarbeid med Fylkesmannen og skognæringen. Kommuner som ikke fastsetter slike retningslinjer får ikke tildelt ramme fra Fylkesmannen.

Det er en fordel om kommuner kan samarbeide om felles retningslinjer i en region, og prioritere søknader innenfor en regionvis tilskuddsramme.

Tidligere har kommunene lagt inn tilskuddssøknader i fagsystemet basert på byggesøknader som kommunen har godkjent. Nå skal kommunen også bevilge tilskudd i fagsystemet. Denne modulen vil være tilgjengelig for kommunene i løpet av januar 2020. I tillegg må kommunen skrive et vedtaksbrev.

For delutbetalinger kreves det et godkjent regnskapssammendrag. Før sluttutbetaling av tilskudd kan finne sted, må veien være godkjent. Dette er kommunene kjent med fra tidligere. Sluttutbetaling krever at veien er kartfestet og at regnskapssammendrag er godkjent i fagsystemet.

For vedtak fattet av Fylkesmannen vil kommunen som utgangspunkt være ansvarlig for oppfølging av vilkår satt av Fylkesmannen. Kommunen blir vedtaksmyndighet også for søknader innsendt i 2019, men ikke ferdigbehandlet av fylkesmannen, da i samråd med fylkesmannen. Eventuelle klager håndteres etter reglene på vedtakstidspunktet. Dette betyr at vedtak fattet av Fylkesmannen skal behandles av direktoratet som klageinstans.

Tilskudd til tiltak i beiteområder

Formålet med tilskudd til tiltak i beiteområder er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Totalrammen for tilskuddsordningen er 23 mill kr i 2020. Av totalrammen er 5 mill. kr øremerket tiltak knyttet til kostnader for beitenæringen som følge av tiltak mot skrantesjuka på rein i Nordfjella, som vil bli forvaltet av Fylkesmannen. Resterende ramme, som forvaltes av kommunen, er derfor 18 mill kr.

Tilskudd til tiltak i beiteområder er regulert i egen forskrift (FOR-2013-02-04-206 og FOR-2017-10-03-1582). Tilskuddet er rettet mot lag eller foreninger (beitelag, grunneierlag, radiobjellelag) som er registret i enhetsregisteret, som driver næringsmessig beitedrift og som iverksetter investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder. Enkeltforetak kan også søke.

Kommunen fastsetter lokale retningslinjer, innenfor rammen av forskrift og rundskriv, lyser ut midlene og innvilger tilskudd.

Administrasjon av ordningene

Landbruksdirektoratet er ansvarlig for regelverket knyttet til ordningene og for oppfølging av de økonomiske virkemidlene. Felles for alle ordningene er at de er regulert i egne forskrifter. Landbruksdirektoratet vil også utarbeide egne rundskriv eller retningslinjer til hver av ordningene. Landbruksdirektoratet vil i tildelingsbrevet til fylkesmannen fordele de økonomiske rammene til regionene basert på driftsomfang, behovsrapportering og planlagte prosjekter. Fylkesmannen vil deretter fordele de økonomiske rammene videre til kommunene.

Søknadsprosessen for behandling av tilskudd er digital, via Altinn. Dette innebærer at for tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket vil saksbehandlingen skje gjennom fagsystemet ØKS. For tilskudd til tiltak i beiteområder og UKL vil saksbehandlingen skje i fagsystemet Agros.

Fylkesmannen vil fortsatt være kompetansesenter for kommunene på landbruksområdet også for de nye oppgavene. Fylkesmannen vil derfor iverksette opplæringstiltak for kommunene i forbindelse med overføringen av oppgaver.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Vibeke Tronstad Selnes
seksjonssjef

Per Guldbrand Solli
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Kopi til:

Fylkesmannen i Agder	Pb 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Innlandet	Pb 987	2604	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Pb 2520	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Nordland	Pb 1405	8002	BODØ
Fylkesmannen i Oslo og Viken	Pb 325	1502	MOSS
Fylkesmannen i Rogaland	Pb 59	4001	Stavanger
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Statens hus	9815	VADSØ
Fylkesmannen i Trøndelag	Pb 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark	Pb 2076	3103	TØNSBERG
Fylkesmannen i Vestland	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Landbruks- og matdepartementet	Pb 8007 Dep	0030	OSLO

Delegerte vedtak

Dato: - Utvalg: PLR Plan og ressursutvalget

Arkivsak	Dato Navn Innhold	Saksnr.	Avd/Sek/Saksb.	Arkivkode Resultat
19/79	12.11.2019	DS 84/19	BK/TEK/TOS	K01
	DISPENSASJON FRA MOTORFERDSELLOVEN FOR UTJKJØRING AV ÅTE OG ÅTEBU IFM. FELLING AV JERV			
19/581	13.11.2019	DS 85/19	BK/TEK/TOS	K01
	SØKNAD OM DISPENSASJON FRA MOTORFERDSELLOVEN - LINDA BJØRNBACK			
19/575	29.11.2019	DS 86/19	BK/TEK/AMW	V08
	TILTAKSSTRATEGIER SMIL OG NMSK 2020-2023 - LOKALT UTVALGTE JORDBRUKSLANDSKAP			
19/639	02.12.2019	DS 87/19	BK/TEK/TOS	K01
	DISPENSASJON FOR MOTORFERDSEL I UTMARK			
19/515	02.12.2019	DS 88/19	BK/TEK/FM	GNR 13/7
	SØKNAD OM KONSESJON PÅ ERVERV AV FAST EIENDOM - GNR. 13, BNR. 7 BJØRN VILHELMOSEN & ANNE MAREN WASMUTH			
19/639	05.12.2019	DS 89/19	BK/TEK/TOS	K01
	OMGJØRING AV VEDTAK - MOTORFERDSEL I UTMARK - STEINPRØVER I BEIARFJORDEN			
19/599	06.12.2019	DS 90/19	BK/TEK/TG	GNR 65/1
	REKVISISJON AV OPPMÅLINGSFORRETNING - EGIL TOLLÅNES - JORDLOVSBEHANDLING			
19/597	18.12.2019	DS 91/19	BK/TEK/TOS	K01
	SØKNAD OM DISPENSASJON FRA LOV OM MOTORFERDSEL I UTMARK OG VASSDRAG - DAN-MARTIN INGVALDSEN			
16/1207	18.12.2019	DS 92/19	BK/TEK/AMW	223
	Norsk landbruksrådgiving Nord-Norge DRIFTSTILSKUDD NORSK LANDBRUKSRÅDGIVING NORD-NORGE			

19/641	18.12.2019	DS 93/19	BK/TEK/TOS	K01
	SØKNAD OM MOTORFERDSEL - SIMON ENGHOLM			
19/608	19.12.2019	DS 94/19	BK/TEK/TOS	K01
	SØKNAD OM MOTORFERDSEL - BJØRNAR OG ANNE TURID BRÆNDMO			
19/645	19.12.2019	DS 95/19	BK/TEK/TOS	K01
	SØKNAD OM MOTORFERDSEL - MARTIN TJÆRANDSEN			
19/646	03.01.2020	DS 1/20	BK//OPN	GNR 12/32/8
	SØKNAD OM TILLATELSE TIL TILTAK UTEN ANSVARSRETT 12/32/8 NAUST PÅ KOBBAVATNET			
19/653	06.01.2020	DS 2/20	BK/TEK/TOS	K01
	MOTORFERDSEL I UTMARK - KNUT OG FRID RØNNÅBAKK			
19/654	07.01.2020	DS 3/20	BK/TEK/TOS	K01
	MOTORFERDSEL I UTMARK - ARNE LARSEN			
19/660	07.01.2020	DS 4/20	BK/TEK/TOS	K01
	SØKNAD OM MOTORFERDSEL - TRYGVE MOLDJORD			
20/4	15.01.2020	DS 5/20	BK//OPN	K01
	SØKNAD DISPENSASJON MOTORFERDSEL I UTMARK FRANK MOVIK			
20/14	16.01.2020	DS 6/20	BK/TEK/AMW	V17
	TILSKUDD TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER - LOKALE RETNINGSLINJER 2020-2024			
20/85	23.01.2020	DS 7/20	BK/TEK/AMW	GNR 59/5
	William Øvernes GODKJENNING AV FORPAKTNINGSKONTRAKT WILLIAM ØVERNES			

GODKJENNING AV PROTOKOLL - PLAN OG RESSURSUTVALGET

Saksbehandler: Karin Nordland Arkiv: 033
Arkivsaksnr.: 20/135

Saksnr.: **Utvalg** **Møtedato**
1/20 Plan og ressursutvalget 06.02.2020

Rådmannens innstilling:

HØRING OM FORSLAG TIL ENDRINGER I MOTORFERDSELLOVEN OG FORSKRIFT FOR BRUK AV MOTORKJØRETØY I UTMARK OG PÅ ISLAGTE VASSDRAG

Saksbehandler: Thomas Olufsen Skrautvol
Arkivsaksnr.: 19/656

Arkiv: K01

Saksnr.: Utvalg Møtedato
2/20 Plan og ressursutvalget

06.02.2020

Rådmannens innstilling:

Beiarn kommunestyre har følgende uttalelse til foreslåtte endringer i motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag:

Forslaget om å endre ordlyden i forskriften § 6 fra «kommunestyret eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer» til «kommunen» støttes. At kommunene får større rom til å delegere myndighet internt anses for å være positivt. Det kan samtidig bidra til vesentlig kortere saksbehandlingstid, samt noe redusert saksmengde for kommunens politikere.

Departementet ber også om innspill på om §§3 og 5 i forskriften bør endres tilsvarende. Kommunen mener at departementet med fordel kan endre ordlyden i §§ 3 og 5 til «kommunen». Vår vurdering er at eventuelle endringer i disse to bestemmelsene ikke vil ha noen faktisk praktisk betydning, men at de kan bidra positivt med hensyn på å forenkle forskriften.

Departementet ønsker uttalelser om anvendelsen av forskriften § 2 tredje ledd. Beiarn kommune opplever at forskriften § 2 i svært liten grad benyttes. Av det kommunen er kjent med, har heller ikke Fylkesmannen i Nordland delegert myndighet etter forskriften § 2 tredje ledd annet punktum til kommunene. En endring av forskriften § 2 tredje ledd som fjerner annet punktum, vil etter det vi erfarer ikke få noen praktisk betydning. Det bør allikevel påpekes at en slik endring vil fjerne muligheten fylkesmannen har til å delegere myndigheten til kommunen, hvilket kan oppfattes som å fjerne kommunenes anledning til medvirkning. Med bakgrunn i dette, støtter ikke Beiarn kommune et forslag om å fjerne annet punktum fra forskriften § 3 tredje ledd.

Forslaget om å etablere et påbud om å registrere kommunale snøscooterløyper i en nasjonal database støttes herfra. Vi ser verdien av at publikum, forvaltning m.fl. har tilgang til en database med oppdatert informasjon om tilgjengelige løyper. Det anses for å være et godt tiltak i tråd med en målsetting om åpenhet og informasjon. En rapporteringsplikt anses ikke for å øke arbeidsbyrden, og vi kan ikke se at et påbud om å rapportere løyper til databasen har noen direkte negative konsekvenser for verken kommune eller innbyggere.

De foreslåtte endringene i forskriften § 5 første ledd bokstav c later til å være en presisering av ordlyd for å tilpasses gjeldende praksis. Dette innebærer altså ingen

reell endring i avstandsmåling mellom vei og hytte.

Vi merker oss at det skjønnet departementet legger opp til at kommunene skal benytte, ikke nødvendigvis innebærer at en kan måle avstand fra det punktet ved vei som er mest praktisk eller mest hensiktsmessig. I de tilfeller hvor traseen med motorisert transport vil være en annen enn korteste trasé på ski, forstår vi det slik at en er nødt til å forholde seg til sistnevnte trasé når en måler avstand.

Når det foreslås en endring i forskriftens ordlyd, mener vi at rammene forskriften setter for kommunenes bruk av skjønn er for snevre. Beiarn kommune mener seg kompetent og habil til å bruke skjønn utover valg av oppmålingsmetode.

Kommunens holdning i dette spørsmålet er at når faktiske og praktiske forhold tilsier det, så skal kommunen kunne bruke sitt skjønn slik at avstand kan måles fra det annet sted som utgjør et naturlig utgangspunkt, istedenfor det absolutt nærmeste punkt ved vei. Således er det behov for at departementet vurderer en annen ordlyd i forskriften § 5 første ledd bokstav c.

Beiarn kommune har ellers ingen kommentarer til departementets forslag til endringer i nevnte lov og forskrift.

Saksutredning/bakgrunn:

Klima- og miljødepartementet (KLD) har sendt på høring flere forslag til endringer i regelverket om motorferdsel i utmark og vassdrag. Høringsfrist er satt til 4. mars 2020.

Departementet foreslår følgende:

- Bestemmelsen om prøveordningen med catskiing i motorferdselloven § 4 a endres for å kunne tillate bruk av alle beltegående motorkjøretøy og ikke bare tyngre beltekjøretøy som bestemmelsen åpner for i dag.
- Forbudet mot motorfartøy på vann under 2 kvadratkilometer i motorferdselloven § 6 endres slik at kommunen etter søknad kan gi tillatelse til ferdsel med båter med elmotor.
- Oppsynsmyndighetens adgang til kontroll og ileggelse av overtredelsesgebyr i motorferdselloven §§ 12 a og b utvides til å gjelde førere av alle typer motorfartøy og – kjøretøy, og ikke bare førere av snøscooter slik bestemmelsen omfatter i dag.
- Myndigheten til å gi dispensasjoner etter forskriften § 6 flyttes fra kommunestyret til kommunen, for å åpne for at myndigheten kan delegeres videre internt i kommunen.
- Det nedfelles en forpliktelse for kommunene til å rapportere inn sine kommunale snøscooterløyper til en nasjonal database.
- Adgangen til å gi tillatelse til snøscootertransport mellom hytte og vei i forskriften § 5 første ledd bokstav c presiseres.
- En mindre endring i bestemmelsen om adgang til å bruke elsykkel i utmark i forskriften § 2a annet ledd.

KLD har mange forslag til større og mindre endringer i lov og forskrift. Ikke alle disse forslagene er av særlig relevans, eller vesentlig betydning, for Beiarn kommune. Administrasjonen velger derfor her å belyse de forslagene som antas å ha størst påvirkning og/eller interesse for kommunen. Alle de ulike forslagene er nærmere redegjort for i vedlagte høringsbrev fra departementet.

Endringer i bestemmelser om myndighetsfordeling og delegering i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag:

Motorferdselloven § 3 gir et generelt forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag. Det er i loven og i den tilhørende forskriften gitt en rekke unntak fra dette forbudet. Lovverket gir for det første unntak for flere konkret opplistede formål og tilfeller. I tillegg har både loven og forskriften § 6 en dispensasjonsbestemmelse som åpner for at kommunen kan gi dispensasjoner også i tilfeller som ikke dekkes av unntaksbestemmelsene.

Dispensasjonsbestemmelsene er ment å være sikkerhetsventiler som skal praktiseres strengt. Lovens dispensasjonsbestemmelse gjelder motorfartøy eller luftfartøy, mens forskriftens bestemmelse gjelder motorkjøretøy. Det er flere vilkår for at slike dispensasjoner skal kunne gis, blant annet at det foreligger «særlige grunner» (motorferdselloven § 6) eller et «særlig behov» (forskriften § 6).

I lovens § 6 er myndigheten til å gi slike dispensasjoner lagt til «kommunen». I forskriften § 6 er myndigheten lagt til «kommunestyret eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer». Med bakgrunn i innspill fra et prosjekt om forenkling av utmarksforvaltning, foreslår departementet nå å endre ordlyden i forskriften § 6 fra «kommunestyret eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer» til «kommunen». Denne endringen innebærer at det åpnes for at myndigheten til å behandle dispensasjonssøknader etter forskriften § 6 også kan delegeres til administrasjonen. Det gjelder, som i andre tilfeller, i saker som ikke er av prinsipiell betydning, jf. kommuneloven §§13-1 sjette ledd. Det vil være opp til kommunen selv å bestemme om det er kommunestyret (eventuelt et annet folkevalgt organ i kommunen) eller administrasjonen som skal treffe dispensasjonsvedtak, innenfor de generelle rammene for delegering som kommuneloven oppstiller.

At myndigheten tilligger kommunestyret er etter departementets syn spesielt viktig der hvor myndigheten innebærer kompetanse til å gi forskrifter. Der det gjelder enkeltdispensasjoner er det etter departementets syn mer kurant at kommuneadministrasjonen treffer vedtak. Departementet påpeker at dispensasjoner etter forskriftens § 6 krever skriftlig saksfremlegg, og at de aller fleste søknadene derfor behandles i kommuneadministrasjonen før det treffes en avgjørelse i kommunestyret. Etter departementets syn vil en endring neppe føre til at flere vedtak innvilges og at omfanget av motorisert ferdsel i utmark øker dersom vedtakene treffes administrativt. Den foreslåtte endringen vil kunne gi kommunen større fleksibilitet, og det vil være opp til den enkelte kommune om sakene kun skal behandles administrativt eller også politisk, innenfor kommunelovens delegeringsbestemmelser. En adgang til administrativ innvilgelse av søknader etter forskriften § 6 vil også kunne korte ned saksbehandlingstiden.

Departementet ber også om innspill på om §§3 og 5 i forskriften bør endres tilsvarende. Forskriften § 3 gir direkte hjemmel til motorferdsel på vinterføre til ulike formål, og fastsetter at kommunestyret kan gi bestemmelser om eksempelvis områder, traseer, sesonglengde, og tidspunkter for kjøring tilknyttet disse formålene. En eventuell endring fra «kommunestyret» til «kommunen» kan åpne for at myndigheten i slike tilfeller også kan delegeres til kommuneadministrasjonen. Forskriften § 5 sier at «kommunestyret» kan gi tillatelse til bruk av snøscooter til en rekke formål. Deretter presiseres det i annet ledd at myndigheten kan delegeres til «et folkevalgt organ eller kommunal tjenestemann». En eventuell endring i forskriften § 5 slik at myndigheten legges til «kommunen» vil ikke ha praktisk betydning, men vil bidra til en forenkling av regelverket.

Departementet ønsker også innspill på anvendelsen av forskriften § 2 tredje ledd. Etter denne bestemmelsen har fylkesmannen adgang til å begrense eller forby kjøring i spesielt sårbare områder. Dette gjelder kjøring som ellers har direkte hjemmel i motorferdselloven § 4 og forskriften § 2 første ledd. Etter annet ledd annet punktum har fylkesmannen adgang til å delegere denne myndigheten til kommunestyret. Departementet er usikker på hvorvidt en slik adgang er nødvendig, og bemerker at enhver begrensning på det kommunale selvstyret i utgangspunktet skal ha hjemmel i lov. Departementet er usikker på i hvilket omfang adgangen etter § 2 tredje ledd til å begrense eller forby kjøring i sårbare områder brukes i praksis, og i hvor stor grad myndigheten delegeres til kommunen. Departementet ønsker å høre høringsinstansenes erfaringer med bestemmelsen, og ber om synspunkter på om adgangen til å delegere myndigheten etter forskriften § 2 tredje ledd annet punktum til kommunen bør oppheves.

Etablere påbud om å registrere kommunale snøscooterløyper i nasjonal database:

Miljødirektoratet har opprettet en nasjonal database for snøscooterløyper, og formålet med denne er å samle all informasjon om kommunale snøscooterløyper på ett sted. I dag er det frivillig for kommunene å rapportere inn data til databasen, og Miljødirektoratet har uttrykt ønske om å innføre en innrapporteringsplikt i motorferdselloven og forskriften.

Departementet mener at en samlet oversikt over snøscooterløyper vil være til fordel både for publikum og for offentlige myndigheter. Det er praktisk og tidsbesparende å samle informasjon om de kommunale snøscooterløypene på ett sted, både for publikum, for oppsynet, for redningstjenestene og for forvaltningen. For publikum vil tilgang til slik informasjon være en fordel både for de som ønsker å kjøre snøscooter og vil orientere seg om hvilke løyper som finnes, og for friluftsfolk som ønsker å unngå turområder nær snøscooterløyper. Det har så langt vist seg utfordrende å få kommunene til å sende inn data til Miljødirektoratets database, og departementet mener derfor at det bør fastsettes en plikt til å innsende data om snøscooterløyper til den offentlige databasen.

Som støtte for dette synspunktet viser departementet til at bruksverdien av databasen reduseres vesentlig dersom den ikke er komplett. Departementet ser på den annen side ingen tungtveiende grunner til at en slik forpliktelse ikke skal kunne innføres. Samlet sett vil kommunene dra nytte av at alle kommuner med snøscooterløyper har lagt sine løyper inn i databasen, da informasjonstilgangen blir både lettere og bedre.

Oppmåling av avstandskravet etter forskriften § 5 første ledd bokstav c:

Motorferdselloven gir et generelt forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag, men inneholder samtidig en rekke unntaksbestemmelser i loven og i den tilhørende forskriften. Et av de lovfestede unntakene fra motorferdselforbudet er nedfelt i forskriften § 5 første ledd bokstav c, om adgangen til hyttetransport. Bestemmelsen fastsetter at kommunestyret etter skriftlig søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter «for eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg når det i området ikke er mulighet for leiekjøring [...]». På bakgrunn av spørsmål knyttet til hvordan avstandskravet skal beregnes, herunder kommunenes skjønnsmessige adgang til å fravike utgangspunktet om å måle i luftlinje, uttalte Klima- og miljødepartementet i brev 3. juli 2018 til fylkesmennene, at kommunene «har et skjønn i valg av målemetode for å fastsette avstanden mellom hytte og brøytet bilvei», og at «det avgjørende for om tillatelsen kan gis er om den reelle avstanden mellom hytte og brøytet bilvei er minst 2,5 km». Stortinget behandlet 20. juni 2019 et representantforslag om å endre forskriften § 5 første ledd bokstav c for å gi

kommunene mulighet for å bruke skjønn når de måler opp avstanden mellom hytte og brøytet vei (dokument 8: 119 S (2018-2019). Forslaget ble ikke vedtatt, jf. Innst. 355 S (2018-2019). Stortinget påpekte at det etter dagens regelverk er fullt mulig å gi tillatelse til å bruke snøscooter til hytta der hvor topografi og andre forhold gjør at korteste faktiske mulige trasé er lengre enn 2,5, men avstanden i luftlinje er under 2,5 km. Samtidig uttrykte representantene fra regjeringspartiene i komitéen, som representerer et flertall i Stortinget, at forskriften bør presiseres slik at det kommer tydelig frem at kommunene kan legge den korteste reelle avstanden mellom hytte og brøytet vei til grunn ved vurdering av søknader etter bestemmelsen.

For å tydeliggjøre skjønnsrommet i forskriften § 5 første ledd bokstav c, foreslår departementet en presisering i bestemmelsens ordlyd som synliggjør at kommunene ikke er bundet til å måle avstanden mellom bilvei og hytte i luftlinje hvis topografi og faktiske forhold tilsier at korteste faktisk mulige trasé er lengre enn 2,5 km. I slike tilfeller kan kommunen måle den aktuelle trasé – altså den løype som hytteeier vil måtte gå til hytta uten motorisert transport.

Forslaget til presisering i forskriftsteksten endrer ikke kravet om at den korteste faktiske trasé mellom bilvei og hytte må være minst 2,5 km for at tillatelse til snøscooterferdsel skal kunne gis; skjønnsrommet gjelder bare valg av oppmålingsmetode.

En presisering som foreslått vil ikke medføre noen realitetsendring, siden det også etter gjeldende rett har vært adgang til å fravike utgangspunktet om avstandsberegning i luftlinje. Departementet vil også påpeke at det er opp til kommunen selv om den ønsker å fravike utgangspunktet om avstandsberegning i luftlinje, og at innfrielse av avstandskravet ikke gjør kommunene forpliktet til å innfri en søknad. Kommunen vil fortsatt kunne avslå søknader selv om avstandskravet er oppfylt, og vil også kunne bestemme at transport skal skje med leiekjører uavhengig av avstand. Det forutsettes fortsatt at søknader kun kan innvilges når det ikke finnes mulighet for leiekjøring. Dersom det finnes mulighet for leiekjøring med snøscooter i området, kan kommunen ikke innvilge søknad om snøscootertransport til hytte etter § 5 første ledd bokstav c.

Vurdering:

Endringer i bestemmelser om myndighetsfordeling og delegering i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag:

Forslaget om å flytte dispensasjonsmyndighet etter forskriften § 6 fra kommunestyret til kommunen, vil kunne åpne for at vedtakskompetansen i disse sakene flyttes til kommuneadministrasjonen. Det innebærer at arbeidsbyrden for kommunens politikere reduseres. For administrasjonen forblir arbeidsbyrden uforandret, da disse sakene uansett krever skriftlig saksforberedelse. Den som søker om dispensasjon etter forskriften § 6, vil kunne oppleve en raskere saksbehandlingstid dersom dispensasjonsmyndigheten flyttes og delegeres til administrasjonen. Dette fordi en da ikke vil være avhengig av politisk møtekalender, gjennomføring av møte og utskrift av møteprotokoll før søker kan få svar. Dette forslaget innebærer at saksbehandlingstiden i enkelte tilfeller kan forkortes med mer enn to måneder.

Av erfaring ser vi at når det gjelder behandling av søknader etter forskriften § 6 i Beiarn kommune, blir utfallet av den politiske behandlingen i de fleste tilfeller som innstilt fra administrasjonen. En endring i forskriften og en eventuell påfølgende delegering av

vedtaksmyndighet fra Plan- og ressursutvalget til administrasjonen, vil derfor i liten grad medføre en endring i antallet dispensasjoner som blir innvilget.

Når det gjelder forskriften § 3, kan vi ikke se at en endring i ordlyd fra «kommunestyret» til «kommunen» vil ha særlig praktisk betydning. Det anses herfra å være fordelaktig at myndigheten til å fastsette reglement ligger hos kommunens politikere. En endring i ordlyd kan dog åpne for at myndigheten delegeres til politisk utvalg istedenfor kommunestyret, hvilket kan bidra til en enklere og raskere saksgang.

En forenkling i forskriften § 5 som beskrevet ovenfor, anses for å være positivt. Det innebærer ikke noen reell praktisk endring, men bidrar til at forskriften fremstår noe mer uniform og lettlest for både publikum og forvaltning.

Administrasjonen er ikke kjent med at Fylkesmannen i Nordland har nedlagt restriksjoner eller forbud mot kjøring i områder i Beiarn. Det kan late til at denne bestemmelsen er nokså lite benyttet i våre nærområder. Vi er heller ikke kjent med at fylkesmannen har delegert myndighet etter forskriften § 2 tredje ledd annet punktum til kommunestyret. Således har ikke eventuelle endringer i denne bestemmelsen særlig betydning for Beiarn kommune. Det bør allikevel påpekes at en endring av forskriften § 2 tredje ledd, som fjerner annet punktum, vil fjerne muligheten fylkesmannen har til å delegerer myndigheten til kommunen i slike tilfeller. Dette kan oppfattes som å fjerne kommunenes anledning til medvirkning.

Etablere påbud om å registrere kommunale snøscooterløyper i nasjonal database:

Departementet viser til at den nasjonale databasen for kommunale snøscooterløyper bør være komplett for å ha en bruksverdi, og for at den skal fungere optimalt. Det gjelder for både forvaltningen, brukere som søker slike løyper, og friluftsfolk som ønsker å unngå områder med mye motorferdsel.

Beiarn kommune har meldt inn kommunal løype til både nasjonal database og til Fylkesmannen i Nordland sin egen database. Administrasjonen ser verdien av at publikum og forvaltning har tilgang til en database med oppdatert informasjon om tilgjengelige løyper. Det anses herfra for å være et godt tiltak i tråd med en målsetting om åpenhet og informasjon til både innbyggere og gjester i kommunen. En rapporteringsplikt anses ikke for å øke arbeidsbyrden, og vi kan ikke se at et påbud om å rapportere løyper til databasen har noen direkte negative konsekvenser for kommune eller innbyggere.

Oppmåling av avstandskravet etter forskriften § 5 første ledd bokstav c:

De foreslåtte endringene i forskriften § 5 første ledd bokstav c later til å være en presisering av ordlyd for å tilpasses gjeldende praksis. I korte trekk går gjeldende praksis etter departementets syn ut på at en måler den reelle avstanden fra vei til hytte, basert på traseen som ville benyttes når en måtte gått uten motorisert transport, og ikke nødvendigvis i luftlinje. Disse endringene innebærer altså ingen reell endring i avstandsmåling.

Det er samtidig verdt å merke seg at nevnte endringer ikke åpner for at en kan måle avstand fra det punktet ved vei som er mest praktisk eller mest hensiktsmessig. I de tilfeller hvor traseen med motorisert transport vil være en annen enn korteste trasé på ski, forstår vi det slik at en er nødt til å forholde seg til sistnevnte trasé når en måler avstand. Når det foreslås en endring i forskriftens ordlyd, bør det også poengteres og/eller vurderes hvorvidt rammene forskrift (og lovgivende myndighet) setter for kommunenes bruk av skjønn er for snevre.

Rådmannen mener det og tilrår en tydelighet i uttalelsen på dette området. Lokalpolitikken utfordres til å debattere dette grundig, men rådmannen mener saksbehandlingen her vil være basert på en kompetanse som ivaretar hensynet til miljø på en god måte selv om kommunene skulle få en utvidet skjønnsmulighet.

Enkelte tilfeller der motorisert ferdsel anses for å være nødvendig, risikerer å ikke få dispensasjon dersom den absolutt korteste vei på ski må være førende for avstandsmåling. I Beiarn er spørsmålet om ferdsel med snøscooter til flere av hyttene ved Langvatn et eksempel på at rammene i forskriften § 5 første ledd bokstav c oppleves å være for snevre. Kommunens holdning i dette spørsmålet har til nå vært at når faktiske og praktiske forhold tilsier det, så skal avstand kunne måles fra det annet sted som utgjør et naturlig utgangspunkt.

Vedlegg:

- Høringsbrev
- Høringsnotat

Relevante dokumenter (ikke vedlagt):

- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)
- Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

Regjeringen.no

Høring av forslag til endringer i motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag

Høring | Dato: 05.12.2019 | Klima- og miljødepartementet
(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kld/id668/>)

Beiarn Kommune		
Ar/Saksnr.	Dok.nr.	Reg.nr./Ar
19/656	1	6115/19
12 DES 2019		
Ark.kode P	K01	
Ark.kode S		
Avdeling	Saksbeh.	TOS
Kassasjon	Gradering	

Klima- og miljødepartementet sender med dette på høring forslag til en rekke endringer i lov 10. juni 1977 nr. 100 om motorferdsel i utmark og vassdrag og i forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.

Status: På høring

Høringsfrist: 04.03.2020

Høringsbrev

Vår ref.: 19/3230

Klima- og miljødepartementet sender med dette på høring forslag til en rekke endringer i lov 10. juni 1977 nr. 100 om motorferdsel i utmark og vassdrag og i forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag.

Departementet foreslår å endre bestemmelsen om prøveordningen med catskiing slik at lettere beltekjøretøyer (som snøscooter og ATV med belter) også kan anvendes. Departementet foreslår også å gi kommunene myndighet til å tillate ferdsel med båt med elmotor på vann som er mindre enn 2 kvadratkilometer. Videre inneholder forslaget endringer i myndigheten til å gi tillatelser og dispensasjoner til motorferdsel, utvidelse av oppsynsmyndighetens adgang til å kontrollere og ilegge overtredelsesgebyr, innføring av plikt for kommunene til å rapportere inn vedtak om snøscooterløyper til en nasjonal database, samt enkelte andre mindre endringer.

Høringsfrist er **4. mars 2020**.

Hørings svar sendes inn ved å bruke skjemaet for høringssvar.

Ved tekniske problemer kan innspill, med referanse 19/3230, i stedet sendes på e-post til postmottak@kld.dep.no (<mailto:postmottak@kld.dep.no>).

Liste over høringsinstanser følger vedlagt. Vi ber høringsinstansene vurdere om forslaget også bør forelegges for underliggende organer mv. som ikke er oppført på listen. Alle som ønsker det kan uttale seg, selv om de ikke er oppført på listen over høringsinstanser. Høringsuttalelsene er offentlige etter offentleglova og blir publisert på regjeringen.no.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Julie Gjørtz Howden
rådgiver

Høringsnotat

Last ned høringsnotat

(<http://www.regjeringen.no/contentassets/858735b28d0d422eb8f5ca732f4f0cad/horingsnotat.pdf>)

(pdf)

Høringsinstanser

Den Norske Turistforening

Framtiden i våre hender

Friluftsrådernes Landsforbund

Greenpeace

Hovedorganisasjonen Virke

Kommunesektorens organisasjon

Landbruksdirektoratet

Miljødirektoratet

Miljøstiftelsen Bellona

Natur og ungdom

Naturvernforbundet

Norges Bondelag

Norges Fjellstyresamband

Norges Hytteforbund

Norges Idrettsforbund og Olympiske Komite

Norges Jeger- og fiskerforbund

Norges Miljøvernforbund

Norges Motorsportforbund

Norges Røde Kors

Norges Skogeierforbund

Norsk almenningsforbund

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Norsk forening mot støy

Norsk friluftsliv

Norsk Hyttelag

Norsk Organisasjon for Terrengsykling

Norske Reindriftssamers Landsforbund

NORSKOG

Politidirektoratet

Regjeringsadvokaten

Riksadvokaten

Sabima

Sametinget

Snøscooterimportørenes forening

Snøscooterklubbenes fellesråd

Statens naturoppsyn

Statskog SF

Utmarkskommunenenes sammenslutning

Villreinrådet i Norge

WWF-Norge

ØKOKRIM

Klima- og miljødepartementet

TEMA

Friluftsliv

Naturmangfold

[^ Til toppen](#)

 Regjeringen.no

Ansvarlig for [Klima- og miljødepartementets sider](#):

Ansvarlig redaktør: [Jo Randen](#)

Nettredaktør: [Martin Lerberg Fossum](#)

Tlf: 22 24 90 90

E-post: postmottak@kld.dep.no

Ansatte i KLD: [Depkatalog](#)

Organisasjonsnummer: 972417882

Høringsnotat

Forslag til endringer i motorferdselloven og forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Utvidelse av prøveordningen for catskiing etter motorferdselloven § 4 a.....	3
2.1	Bakgrunn.....	3
2.2	Gjeldende rett.....	4
2.3	Departementets vurderinger og forslag	4
3	Adgang til å tillate båter med elmotor på mindre vann i motorferdselloven § 6	6
3.1	Bakgrunn.....	6
3.2	Gjeldende rett.....	6
3.3	Departementets vurderinger og forslag	7
4	Ending av regler for oppsyn i motorferdselloven §§ 12 a og b	11
4.1	Bakgrunn og gjeldende rett	11
4.2	Departementets vurderinger og forslag	11
5	Endringer i bestemmelser om myndighetsfordeling og delegering i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag	12
5.1	Bakgrunn og gjeldende rett	12
5.2	Departementets vurderinger og forslag	13
6	Etablere påbud om å registrere kommunale snøscooterløyper i nasjonal database.....	15
6.1	Bakgrunn.....	15
6.2	Departementets vurderinger og forslag	15
7	Oppmåling av avstandskravet etter forskriften § 5 første ledd bokstav c.....	16
7.1	Bakgrunn og gjeldende rett	16
7.2	Departementets vurderinger og forslag	16
8	Endring av kommunens adgang til å regulere bruk av elsykkel i utmark i forskriften § 2a annet ledd 17	
8.1	Bakgrunn og gjeldende rett	17
8.2	Departementets vurderinger og forslag	17
9	Økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene	18
10	Samlet fremstilling av endringsforslagene	19
10.1	Endringer i motorferdselloven	19
10.2	Endringer i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag	19

1 Innledning

Med dette høringsnotatet ønsker Klima- og miljødepartementet å få innspill til forslag til endringer i lov av 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (heretter motorferdselloven) og forskrift av 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag (heretter forskriften).

Departementet foreslår følgende:

- Bestemmelsen om prøveordningen med catskiing i motorferdselloven § 4 a endres for å kunne tillate bruk av alle beltegående motorkjøretøy og ikke bare tyngre beltekjøretøy som bestemmelsen åpner for i dag.
- Forbudet mot motorfartøy på vann under 2 kvadratkilometer i motorferdselloven § 6 endres slik at kommunen etter søknad kan gi tillatelse til ferdsel med båter med elmotor.
- Oppsynsmyndighetens adgang til kontroll og ileggelse av overtredelsesgebyr i motorferdselloven §§ 12 a og b utvides til å gjelde førere av alle typer motorfartøy og – kjøretøy, og ikke bare førere av snøscooter slik bestemmelsen omfatter i dag.
- Myndigheten til å gi dispensasjoner etter forskriften § 6 flyttes fra kommunestyret til kommunen, for å åpne for at myndigheten kan delegeres videre internt i kommunen.
- Det nedfelles en forpliktelse for kommunene til å rapportere inn sine kommunale snøscooterløyper til en nasjonal database.
- Adgangen til å gi tillatelse til snøscootertransport mellom hytte og vei i forskriften § 5 første ledd bokstav c presiseres.
- En mindre endring i bestemmelsen om adgang til å bruke elsykkel i utmark i forskriften § 2a annet ledd.

De enkelte forslagene er redegjort for i punktene 2 til 8 under.

Økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene er omtalt under punkt 9, og forslag til nye og endrede lov- og forskriftstekster er samlet under punkt 10.

2 Utvidelse av prøveordningen for catskiing etter motorferdselloven § 4 a

2.1 Bakgrunn

Gjennom en endring av motorferdselloven § 4 a tredje ledd, ble det i 2017 åpnet for et prøveprosjekt hvor departementet kan gi inntil seks kommuner "myndighet til i forskrift å fastsette løyper for persontransport med beltekjøretøy på vinterføre til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing)". Forsøksordningen med catskiing er nå i gang. Av de sju kommunene som søkte om å være forsøkskommune for catskiing ble Jølster, Eid, Stryn, Surnadal, Vang og Oppdal i mai 2018 valgt ut av Miljødirektoratet til å delta i forsøket.

Klima- og miljødepartementet har fått innspill om at prøveordningen er for snever ettersom den bare omfatter tyngre beltekjøretøy og avgrenser mot bruk av snøscooter og ATV (firehjuls motorsykkel) med belter.

En utvidelse av prøveordningen med catskiing, slik at også snøscooter og ATV med belter kan benyttes, vil nødvendiggjøre en endring av motorferdselloven § 4 a tredje ledd og forskriften § 4b første ledd.

2.2 Gjeldende rett

Ordlyden i motorferdselloven § 4 a tredje ledd tillater at "beltekjøretøy" brukes til catskiing, og gir ingen videre presisering angående hvilken type beltekjøretøy som kan brukes. Derimot er forarbeidene til bestemmelsen tydelige på at den kun skal tillate catskiing med tyngre beltekjøretøy som "tråkkemaskiner, beltevogner e.l." (Prop. 83 L (2016-2017) s. 14). Som proposisjonen videre presiserer, vil "[s]nøscooter eller ATV med belter [...] ikke falle inn under definisjonen". Selv om lovteksten tilsynelatende tillater alle beltekjøretøy i forbindelse med catskiing, har lovgivers hensikt vært å utelukke bruk av lettere motorkjøretøy til dette formålet.

I forskriften § 4b første ledd er ordlyden tydeligere enn i loven, ettersom det her presiseres at persontransport for catskiing kun kan utføres av "tyngre beltekjøretøy". Forskriftsbestemmelsen er en delegering av myndigheten til velge ut forsøkskommuner etter motorferdselloven § 4 a tredje ledd fra departementet til Miljødirektoratet. Dermed er i utgangspunktet den samme myndighet og det samme dispensasjonsgrunnlaget som følger av loven, ment overført til Miljødirektoratet gjennom forskriften. De samme hensyn som forarbeidene gir uttrykk for, gjør seg da også gjeldende for forskriftsbestemmelsen.

Det er dermed ikke hjemmel i dagens motorferdselregelverk for å anvende ATV med belter eller snøscooter i forbindelse med catskiing.

2.3 Departementets vurderinger og forslag

Forsøket med catskiing er begrenset til maksimalt seks år, jf. motorferdselloven § 4 a tredje ledd. Som det presiseres i Prop. 83 L (2016-2017) s. 13, skal forsøket evalueres innen fire år. Forsøkskommunene ble valgt ut i mai 2018, og evalueringen skal da starte i 2022. Evalueringen av forsøket skal ferdigstilles slik at en eventuelt permanent lovendring kan tre i kraft før forsøksordningen utløper. Dersom prøveordningen utvides slik at også snøscooter og ATV med belter kan benyttes, vil forsøksordningen kunne evalueres både på grunnlag av ferdsel med beltevogn, og med ferdsel med lettere beltekjøretøy. Dette kan gi et bedre grunnlag for å avgjøre hvorvidt og eventuelt i hvilken utstrekning catskiing skal tillates etter forsøksperiodens slutt.

Forsøksordningen i seg selv er ikke vurdert etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 og Grunnloven § 112, jf. Prop. 83 L (2016-2017) s. 13, og dette gjelder også endringsforslaget. Selv om naturmangfoldloven kap. II ikke kommer direkte til anvendelse ved utarbeidelse av lovproposisjoner, vil det, som departementet skriver i proposisjonen, være en forutsetning at erfaringene fra forsøksordningen vurderes i lys av disse prinsippene før en eventuell *varig* lovendring vedtas. Imidlertid må de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven vurderes av kommunene når de vedtar sine forskrifter for catskiing. Det vil være opp til den enkelte kommune om den vil utvide ordningen til å også å inkludere motorferdsel med snøscooter og ATV med belter. En slik utvidelse vil nødvendiggjøre endringer i de lokale forskriftene, med tilhørende nye vurderinger etter naturmangfoldloven.

Innlemmelsen av snøscooter og ATV med belter i catskiing-ordningen kan gi alpisentrene mer fleksibilitet, ettersom flere kjøretøy kan brukes. Imidlertid er det også et betydelig antall privatpersoner som eier snøscootere og ATV med belter. Endringen vil derfor kunne medføre økt ferdsel i løypene. Økt omfang av kjøring i privat regi vil imidlertid kunne begrenses dersom kommunene i sine forskrifter fastsetter at løypene kun kan benyttes i næringsvirksomhet. En slik begrensning vil også kunne fastsettes av grunneier. Lovendringen vil imidlertid uansett kunne medføre at det er flere næringsaktører som vil kunne benytte løypene, siden det er flere aktører som har tilgang til snøscooter eller ATV som kan påmonteres belter, enn det er aktører som har tilgang til tyngre beltekjøretøy. Endringen vil derfor trolig kunne resultere i økt motorferdsel. Avgrensning av bruk av løypenettet til kun en bestemt næringsaktør eller et fåtall næringsaktører, vil kunne være problematisk ut fra konkurranserettslige regler, og kan ev. også være i strid med EØS-avtalens forpliktelser. Dette må den enkelte kommune eller grunneier selv bære ansvar for å vurdere. Departementet legger til grunn at økt ferdsel også kan medføre en økt risiko for ulykker, og at kommunene må ta høyde for dette i sine forskrifter.

Departementet foreslår å endre motorferdselloven § 4 a tredje ledd, første punktum til å lyde:

"Departementet kan i inntil seks kommuner gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for persontransport med *beltegående motorkjøretøy* på vinterføre til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing) som et forsøk på inntil seks år."

Med "beltegående motorkjøretøy" på vinterføre siktes til kjøretøy som er egnet til å ferdes på snø, slik som beltebil eller beltemotorsyssel jf. kjøretøyforskriften § 2-5 nr. 1 og 2. ATV defineres både som moped, motorsyssel og traktor etter kjøretøyforskriften § 2-3 nr. 2 a og c, og § 2-4 (1). Når påsatt belter, vil slike kjøretøy regnes som beltemotorsyssel jf. kjøretøyforskriften § 2-5 (2), eller beltetraktor jf. § 2-4 (1) femte ledd. ATV med belter vil dermed regnes som "beltegående motorkjøretøy" etter departementets endringsforslag.

Departementet foreslår videre å endre forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4b første ledd første punktum til å lyde:

"Direktoratet kan i inntil seks kommuner gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for persontransport med *beltegående motorkjøretøy* på vinterføre til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing) som et forsøk på inntil seks år".

Forslaget vil innebære at både ATV med belter og snøscootere vil kunne brukes i forbindelse med catskiing.

Alternativt forslag

Et alternativ til forslaget over er å begrense utvidelsen til å gjelde *kun* ATV med belter og *ikke* snøscooter. Dette vil bety at snøscooter ikke kan brukes til catskiing, og at bruk av snøscooter til fornøylesformål kun kan skje i løyper som er opprettet etter motorferdselloven § 4 a og forskrift for motorferdsel § 4a. En slik avgrensning vil da måtte gjenspeiles i ordlyden i motorferdselloven § 4 a tredje ledd og forskriften § 4b første ledd, gjennom at bestemmelsene åpner for motorferdsel med

beltegående motorkjøretøy på vinterføre, unntatt snøscooter. Med snøscooter menes da kjøretøy som er definert i kjøretøyforskriften § 2-5 eller som er registrert som kjøretøy klasse S.

En slik avgrensning kan bidra til en viss begrensning i den økning av motorferdselen i utmark som forslaget over medfører, ved at den utelukker ferdsel med en type motorkjøretøy som er forholdsvis vanlig. Likevel mener departementet at en slik avgrensning ikke vil være hensiktsmessig, ettersom den vil komplisere regelverket samtidig som den faktiske begrensningen den kan medføre ikke vurderes å være vesentlig.

Departementet ønsker tilbakemelding fra høringsinstansene på den foreslåtte endringen og det alternative forslaget.

3 Adgang til å tillate båter med elmotor på mindre vann i motorferdselloven § 6

3.1 Bakgrunn

Bakgrunnen for dette endringsforslaget er et anmodningsvedtak fra Stortinget (vedtak nr. 815, 2017-2018), hvor det heter:

"Stortinget ber regjeringen foreta oppmykninger i forskriftene til lov om motorferdsel i utmark som gjør det mulig for kommunene å gi dispensasjoner for bruk av elmotor med begrenset effekt på vann under 2 kvadratkilometer.

Dispensasjon bør bare kunne gis etter at kommunene har vurdert om det er forsvarlig ut fra hensynet til vannet som levested for villarter og fugler, herunder særskilt legge vekt på hekkeområder."

Anmodningsvedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av representantforslag 77. S (2017-2018). Representantforslaget ble fremmet som en følge av at Holtålen kommunes forskrift om bruk av elmotor på mindre vann til friluftsliv og fritidsfiske var blitt opphevet av Fylkesmannen grunnet manglende lovhjemmel. På bakgrunn av anmodningsvedtaket fikk Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide et høringsnotat til denne endringsforslaget. Den følgende redegjørelsen og drøftelsen under punkt 3 er i stor grad basert på direktoratets vurderinger.

3.2 Gjeldende rett

Motorferdselloven legger ned et generelt forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag i § 3. Loven er teknologinøytral, slik at alle former for motorisert ferdsel omfattes – også elektrisk motor, jf. Ot. prp. nr. 45 (1976-1977) s. 33.

Et unntak fra det generelle motorferdselforbudet er gitt i motorferdselloven § 4 tredje ledd, som tillater ferdsel med motorfartøy på innsjøer som er 2 kvadratkilometer eller større, på elvestrekninger, og på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer dersom disse inngår som del i et farbart vassdrag. Kommunen er imidlertid gitt myndighet til å forby motorferdsel helt eller delvis, også på disse vassdragene. I tillegg kan grunneier forby motorisert ferdsel i vassdraget, selv om denne ferdselen er i tråd med motorferdselloven, jf. vannressursloven § 16 annet ledd annet punktum jf. første ledd bokstav d.

Samtidig har også kommunen etter dagens regelverk en viss adgang til å fravike forbudet mot motorferdsel på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer. For det første gjennom adgang til å gi en generell forskrift, for det andre gjennom enkelttillatelser etter søknad. Motorferdselloven § 5 første ledd, bokstav b åpner for at kommunestyret kan gi forskrift om adgang til "*bruk av motorfartøy på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer når det foreligger særlige grunner som i tilfelle må angis i forskriften*". I rundskriv T-1/96 forutsettes det på s. 38 at "*adgangen til å gjøre unntak fra ferdselsforbudet på vann mindre enn 2 kvadratkilometer bare benyttes i særlige tilfeller, jf. uttrykket "særlige grunner". Det kan være aktuelt for eksempel for nødvendig transport til hoteller, turistdestinasjoner og hytter som ligger slik til at de er avhengige av båt for å komme frem til de ordinære kommunikasjonsmidler*". Fritidsfiske kan ikke betraktes som "særlig grunn" i denne sammenheng.

Etter motorferdselloven § 6 har kommunen en generell adgang til å gi enkelttillatelser til bruk av motorfartøy eller luftfartøy som ellers ikke kan finne sted etter loven eller med hjemmel i loven. Forutsetningen er også her at det foreligger "særlige grunner". Denne generelle dispensasjonsbestemmelsen vil også kunne anvendes for bruk av elektriske båtmotorer, i tilfeller hvor dette ellers ville vært forbudt etter loven. Det fremgår av rundskriv T-1996-1 at det ved vurdering av "særlige grunner" i forbindelse med dispensasjoner må legges vekt på "om motorferdselen er nødvendig og har et nytteformål, eller bærer preg av unødvendig kjøring eller fornøyleskjøring" (s.42). Vilkåret om "særlige grunner" i motorferdselloven § 6 omfatter ikke båtferdsel til rekreasjons- eller friluftformål.

Stortingets anmodningsvedtak om oppmykning av forskriftene til loven nødvendiggjør dermed en endring av motorferdselloven dersom kommunene skal gis adgang til å åpne for elektrisk motorferdsel på vann under 2 kvadratkilometer utover tilfeller hvor det foreligger "særlige grunner", eksempelvis til fritidsfiske eller andre rekreasjonsformål. Departementet legger til grunn at den oppmykningen Stortinget har bedt om, er en endring i regelverket som skal gjøre det mulig å gi tillatelse til bruk av båt med elmotor til rekreasjonsformål på mindre vann.

3.3 Departementets vurderinger og forslag

En åpning for båter med elmotor på vann under 2 kvadratkilometer, ut fra en begrunnelse om at de hverken støyer eller forurensar, er et avvik fra motorferdsellovens teknologinøytrale utgangspunkt. Dette kan på sikt føre til et økende press for å åpne for andre elektriske innretninger som hverken støyer eller forurensar, men som allikevel kan ha negative konsekvenser for naturmangfold og friluftsliv. Endringen kan derfor bidra til at det på sikt blir vanskeligere å skille hva som er motorferdsel eller ikke.

Føringer i Stortingets vedtak

Stortingets anmodningsvedtak legger tre viktige føringer for regelverksendringen som regjeringen er bedt om å legge frem:

- Åpning for ferdsel med båt med elmotor på vann under 2 kvadratkilometer skal skje gjennom å gi kommunene adgang til å gi **tillatelse etter søknad**.
- Adgangen skal kun gjelde for elmotorer med **begrenset effekt**.
- Kommunen må vurdere om en åpning er forsvarlig ut **fra hensynet til vannet som levested for viltarter og fugler**, og særskilt legge vekt på hensynet til hekkeområder.

Føringene er viktige for å redusere eventuelle ulemper for naturmangfold, og har vært styrende for utkastet til lovendring som foreslås her. I tillegg har departementet lagt vekt på konsekvensene for friluftsliv.

Tillatelse etter søknad

På bakgrunn av anmodningsvedtaket foreslår departementet at kommunen etter søknad skal kunne gi tillatelse til bruk av elmotor med begrenset effekt på vann mindre enn 2 kvadratkilometer. Alternativet til denne løsningen ville ha vært å gi kommunene en adgang til å gi en lokal forskrift som åpner for slik ferdsel på bestemte vann uten søknad. En ordning med åpning i forskrift vil være enklere å administrere for kommunen, siden man slipper enkelt søknadsbehandling. Den vil også være enklere for publikum, som slipper å søke. På den annen side vil ikke en slik ordning gjøre det mulig for kommunen å ha en fortløpende kontroll med omfanget av motorferdsel på det aktuelle vannet.

På bakgrunn av Stortingets anmodningsvedtak om at kommunen skal kunne gi "*dispensasjoner*", og komiteflertallets uttalelser i Innst. 325 S (2017-2018) om at "*det ikke kan gis dispensasjoner generelt og på mindre vann*" legges det til grunn at en forskriftsløsning ikke er ønsket. Dette er derfor ikke foreslått eller beskrevet nærmere her. Departementet legger til grunn at kommunene gjennom en søknadsordning som foreslått i høringsutkastet her, vil kunne gi flerårige tillatelser, f.eks. for fem år av gangen, slik at merarbeidet for kommunen og publikum knyttet til søknader begrenses.

I samsvar med anmodningsvedtaket foreslår ikke departementet krav om at det må foreligge "særlige grunner" for at tillatelse skal gis, eller til at kjøringen skal være knyttet til bestemte formål. Om det skal fastsettes slike begrensninger vil være opp til den enkelte kommune. Lovforslaget innebærer at kommunen vil kunne gi tillatelse til bruk av elektrisk båtmotor i forbindelse med for eksempel fritidsfiske, persontransport, transport av bagasje og utstyr og for ren rekreasjon. Dette vil det være opp til kommunene selv å vurdere. Det er videre foreslått at bestemmelsen skal være en *kan*-bestemmelse, slik at det vil være opp til kommunens skjønn å vurdere om tillatelser skal gis. Det vil altså ikke være slik at kommunen plikter å gi tillatelser til å bruke elektrisk båtmotor, selv om lovens vilkår for å tillate slik ferdsel er oppfylt.

Effektbegrensning på båtmotor

Stortingets anmodningsvedtak presiserer at kommunen kun kan tillate bruk av elmotorer med begrenset effekt. I sin vurdering av dette punktet har Miljødirektoratet tatt utgangspunkt i at en slik begrensning bør tilsi at elmotorer gir samme fart som rofart. Rask rofart anses å ligge på 3 – 3,5 knop, hvis farten skal kunne opprettholdes over en viss distanse. Miljødirektoratet har derfor foreslått en effektbegrensning på inntil 800 watt inngangseffekt. Dette forslaget er basert på råd fra fagpersoner og på tall hentet fra ulike publiserte enkle tester av elektriske båtmotorer. Oppnåelig hastighet som følge av denne effektbegrensningen vil likevel avhenge av en rekke faktorer, særlig båtens skrogform, vekt og størrelse, samt propellutforming mv. Det er derfor ikke mulig å forutsi presist hvilken hastighet en gitt effektbegrensning vil kunne gi i hvert enkelt tilfelle. En smal og lett båt med kun én person om bord vil eksempelvis trolig oppnå en hastighet noe høyere enn alminnelig rofart med den angitte begrensningen.

Direktoratets vurdering er likevel at en effektbegrensning på 800 watt vil dekke behovet for de som ønsker å bruke elektrisk båtmotor til rekreasjonsformål, samtidig som at ulempene for naturmiljøet og friluftslivet ikke vil bli vesentlige.

Departementet har vurdert om det i tillegg til effektbegrensning også burde vært oppstilt en hastighetsbegrensning i regelverket, slik det eksempelvis er gjort i regelverket knyttet til bruk av båt for personer under 16 år. Det kan imidlertid være utfordrende å måle hastighet på vann. Samtidig er ulempene ved at enkelte båter under visse forhold vil kunne gå et fåtall knop over ro-fart, begrenset. Departementet har derfor kommet til at det ikke er nødvendig å også innnta en hastighetsbegrensning. Vi ber likevel spesielt om høringsinstansenes syn på dette. Ut fra den usikkerhet som er knyttet til sammenheng mellom hastighet og effektbegrensning vil vi oppfordre høringsinstansene til å gi innspill på hvilken effektbegrensning regelverket bør fastsette, samt begrunnelse for anbefalt grense.

Det vil være utfordrende å føre kontroll med om en elmotor er innenfor tillatt effektgrense. Departementet legger til grunn at oppsyn og kontroll med båter med elmotor på mindre vann vil nødvendiggjøre måleutstyr og rutiner som naturoppsynet ikke innehar i dag.

Hensynet til vannet som levested for viltarter og fugler

Det følger av anmodningsvedtaket at hensynet til vannet som levested for viltarter og fugler skal vurderes av kommunen før det gis tillatelser. I komitéinnstillingen presiserer flertallet at regelverket må sikre at hensynet til natur, og særlig hekkeområder, ivaretas. Det påpekes at dette kan ivaretas ved at kommunen pålegges å kartlegge slike hensyn og ikke gi tillatelser i slike områder. Lovforslaget er utformet i samsvar med dette.

Plikten til å kartlegge fugleområder vil supplere de generelle miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven kapittel 2, som gjelder alle tillatelser som gis av offentlige myndigheter og som berører naturmangfold.

Forslaget vurderes å ha to ulike typer konsekvenser for naturmangfold. For det første vil det være konsekvenser knyttet til at ikke-motorisert ferdsel vil bli erstattet med motorisert ferdsel. For det andre vil endringen trolig medføre at ferdselen samlet sett vil øke. Dette gjennom økt ferdsel i områder hvor det allerede er ferdsel, men også ved at det kan bli ferdsel i områder hvor det tidligere ikke har vært ferdsel fordi tilgjengeligheten blir bedre ved bruk av motor.

Når det gjelder førstnevnte type konsekvenser har departementet ingen holdepunkter som tilsier at en båt med elmotor med begrenset effekt og hastighet tilnærmet rofart, vil forstyrre fugle- og dyreliv mer enn en vanlig robåt.

Den andre typen konsekvenser, økt ferdsel, kan imidlertid ha negative konsekvenser. Små vann er ofte grunnere enn store vann, og grunne vann er ofte mer næringsrike vann som kan ha stor verdi for vannfugl. Forslaget kan føre til mer aktivitet i områder der det i utgangspunktet er ønskelig med minst mulig aktivitet, som for eksempel i næringsrike vann med mye vegetasjon, og med stor sannsynlighet for et rikt fugleliv. Artsgrupper som kan være særlig sårbare for økt ferdsel er vadefuglarter (som gluttsnipe, grønnsilk og bekkasiner), samt flere andefuglarter (både gressender, fiskeender og dykkerender slik som svartand og sjørørre), dykkere (for eksempel horndykker, dvergdykker og toppdykker), samt lomarter.

Små vann med stor verdi for vannfugl kan være utsatt i sårbare hekkeperioder. Forstyrrelser som følge av økt ferdsel vil kunne medføre økt predasjon hvis rugende fugl skremmes av reiret. Forstyrrelser i form av nærgående trafikk/ferdsel vil kunne øke stressnivået til rugende fugl. Selv om dette isolert sett

ikke trenger å utgjøre noen trussel, vil slik påvirkning i sum kunne medføre svekkelse i kondisjon og evne til å gjennomføre en suksessfull rugeperiode. Når eggene klekkes vil det også være en sårbar fase da ungene fortsatt vil være avhengige av foreldrene – selv etter at de har forlatt reiret.

For å minimere eventuelle negative ulemper legger forslaget til grunn at kommunene skal legge vekt på hensynet til vannet som levested for viltarter og fugler. Kommunen må vurdere det konkrete vannets beskaffenhet i forhold til dagens bruk, hvilke arter som bruker området, dagens trusselbilde for artene og tilgangen på andre vann. En søknad må vurderes opp mot behovet for motorferdsel på vannet, blant annet ut fra vannets størrelse. Søknader må også vurderes opp mot naturmangfoldloven §§ 8-12, hvor blant annet prinsippene om økosystembasert forvaltning og samlet belastning skal legges til grunn. Flere av artene som hekker i ferskvann, enten i lavlandet eller i høyereliggende områder, er allerede under press fra andre påvirkningsfaktorer og er oppført på både nasjonal og internasjonale rødlistor. Kommunen må vurdere om det i en eventuell tillatelse bør settes vilkår som for eksempel gir forbud i sårbare perioder som for eksempel i hekkeperioden.

Konsekvenser for friluftsliv

I en vurdering av en eventuell søknad om ferdsel med båt med elmotor på en innsjø mindre enn 2 kvadratkilometer, må kommunen også vurdere konsekvensene av en slik tillatelse opp mot de øvrige hensyn som regelverket må ivareta, som for eksempel friluftslivshensyn. Forslaget kan gjøre det enklere å komme seg på fisketur eller båttur på mindre vann for folk som av ulike årsaker ikke er i stand til å ro selv. Forslaget kan også føre til økt fritidsfiske fra båt.

Elmotorer er i utgangspunktet svært støysvake sammenlignet med bensinmotorer. Det vil likevel være et visst lydnivå også fra en elmotor. Støy fra bruk av elektriske motorer vil genereres av to hovedelementer. Det ene er lyd fra selve motoren, og det andre er den lyd båten avgir når den beveger seg gjennom vannet.

Med en effektbegrensning på 800 watt antar departementet at bruk av elmotor på båt vil avgi et svært lavt lydnivå, som igjen i liten grad vil oppfattes som forstyrrende. Med en forutsetning om begrenset effekt, som igjen setter begrensning på hastighet, kan departementet ikke se at virkningene for friluftsliv vil skille seg stort fra virkningene ved bruk av vanlig robåt. Uten en effektbegrensning vil bruk av elmotorer kunne påvirke omgivelsene negativt for andre brukere, som for eksempel kajakkpadlere og badende. Dette særlig fordi hastigheten kan bli høy.

Klima- og miljødepartementet foreslår at endringen inntas som nytt annet ledd i motorferdselloven § 6, som skal lyde:

"Kommunen kan gi tillatelse til bruk av motorfartøy med elektrisk motor med inngangseffekt opptil 800 watt på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse skal det legges vekt på hensynet til vannet som levested for viltarter og fugler, herunder særskilt vekt på hensynet til hekkeområder. Det kan ikke gis tillatelser til motorferdsel som innebærer vesentlig skade på fugleliv".

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd, og gis følgende endrede ordlyd:

"Tillatelse etter første eller annet ledd kan gis for bestemte høve eller for bestemte tidsrom. Kommunen kan sette vilkår for tillatelsen."

Nåværende tredje ledd i bestemmelsen blir nytt fjerde ledd.

4 Ending av regler for oppsyn i motorferdselloven §§ 12 a og b

4.1 Bakgrunn og gjeldende rett

Bestemmelsene i motorferdselloven §§ 12 a og b ble tilføyd ved lovendring i 2015 og gir Statens naturoppsyn myndighet til å føre kontroll med at bestemmelsene i loven overholdes og til å utstede eventuelle overtredelsesgebyr. Bestemmelsenes ordlyd er i dag følgende:

§ 12 a

"Statens naturoppsyn fører kontroll med at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov blir overholdt. Reglene i naturoppsynsloven § 3 får anvendelse ved kontroll etter denne lov. I tillegg til fullmaktene i naturoppsynsloven § 3 kan oppsynet kreve at fører av snøscooter viser fram dokumenter som det er påbudt å ha med under kjøringen".

§ 12 b første ledd

"Statens naturoppsyn kan ilegge fører av snøscooter overtredelsesgebyr hvis fører ikke overholder bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov. Overtredelsesgebyr kan også ilegges ved brudd på plikter etter naturoppsynsloven § 3 fjerde ledd, jf. andre ledd, ved kontroll etter denne lov".

De øvrige ledd i § 12 b foreslås ikke endret og behandles ikke videre i dette notatet.

Bestemmelsen i § 12 a om plikt for snøscooterførere til å legge frem nødvendige dokumenter er en suppleringsbestemmelse i naturoppsynsloven § 3. Bestemmelsen i § 12 a medfører at førere av snøscootere plikter å fremlegge f.eks. førerkort og vognkort i tillegg til nødvendige tillatelser og dispensasjoner etter motorferdselregelverket. Bestemmelsene i §§ 12 a og adgangen i 12 b første ledd til å ilegge overtredelsesgebyr for brudd på motorferdselregelverket, er imidlertid begrenset til å gjelde førere av snøscooter. Bestemmelsene omfatter altså ikke førere av andre kjøretøy eller fartøy.

4.2 Departementets vurderinger og forslag

Departementet viser til at bestemmelsene om fremleggelse av dokumenter og overtredelsesgebyr for førere av snøscootere ble inntatt i loven i forbindelse med at kommunene i 2015 fikk adgang til å etablere løyper for fornøyleskjøring med snøscooter. At bestemmelsene om fremleggelse av dokumenter og overtredelsesgebyr ble begrenset til å gjelde førere av snøscootere, var i all hovedsak et utslag av at de øvrige bestemmelsene som ble fastsatt samtidig gjaldt bruk av snøscootere (i løyper for fornøyleskjøring). Det var derfor snøscootere oppmerksomheten var rettet mot. Samtidig fremgår det klart av forarbeidene til lovendringen at behovet for å kreve fremlagt dokumenter gjelder ved all motorferdsel i utmark, og § 12 a ble derfor gjort generell, slik at fremleggelsesplikten gjelder all kjøring uavhengig av om den er nyttekjøring eller fornøyleskjøring (Prop.35 L (2014-2015) side 33). At bestemmelsen ikke ble gjort generell også med tanke på type kjøretøy, var i liten grad resultat av noen bevisst vurdering, og må mest av alt anses som en inkurie. Det samme må gjelde for adgangen til å ilegge overtredelsesgebyr.

Grunnlaget for Statens naturoppsyns kontrollaktivitet er å forebygge negative konsekvenser som motorferdsel kan medføre for naturmiljøet og å avdekke ulovlig kjøring. En utvidelse av Statens naturoppsyns myndighet etter § 12 a og 12 b til å gjelde førere av alle motorkjøretøy og -fartøy, vil styrke naturoppsynets mulighet til å føre kontroll med motorferdsel i utmark.

Departementet mener det ikke er saklig grunn til at adgangen til å kreve fremlagt dokumenter etter motorferdselloven § 12 a eller ilegge overtredelsesgebyr etter § 12 b skal være begrenset til førere av snøscooter, og foreslår derfor at bestemmelsene utvides til å gjelde førere av alle motorkjøretøy og -fartøy.

Departementet foreslår følgende endring.

Ny § 12 a skal lyde:

"Statens naturoppsyn fører kontroll med at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov blir overholdt. Reglene i naturoppsynsloven § 3 får anvendelse ved kontroll etter denne lov. I tillegg til fullmaktene i naturoppsynsloven § 3 kan oppsynet kreve at fører av *motorkjøretøy eller -fartøy* viser frem dokumenter som det er påbudt å ha med under kjøringen".

Ny § 12 b første ledd første punktum skal lyde:

"Statens naturoppsyn kan ilegge fører av *motorkjøretøy eller -fartøy* overtredelsesgebyr hvis fører ikke overholder bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov".

5 Endringer i bestemmelser om myndighetsfordeling og delegering i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

5.1 Bakgrunn og gjeldende rett

Motorferdselloven § 3 gir et generelt forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag. Det er i loven og i den tilhørende forskriften gitt en rekke unntak fra dette forbudet. Lovverket gir for det første unntak for flere konkret opplistede formål og tilfeller. I tillegg har både loven og forskriften § 6 en dispensasjonsbestemmelse som åpner for at kommunen kan gi dispensasjoner også i tilfeller som ikke dekkes av unntaksbestemmelsene. Dispensasjonsbestemmelsene er ment å være sikkerhetsventiler som skal praktiseres strengt. Lovens dispensasjonsbestemmelse gjelder motorfartøy eller luftfartøy, mens forskriftens bestemmelse gjelder motorkjøretøy. Det er flere vilkår for at slike dispensasjoner skal kunne gis, blant annet at det foreligger "særlige grunner" (motorferdselloven § 6) eller et "særlig behov" (forskriften § 6).

I lovens § 6 er myndigheten til å gi slike dispensasjoner lagt til "kommunen". I forskriften § 6 er myndigheten lagt til "kommunestyret eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer".

I motorferdselloven fra 1977 var myndigheten i loven stort sett lagt til kommunen, ikke til kommunestyret. Da loven ble endret i 1988, og det ble vedtatt å fastsette en nasjonal forskrift om bruk av motorkjøretøyer, ble dette strammet inn, og det fremgår av forarbeidene at departementet opprinnelig foreslo at dispensasjonsvedtak for motorferdsel i utmark skulle vedtas av fylkesmannen

(Ot.prp. nr. 60 (1986-1987) s. 10). Dette forslaget møtte protester fra flere høringsorganer, som blant annet pekte på viktigheten av kommunalt selvstyre og at det å flytte myndigheten til fylkesmannen kunne føre til en lengre saksbehandlingstid. I proposisjonen ble det derfor likevel foreslått å legge dispensasjonsmyndigheten etter forskriften § 6 til kommunen, ved kommunestyret eller annet folkevalgt organ.

Fra prosjektgruppen for prosjektet "Forenkling av utmarksforvaltningen i Lom kommune og Jotunheimen nasjonalpark", som er et samarbeid mellom Lom kommune, Norsk fjellsenter, Lom fjellstyre og nasjonalparkforvalter for Jotunheimen, har Klima- og miljødepartementet mottatt et innspill om å legge myndigheten etter § 6 til "kommunen" også i forskriften. Søknader etter forskriften § 6 vil dermed kunne avgjøres av kommuneadministrasjonen og trenger ikke å behandles av kommunestyret.

Myndigheten til å gi bestemmelser om kjøring etter forskriften § 3 annet ledd og tillatelser til ferdsel med snøscooter etter forskriften § 5 første ledd er også lagt til "kommunestyret". Se nærmere omtale om eventuell endring også av disse bestemmelsene i pkt. 5.2, samt omtale av behov for delegeringsadgangen som følger av forskriften § 2 tredje ledd.

5.2 Departementets vurderinger og forslag

Klima- og miljødepartementet foreslår å endre ordlyden i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6 i tråd med forslaget fra prosjektgruppen nevnt i pkt. 5.1, slik at myndigheten til å behandle dispensasjonssøknader flyttes fra kommunestyret til kommunen. Myndigheten vil dermed kunne delegeres internt i kommunen. Det vil være opp til kommunen selv å bestemme om det er kommunestyret (eventuelt et annet folkevalgt organ i kommunen) eller administrasjonen som skal treffe dispensasjonsvedtak, innenfor de generelle rammene for delegering som kommuneloven oppstiller.

I sin begrunnelse for innspillet har prosjektgruppen påpekt at dagens ordning i mange saker medfører en unødvendig omstendelig og tidkrevende behandling, med behandlingstid som avhenger av politisk møtekalender, krav om detaljert saksutredning som må utarbeides i forkant av frist for møteinnkalling og gjennomføring av møte, utskrift av møteprotokoll, og til slutt svar til søker.

At myndigheten tilligger kommunestyret er etter departementets syn spesielt viktig der hvor myndigheten innebærer kompetanse til å gi forskrifter. Der det gjelder enkeltdispensasjoner er det etter departementets syn mer kulant at kommuneadministrasjonen treffer vedtak. Departementet vil påpeke at dispensasjoner etter forskriftens § 6 krever skriftlig saksfremlegg, og at de aller fleste søknadene derfor behandles i kommuneadministrasjonen før det treffes en avgjørelse i kommunestyret. Etter departementets syn vil en endring neppe føre til at flere vedtak innvilges og at omfanget av motorisert ferdsel i utmark øker dersom vedtakene treffes administrativt. Den foreslåtte endringen vil kunne gi kommunen større fleksibilitet, og det vil være opp til den enkelte kommune om sakene kun skal behandles administrativt eller også politisk, innenfor kommunelovens delegeringsbestemmelser. En adgang til administrativ innvilgelse av søknader etter forskriften § 6 vil også kunne korte ned saksbehandlingstiden.

Departementet mener den foreslåtte endringen vil kunne bidra til forenkling, samtidig som negative konsekvenser antas å være små.

Ved åpning for delegering til kommuneadministrasjonen blir kommunens mulighet til intern delegering likestilt med det som gjelder for tillatelsesbestemmelsene i forskrift for ferdsel med motorkjøretøy §§ 5 a og 5 b. Den foreslåtte nye bestemmelsen i forskriften § 6 vil da også være lik den tilsvarende unntaksbestemmelsen i motorferdselloven § 6, hvor *kommunen* kan gi tillatelse til bruk av motor- eller luftfartøy når "særlige grunner" foreligger.

Departementet foreslår følgende endring i forskriften:

§ 6 første punktum skal lyde:

"I unntakstilfelle kan *kommunen* etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 - § 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte."

Departementet ber om høringsinstansenes syn på om også forskriften §§ 3 og 5 bør endres tilsvarende:

Forskriften § 3 gir direkte hjemmel til motorferdsel på vinterføre til de formål bestemmelsen lister opp i første ledd. I annet ledd heter det at "[k]ommunestyret kan gi bestemmelser om kjøring som nevnt i [første ledd]". Etter departementets syn kan det vurderes om bestemmelser vedrørende kjøring etter første ledd også kan gis av "kommunen" og ber om innspill på hvorvidt det er behov for å beholde denne myndigheten hos kommunestyret.

Etter forskriften § 5 kan "kommunestyret" gi tillatelse til bruk av snøscooter til de formål som listes opp i første ledd. Etter annet ledd åpnes det for at myndigheten etter denne bestemmelsen kan delegeres "til et folkevalgt organ eller kommunal tjenestemann". En endring av denne bestemmelsen slik at myndigheten legges til "kommunen" vil derfor ha mindre praktisk betydning, ettersom den allerede åpner for delegering. Departementet mener likevel at en endring kan vurderes ut fra et forenklingssynspunkt, og viser ellers til begrunnelsen knyttet til endring av § 6. Dersom en slik endring er ønskelig, vil § 5 annet ledd kunne oppheves, ettersom den da vil bli overflødig.

Departementet vil bemerke at kommuneloven (lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner, som trer gradvis i kraft høsten 2019) setter visse skranker for hvilke saker som kan delegeres til kommuneadministrasjonen. Det følger av kommuneloven §§ 5-3 tredje ledd og blant annet § 5-7 andre ledd tredje punktum at alle saker i utgangspunktet kan delegeres fra kommunestyret til andre folkevalgte organ. Derimot følger det av § 13-1 sjette ledd at kommunedirektøren kun kan gis myndighet til å treffe vedtak "i saker som ikke har prinsipiell betydning". Dermed kan ikke kommunedirektøren – eller noen i kommuneadministrasjonen – treffe vedtak om motorferdsel i saker som har prinsipiell betydning.

Departementet ønsker også innspill på anvendelsen av forskriften § 2 tredje ledd. Etter denne bestemmelsen har fylkesmannen adgang til å begrense eller forby kjøring i spesielt sårbare områder. Dette gjelder kjøring som ellers har direkte hjemmel i motorferdselloven § 4 og forskriften § 2 første ledd. Etter annet ledd annet punktum har fylkesmannen adgang til å delegere denne myndigheten til

kommunestyret. Departementet er usikker på hvorvidt en slik adgang er nødvendig, og bemerker at enhver begrensning på det kommunale selvstyret i utgangspunktet skal ha hjemmel i lov, jf. kommuneloven § 2-1 annet og tredje ledd. Departementet er usikker på i hvilket omfang adgangen etter § 2 tredje ledd til å begrense eller forby kjøring i sårbare områder brukes i praksis, og i hvor stor grad myndigheten delegeres til kommunen. Vi ønsker å høre høringsinstansenes erfaringer med bestemmelsen, og ber om synspunkter på om adgangen til å delegere myndigheten etter forskriften § 2 tredje ledd annet punktum til kommunen bør oppheves.

6 Etablere påbud om å registrere kommunale snøscooterløyper i nasjonal database

6.1 Bakgrunn

Miljødirektoratet har opprettet en nasjonal database for snøscooterløyper, og formålet med denne er å samle all informasjon om kommunale snøscooterløyper på ett sted. I dag er det frivillig for kommunene å rapportere inn data til databasen, og Miljødirektoratet har uttrykt ønske om å innføre en innrapporteringsplikt i motorferdselloven og forskriften.

6.2 Departementets vurderinger og forslag

Departementet mener at en samlet oversikt over snøscooterløyper vil være til fordel både for publikum og for offentlige myndigheter. Det er praktisk og tidsbesparende å samle informasjon om de kommunale snøscooterløypene på ett sted, både for publikum, for oppsynet, for redningstjenestene og for forvaltningen. For publikum vil tilgang til slik informasjon være en fordel både for de som ønsker å kjøre snøscooter og vil orientere seg om hvilke løyper som finnes, og for friluftsfolk som ønsker å unngå turområder nær snøscooterløyper. Det har så langt har vist seg utfordrende å få kommunene til å sende inn data til Miljødirektoratets database, og departementet mener derfor at det bør fastsettes en plikt til å innsende data om snøscooterløyper til den offentlige databasen.

Som støtte for dette synspunktet viser departementet til at bruksverdien av databasen reduseres vesentlig dersom den ikke er komplett. Departementet ser på den annen side ingen tungtveiende grunner til at en slik forpliktelse ikke skal kunne innføres. Departementet foreslår at en slik forpliktelse fastsettes i forskriften, og legger til grunn at motorferdselloven § 4a femte ledd hjemler en slik forpliktelse gjennom forskriftsregulering.

Klima- og miljødepartementet foreslår å tilføye et nytt siste ledd til § 4 a i forskriften som skal lyde:

Kommunen skal rapportere inn data om vedtatte snøscooterløyper etter denne bestemmelsen, til Miljødirektoratets nasjonale database for snøscooterløyper. Miljødirektoratet kan fastsette bestemmelser om innrapporteringen."

7 Oppmåling av avstandskravet etter forskriften § 5 første ledd bokstav c

7.1 Bakgrunn og gjeldende rett

Motorferdselloven gir et generelt forbud mot motorferdsel i utmark og vassdrag, men inneholder samtidig en rekke unntaksbestemmelser i loven og i den tilhørende forskriften. Et av de lovfestede unntakene fra motorferdselforbudet er nedfelt i forskriften § 5 første ledd bokstav c, om adgangen til hyttetransport. Bestemmelsen fastsetter at kommunestyret etter skriftlig søknad kan gi tillatelse til bruk av snøscooter "for eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg når det i området ikke er mulighet for leiekjøring [...]". På bakgrunn av spørsmål knyttet til hvordan avstandskravet skal beregnes, herunder kommunenes skjønsmessige adgang til å fravike utgangspunktet om å måle i luftlinje, uttalte Klima- og miljødepartementet i brev 3. juli 2018 til fylkesmennene, at kommunene "har et skjønn i valg av målemetode for å fastsette avstanden mellom hytte og brøytet bilvei", og at "det avgjørende for om tillatelsen kan gis er om den *reelle avstanden* mellom hytte og brøytet bilvei er minst 2,5 km". Stortinget behandlet 20. juni 2019 et representantforslag om å endre forskriften § 5 første ledd bokstav c for å gi kommunene mulighet for å bruke skjønn når de måler opp avstanden mellom hytte og brøytet vei (dokument 8: 119 S (2018-2019)). Forslaget ble ikke vedtatt, jf. Innst. 355 S (2018-2019). Stortinget påpekte at det etter dagens regelverk er fullt mulig å gi tillatelse til å bruke snøscooter til hytta der hvor topografi og andre forhold gjør at korteste faktiske mulige trasé er lengre enn 2,5, men avstanden i luftlinje er under 2,5 km. Samtidig uttrykte representantene fra regjeringspartiene i komitéen, som representerer et flertall i Stortinget, at forskriften bør presiseres slik at det kommer tydelig frem at kommunene kan legge den korteste reelle avstanden mellom hytte og brøytet vei til grunn ved vurdering av søknader etter bestemmelsen.

7.2 Departementets vurderinger og forslag

For å tydeliggjøre skjønnsrommet i forskriften § 5 første ledd bokstav c, foreslår departementet en presisering i bestemmelsens ordlyd som synliggjør at kommunene ikke er bundet til å måle avstanden mellom bilvei og hytte i luftlinje hvis topografi og faktiske forhold tilsier at korteste faktisk mulige trasé er lengre enn 2,5 km. I slike tilfeller kan kommunen måle den aktuelle trasé – altså den løype som hytteeier vil måtte gå til hytta uten motorisert transport.

Forslaget til presisering i forskriftsteksten endrer ikke kravet om at den korteste faktiske trasé mellom bilvei og hytte må være minst 2,5 km for at tillatelse til snøscooterferdsel skal kunne gis; skjønnsrommet gjelder bare valg av oppmålingsmetode.

En presisering som foreslått vil ikke medføre noen realitetsendring, siden det også etter gjeldende rett har vært adgang til å fravike utgangspunktet om avstandsberging i luftlinje. Departementet vil også påpeke at det er opp til kommunen selv om den ønsker å fravike utgangspunktet om avstandsberging i luftlinje, og at innfrielse av avstandskravet ikke gjør kommunene forpliktet til å innfri en søknad. Kommunen vil fortsatt kunne avslå søknader selv om avstandskravet er oppfylt, og vil også kunne bestemme at transport skal skje med leiekjører uavhengig av avstand. Det forutsettes fortsatt at søknader kun kan innvilges når det ikke finnes mulighet for leiekjøring. Dersom det finnes mulighet for leiekjøring med snøscooter i området, kan kommunen ikke innvilge søknad om snøscootertransport til hytte etter § 5 første ledd bokstav c.

9 Økonomiske og administrative konsekvenser av forslagene

Departementet legger til grunn at forslagene ikke får vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Forslaget om utvidelse av forsøket om catskiing vil kunne innebære noe merarbeid for de kommunene som ønsker å endre en iwerksatt ordning, siden en slik endring vil kreve noe saksbehandling. Det vil være opp til den enkelte kommune å velge om forsøket skal utvides.

Forslaget om å gi kommunene adgang til i forskrift å tillate elmotorer på vann under 2 kvadratkilometer vil innebære noe arbeid i form av søknadsbehandling for de kommunene som velger å benytte seg av myndigheten de får ved lovendringen. Forslaget innebærer ikke økte økonomiske eller administrative kostnader for privatpersoner.

Endringen av Statens naturoppsyns myndighet til å føre kontroll etter motorferdselloven §§ 12 a og b vil gi naturoppsynet utvidet mulighet til å kontrollere lovligheten med motorferdsel i utmark. Forslaget har ikke administrative eller økonomiske konsekvenser av betydning, hverken for det offentlige eller for private.

Forslaget om å flytte dispensasjonsmyndighet etter forskriften § 6 fra kommunestyret til kommunen, vil etter departementets syn innebære redusert arbeidsbyrde for kommunestyret i de kommunene som velger å legge vedtakskompetansen til kommuneadministrasjonen. Arbeidsbyrden forblir den samme for kommuneadministrasjonen, som i motsatt fall uansett vil måtte forberede vedtak for kommunestyret. Privatpersoner vil kunne oppleve at saksbehandlingstiden reduseres.

Forslaget om å innføre en plikt til innrapportering av snøscooterløyper til Miljødirektoratets nasjonale snøscooterbase medfører en ekstra oppgave for de kommuner som ikke allerede gjør dette. Arbeidsbyrden knyttet til oppgaven vil imidlertid være beskjeden. Samlet sett vil kommunene dra nytte av at alle kommuner med snøscooterløyper har lagt sine løyper inn i databasen. At løyper i alle kommuner ligger inne i databasen vil være tidsbesparende for redningstjenesten. Forslaget vil ikke ha økonomiske eller administrative konsekvenser for private, men vil lette og bedre informasjonstilgangen.

Presiseringen av ordlyden i forskriften § 5 første ledd bokstav c som fremhever kommunenes skjønnsrom i oppmålingen av avstandskravet innebærer ingen realitetsendring, og medfører dermed ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunene eller privatpersoner.

Endringen i kommunens adgang til å begrense eller forby bruk av elsykkel i utmark i forskriften § 2a annet ledd vil ikke medføre administrative konsekvenser eller økonomiske kostnader for kommunene eller private.

Departementet foreslår å endre forskriften § 5 første ledd bokstav c til å lyde:

"eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte *når korteste trasé for ikke-motorisert transport mellom hytte og brøytet bilveg er minst 2,5 km, og når det i området ikke er mulighet for leiekjøring etter bokstav a*".

8 Endring av kommunens adgang til å regulere bruk av elsykkel i utmark i forskriften § 2a annet ledd

8.1 Bakgrunn og gjeldende rett

I april 2019 vedtok Stortinget et nytt sjettede ledd i markaloven § 10: "Departementet kan gi forskrift om adgang til bruk av elsykler i utmark i Marka og om bruken av slike sykler". En slik generell adgang til å ferdes med elsykler i Marka ble deretter tatt inn i markalovforskriften § 2. I markalovforskriften § 2 annet ledd er det også tatt inn en bestemmelse om at "[k]ommunen kan i forskrift begrense eller forby bruk av elektriske sykler i hele eller deler av utmarka".

Markaloven gjelder for markaområdene i Oslo og nærliggende kommuner. I resten av landet foreligger en generell adgang til å ferdes med elsykkel i utmark gjennom forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 2a. I denne bestemmelsens annet ledd slås fast at den enkelte kommune i forskrift kan "bestemme at bruk av elektriske sykler [...] likevel ikke er tillatt i bestemte områder eller på nærmere angitte strekninger eller traséer." Departementet foreslår å endre sistnevnte bestemmelse til å samsvare med kommunens adgang til å regulere ferdsel med elsykkel i markalovforskriften § 2 annet ledd.

8.2 Departementets vurderinger og forslag

Kommunens adgang til å regulere ferdsel med elsykkel er noe ulikt formulert i de to bestemmelsene. Etter markaloven er kommunen gitt en vid adgang til å regulere slik ferdsel, og kan etter bestemmelsen både begrense og forby ferdsel i hele eller deler av kommunens utmark. Dette gir den enkelte kommune stort handlingsrom og mulighet for å tilpasse ferdsel med elsykkel til lokale forhold og hver kommunes ulike utmarksområder. Bestemmelsen i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag annet ledd gir også kommunen mulighet til å regulere ferdsel med elsykler, men da i bestemte områder, strekninger eller traséer. Ordlyden gjør at det ikke fremkommer helt klart hvorvidt bestemmelsen gir adgang til å forby ferdsel med elsykler i hele kommunens utmark, slik som gjennom markalovforskriften.

Klima- og miljødepartementet vurderer det hensiktsmessig at disse to bestemmelsene er likelydende. Dette er både fordi det skaper likhet for loven at adgang til å regulere ferdsel med elsykkel er den samme i alle utmarksområder, og fordi nyanseforskjellen kan skape unødvendig forvirring og tolkningsproblemer – særlig for de kommuner som har utmarksområder både i og utenfor Marka.

På denne bakgrunnen foreslår departementet å endre forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 2a annet ledd til å lyde:

"Kommunen kan i forskrift begrense eller forby bruk av elektriske sykler i hele eller deler av utmarka"

10 Samlet fremstilling av endringsforslagene

10.1 Endringer i motorferdselloven

I motorferdselloven foreslås følgende endringer:

§ 4 a tredje ledd første punktum skal lyde:

"Departementet kan i inntil seks kommuner gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for persontransport med *beltegående motorkjøretøy* på vinterføre til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing) som et forsøk på inntil seks år.

§ 6 annet ledd skal lyde:

"Kommunen kan gi tillatelse til bruk av motorfartøy med elektrisk motor med inngangseffekt opptil 800 watt på innsjøer mindre enn 2 kvadratkilometer. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse skal det legges vekt på hensynet til vannet som levested for villarter og fugler, herunder særskilt vekt på hensynet til hekkeområder. Det kan ikke gis tillatelser til motorferdsel som innebærer vesentlig skade på fugleliv".

Nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd, og gis følgende endrede ordlyd:

"Tillatelse etter første *eller annet ledd* kan gis for bestemte høve eller for bestemte tidsrom. Kommunen kan sette vilkår for tillatelsen."

Nåværende tredje ledd i bestemmelsen blir nytt fjerde ledd.

§ 12 a skal lyde:

"Statens naturoppsyn fører kontroll med at bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov blir overholdt. Reglene i naturoppsynsloven § 3 får anvendelse ved kontroll etter denne lov. I tillegg til fullmaktene i naturoppsynsloven § 3 kan oppsynet kreve at fører av *motorkjøretøy eller -fartøy* viser frem dokumenter som det er påbudt å ha med under kjøringen".

§ 12 b første ledd, første punktum skal lyde:

"Statens naturoppsyn kan ilegge fører av *motorkjøretøy eller -fartøy* overtredelsesgebyr hvis fører ikke overholder bestemmelser gitt i eller i medhold av denne lov.

10.2 Endringer i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag

I forskriften foreslås følgende endringer:

§ 2a annet ledd skal lyde:

Kommunen kan i forskrift begrense eller forby bruk av elektriske sykler i hele eller deler av utmarka.

§ 4b første ledd første punktum skal lyde:

Direktoratet kan i inntil seks kommuner gi kommunestyret, eller annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer, myndighet til i forskrift å fastsette løyper for persontransport med *beltegående motorkjøretøy* på vinterføre til utgangspunkter for alpin skikjøring (catskiing) som et forsøk på inntil seks år.

§ 4a nytt niende ledd skal lyde:

Kommunen skal rapportere inn data om vedtatte snøscooterløyper etter denne bestemmelsen til Miljødirektoratets nasjonale database for snøscooterløyper. Miljødirektoratet kan fastsette bestemmelser om innrapporteringen.

§ 5 første ledd bokstav c skal lyde:

c) eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte *når korteste trasé for ikke-motorisert transport mellom hytte og brøytet bilveg er minst 2,5 km, og når det i området ikke er mulighet for leiekjøring etter bokstav a.*

§ 6 første punktum skal lyde:

I unntakstilfelle kan *kommunen* etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 - § 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte.

LEIEKJØRING LARSOSLIA 2020 - 2021

Saksbehandler: Thomas Olufsen Skrautvol Arkiv: K01
 Arkivsaksnr.: 18/673

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
2/19	Plan og ressursutvalget	30.01.2019
17/19	Plan og ressursutvalget	18.03.2019
57/19	Plan og ressursutvalget	01.11.2019
3/20	Plan og ressursutvalget	06.02.2020

Rådmannens innstilling:

I henhold til forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 første ledd bokstav a, gis leiekjøringsløyve (ervertsløyve) for perioden fra 6. februar 2020 til 15. mai 2021 til følgende leiekjører i området Larsoslia:

Navn	Stedfortreder	Område
Pål Kaspersen	Ottar Karstensen	Larsoslia

Tildeling av leiekjøringsløyve er gitt etter en samlet vurdering av oppdragsmengde i perioden 2016-2018 samt hvilke områder som ønskes dekket av leiekjøring. Denne tillatelsen gjelder for to sesonger, men bortfaller ved utflytting fra kommunen. Den enkelte leiekjører har en fast stedfortreder, og betjener et nærmere bestemt, geografisk område. Dispensasjon/tildeling av leiekjøringsløyve gis med hjemmel i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 første ledd bokstav a.

Dispensasjonen gjelder:

- transport av utstyr og personer til private hytter
- tilsyn med private hytter på oppdrag fra eieren
- transport av massemedia på reportasjeoppdrag
- transport av funksjonshemmede
- transport av ved til private hytter
- transport etter dispensasjonen i medhold av denne forskrift §6
- i tillegg for den type kjøring som er direkte tillatt etter § 3 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

Det knyttes følgende vilkår til tillatelsen:

- Leiekjøring tillates kun i et nærmere bestemt, geografisk avgrenset, område. Eventuell kjøring fra nærmeste brøytete bilveg langs en fast trasé til dette området tillates også.
- Oppdragene skal dokumenteres med kjørebok som skal leveres inn til kommunen etter endt virkningsperiode av denne tillatelsen. Hver tur skal angis ved at dato, formål og underskrift fra oppdragsgiver påføres med kulepenn før turen tar til.
- Det skal oppnevnes en reservesjåfør hvis det ikke allerede fremkommer av søknaden.
- Den gjelder for bruk av snøskuter på snødekt mark, men ikke senere i snøskutersesongen enn 15. mai.

- Transport skal ikke foregå om natten (23.00 – 07.00). Dispensasjon fra dette kan gis etter søknad.
- Til foreningshytter gis det kun tillatelse til frakt av utstyr og forbruksvarer. Det gis ikke tillatelse til frakt av brukere og deres utstyr til slike hytter.
- Ferdsel skal skje hensynsfullt og med hensyn til annen virksomhet i området.
- Grunneier kan sette vilkår for kjøring/ferdsel over sin eiendom. Det tilligger den som kjører å innhente skriftlige tillatelser med eventuelle vilkår fra grunneier.
- Denne dispensasjon samt kjørebok, kart over området og grunneiertillatelser skal medbringes og forevises ved kontroll.
- Mislighold av dispensasjonen og/eller vilkår satt i den kan føre til umiddelbar inndragelse av dispensasjonen.

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldsloven §§ 8 – 12. En har på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert informasjon tilstrekkelig kunnskap for å si at motorferdsel etter omsøkte traseer og i aktuelle områder ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller vil være en risiko for alvorlige eller irreversible skader på naturmiljøet, naturmangfold og økosystem.

Saksutredning/bakgrunn:

Leiekjøringsløyve (ervervsløyve) kan ifølge forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5, første ledd bokstav a gis til fastboende som med snøskuter i ervervsmessig øyemed vil påta seg:

- transport mellom bilveg og hytte,
- tilsyn med privat hytte etter eierens oppdrag,
- transport for massemedia på reportasjeoppdrag,
- transport av funksjonshemmede,
- transport av ved,
- transport etter dispensasjon i medhold av forskriftens § 6.

Dette gjelder også for den type kjøring som er direkte tillatt etter § 3 i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

I henhold til kommunale retningslinjer for saksbehandling av motorferdsel i utmark (vedtatt av kommunestyret den 24. oktober 2018 med saknr. 33/18) skal søknadene legges frem for Plan- og ressursutvalget til avgjørelse. Løyve skal gis til fastboende i kommunen, og fordeles geografisk. Leiekjørere skal føre kjørebok, som skal vedlegges ved fornyelse av leiekjøringstillatelse og legges til grunn for kommunens vurdering av hvorvidt fornying skal gis. Videre setter Beiarn kommune sine retningslinjer en begrensning på maksimalt tre leiekjørere.

I rundskriv T-1/96 datert 15/01-96 utdyper Miljøverndepartementet om ervervsmessig kjøring etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5, første ledd bokstav a:

«Søknader om ervervsmessig transport må undergis en konkret vurdering ut fra formålet med motorferdselloven og forskriftsbestemmelsene. Behovet for kjøringen vil være utgangspunktet for denne vurderingen. Antall løyvehavere i hver kommune eller hvert distrikt bør begrenses, ut fra en vurdering av behovet for transport. De som allerede har snøscooter f.eks. i næring, bør prioriteres. Personer som har hatt slik tillatelse tidligere, og benyttet denne lovlig, bør normalt prioriteres fremfor nye søkere. Det er ønskelig med en viss kontinuitet i det

næringsgrunnlag leiekjøring kan gi. Den næringsmessige betydning for den enkelte er det relevant å legge vekt på.»

I møte den 30. januar 2019 vedtok Plan og ressursutvalget tre områder hvor det skal tilbys leiekjøring (Larshågenes, Ramskjellområdet og Larsoslia), og fastsatte leiekjørere for to av disse områdene (Aksel Skoglund i Larshågenes og Svein Ingvaldsen i Ramskjellområdet).

Leiekjøring for Larsoslia ble utlyst den 4. februar 2019, men den eneste søkeren som kunne gis løyve trakk sin søknad i forkant av utvalgets behandling av saken i møte den 18. mars 2019. Det ble derfor bestemt at ledig leiekjøringsløyve skal lyses ut på nytt før neste sesong. I møte 1. november 2019 vedtok utvalget å lyse ut leiekjøringsløyve for Larsoslia på nytt, for perioden fram til 15. mai 2021. Kommunen har innen søknadsfristen 24. januar 2020 mottatt følgende søknad for dette området:

Navn	Stedfortreder	Område	Annet
Pål Kaspersen	Ottar Karstensen	Larsoslia	

I rundskriv T-6/09 datert 29/10-09 orienterer Miljøverndepartementet om endringer i nasjonal forskrift om bruk av motorkjøretøy i utmark og islagte vassdrag. Rundskrivet redegjør også for retningslinjer og prinsipper i naturmangfoldloven som får betydning for lovtolkning og skjønnsutøvelse i forvaltningen av motorferdselloven og tilhørende forskrift.

Det henvises særskilt til naturmangfoldlovens §§ 8 – 12. Naturmangfoldlovens sentrale prinsipper skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse etter naturmangfoldloven og annen lovgivning, herunder lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. For vedtak om tillatelse til motorferdsel i utmark eller på islagte vassdrag innebærer dette et krav til skriftlig begrunnelse. Det må framgå av vedtaket hvordan forholdet til naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 er vurdert ved den konkrete skjønnsutøvelsen.

Vurdering:

Viser til vurdering og vedtak i sak 2/19 (arkivsaksnr. 18/673) behandlet av Plan og ressursutvalget i møte den 30. januar 2019, samt sak 57/19 fra møte i Plan og ressursutvalget den 1. november 2019. Med bakgrunn i vedtaket om at leiekjøring skal tilbys i Larsoslia, skal en i denne omgang kun vurdere søkere for Larsoslia.

Av det vi kan se, har ikke Kaspersen tidligere vært leiekjører i Beiarn. Han er bosatt i kommunen, og kan således tildeles leiekjøringsløyve etter forskriften § 5 første ledd bokstav a.

Leiekjører må selv sørge for nødvendige grunneiertillatelser for å kunne kjøre i området. Dersom det blir aktuelt, gjelder dispensasjon fra Beiarn kommune som tillatelse for å kjøre over Statskog sin grunn i kommunen. Det vises til korrespondanse mellom kommunen og Statskog vedrørende dette (dokumentnr. 17/7-1).

Naturmangfoldlovens § 7. (prinsipper for offentlig beslutningstaking §§ 8 – 12):

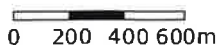
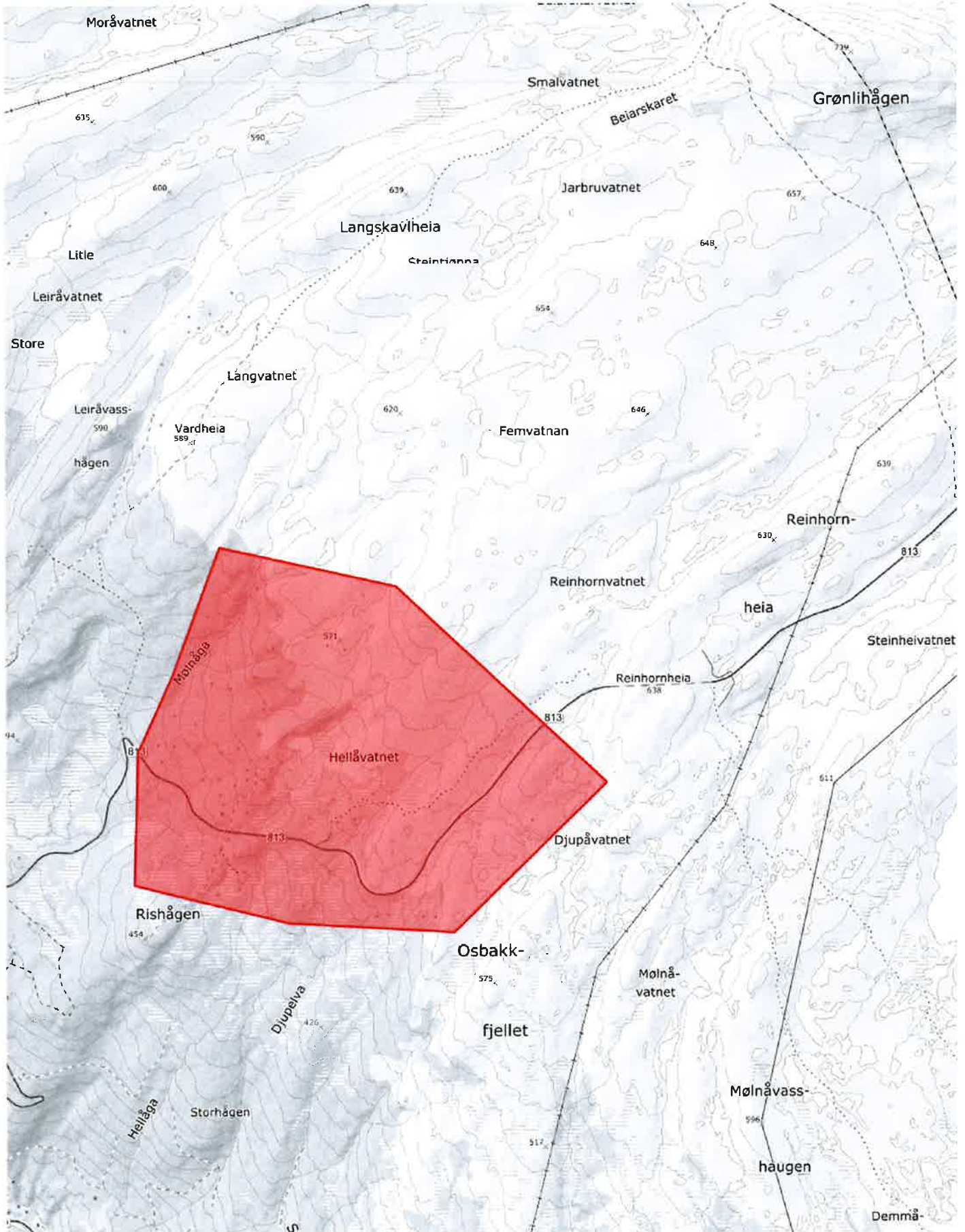
Kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre- var prinsippet (§ 9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10):

Det foreligger ikke opplysninger i registrer (artsdatabanken, naturbase) eller kartfestet informasjon på temakart som omhandler arter, naturmiljø, naturtyper og biologisk mangfold, som tilsier at søknadene kan komme i konflikt med slike interesser på aktuelle kjøretraseer, verken direkte eller i umiddelbar nærhet. Det er ikke rapportert hendelser, skader eller forstyrrelser i forhold til naturmiljø eller biologisk mangfold fra tidligere års motorferdseltrafikk etter omsøkt kjøretrasé.

En har på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert informasjon tilstrekkelig kunnskap for å si at motorferdsel etter omsøkte traseer ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller vil være en risiko for alvorlige eller irreversible skade på naturmiljøet, naturmangfoldet, dersom det kjøres med snøskuter i tiltenkte områder.

Vedlegg:

- Kart over området for leiekjøring i Larsoslia
- Søknad fra Pål Kaspersen

Søknad om dispensasjon fra lov om motorferdsel til leiekjøring i Larsoslia

Navn: PÅL KARBERSEN Fødselsår: 27.04.82

Adresse: VESTRE BEIARVEIEN 852

Telefon: 4580 7545

Postnr: 8114 Poststed: TOLLA

Stedfortreder, navn og tlf: OTTAR KARSTENSEN 94190087

Utfyllende opplysninger:

UTSTYR PÅK SNØSCOOTER MED HENGER 2015 MOD
ATV 6 HSUCING MED HENGER 2020 MOD
ALL AV UTSTYR ER NYTT ELLER AV
NYGRO MOD.
FOR SIKKERHET OG TRANSPORT
FØRERKORT FOR KLASSE 2.

Søknaden gjelder ervervsmessig kjøring med snøskuter for fastboende – § 5, bokstav a, i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

Søknaden gjelder for følgende periode: 01.19 - 15/5-2021

Sted og dato

MOLDORD
21/12 - 19

Søkers underskrift

SØKNAD OM MOTORFERDSEL - § 6 VINTER - ESPEN ANDRE KRISTENSEN

Saksbehandler: Thomas Olufsen Skrautvol Arkiv: K01
 Arkivsaksnr.: 20/49

Saksnr.: **Utvalg** **Møtedato**
 4/20 Plan og ressursutvalget 06.02.2020

Rådmannens innstilling:

Espen Andre Kristensen gis ikke dispensasjon fra motorferdselloven for å transportere materiell og utstyr med snøskuter til hytte i Krokådalen.

Vedtaket har hjemmel i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6.

Vedtaket begrunnes med at det etableres et tilbud om leiekjøring i Larsoslia, og hytta det her er snakk om omfattes av dette. Forskriften § 6 setter en rekke krav for at tillatelse etter denne paragraf kan gis, deriblant at behovet ikke må kunne dekkes på annen måte. Behovet som beskrives i søknaden bør normalt kunne dekkes av leiekjøringstilbudet.

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldloven §§ 8 – 12. En har på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert informasjon tilstrekkelig kunnskap for å si at motorferdsel etter omsøkte trasé ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller vil være en risiko for alvorlige eller irreversible skader på naturmiljøet, naturmangfold og økosystem.

Saksutredning:

Espen Andre Kristensen søker om dispensasjon fra motorferdselloven for transport av materiell og utstyr i forbindelse med vedlikehold av hytte og innvendig oppussing av denne. Kristensen opplyser at materiell skal fraktes fra Haubakk til hytta (som ligger i Krokådalen, se kart vedlagt søknaden), og også tidvis fra parkeringsplassen ved bommen langs fylkesveien. Transporten oppgis å skulle foregå sporadisk over lengre tid, og oppussingen skal tas i etapper. Søker har lagt ved nødvendig dokumentasjon. Basert på søknad med vedlegg, forstår vi det slik at det her dreier seg om transport med snøskuter på snødekt mark.

Søknaden skal vurderes etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6. Den skal også vurderes mot prinsippene i lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 8 til 12.

Bakgrunn/lovgrunnlag:Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6:

I unntakstilfelle kan kommunestyret – eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer – etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 – § 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum.

Rundskriv T-1996-1:

7.3.2 Tillatelse ved særlig behov, § 6

Lovens vilkår

«Bestemmelsen er streng. Følgende betingelser må være oppfylt for at tillatelse skal kunne gis:

- søkeren må påvise et særlig behov,
- behovet må ikke knytte seg til turkjøring,
- behovet må ikke kunne dekkes på annen måte, og
- behovet må vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra målet om å redusere motorferdselen til et minimum.

Hva som er «unntakstilfeller», «særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring» og «som ikke kan dekkes på annen måte» beror på en konkret skjønnsmessig vurdering. Ved skjønnsvurderingen må lokale forhold kunne spille inn, men likevel slik at bestemmelsens strenghet ivaretas.

Ved vurderingen av om det foreligger et «særlig behov» vil det være av betydning om kjøringen er nødvendig og har et akseptert nytteformål eller bærer preg av unødvendig kjøring. Det er formålet med selve transporten som er avgjørende i denne sammenheng. Det er derfor ikke avgjørende om transportøren ser transporten som lønnsom, dersom ikke transporten isolert sett dekker et reelt og nødvendig behov.

Turkjøring kan ikke tillates. Det siktes her til ren turkjøring, dvs. kjøring for turens skyld. Dermed kan det ikke gis dispensasjon til fornøyles- eller rekreasjonskjøring.

Tillatelse kan bare gis dersom behovet ikke kan dekkes på annen måte. (...) Det kan heller ikke gis tillatelse etter § 6 dersom behovet kan dekkes tilfredsstillende ved leiekjøring.»

Kommunen kan gi tillatelse

«Etter bestemmelsen kan kommunen i unntakstilfelle gi tillatelse. Dette betyr at det beror på et forvaltningsmessig skjønn (en skjønnsmessig helhetsvurdering) om tillatelse skal gis eller nektes dersom vilkårene er oppfylt.

Ved denne vurderingen skal behovet for transport vurderes mot mulige skader og ulemper for natur og mennesker i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum. Forhold som må tas med i vurderingen er bl.a. hvilke virkninger motorferdselen vil ha når det gjelder spor i terrenget, støy og forurensning, hvor sårbart området er og konflikter som kan oppstå i forhold til andre interessegrupper og naturmiljø. (...)»

Transport til hytte

«Forskriftens § 5 første ledd bokstav c har en bestemmelse om kjøring til hytte på vinterføre. Hyttekjøring ut over det må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Utgangspunktet er at det ikke skal være kurant å få dispensasjon. (...)»

Transport av ordinært utstyr, bagasje, proviant o.l kan det normalt ikke gis tillatelse til der avstanden til hytta er kortere enn 2,5 km. Gjelder det derimot transport av gjenstand som er for tung til å fraktes på annen måte enn med motorkjøretøy, kan det foreligge et særlig behov for transport. Eventuell tillatelse etter forskriftens § 6 må i tilfelle begrenses til et enkelttilfelle. (...)»

Vurdering:

Rundskriv T-1996-1 fra Miljøverndepartementet utdyper forskriftens § 6, også med hensyn på transport til hytte. Departementet legger til grunn at utgangspunktet er at det ikke skal være kurant å få dispensasjon for transport av utstyr og bagasje til hytte utover forskriftens § 5 bokstav c. For at tillatelse skal kunne gis, må søkeren blant annet påvise et særlig behov, og behovet må ikke kunne dekkes på annen måte.

Formålet med kjøringen er angitt å være transport av utstyr og materiell i forbindelse med vedlikehold og oppussing av hytta. Altså gjelder søknaden ikke turkjøring.

Nødvendig transport av utstyr og materiell i forbindelse med vedlikehold av hytte, kan anses som et særlig behov. I søknaden er det ikke angitt eksakt hva som skal transporteres, men ut fra behovet som er beskrevet i søknaden har vi grunn til å tro at det i stor grad er mye stort og tungt materiell som vanskelig kan fraktes til hytta uten bruk av motorisert hjelpemiddel.

Bruk av snøskuter på snødekt mark for nødvendig transport av utstyr og materiell, vurderes å medføre minimalt med skader og ulemper for natur og friluftsliv i det respektive området. Dersom transporten skulle ha foregått på barmark, hadde den potensielle belastningen vært av større betydning. Basert på søknaden, forstår vi at det meste av transporten er planlagt utført med snøskuter fra Haubakk til hytta, og bare unntaksvis fra bommen ved fylkesveien til hytta. Av hensyn til målet i forskriften § 6 om å redusere motorferdsel til et minimum, kan kommunen vanskelig åpne for utbredt transport med snøskuter hele veien fra Haubakk til hytta. Det er mer nærliggende å åpne for transport med snøskuter fra enten parkeringsplassen ved bommen eller nærmeste parkeringsplass langs fylkesveien like nedenfor hytta. Dette medfører at utstyr og materiell først må fraktes oppover fjellet med bil e.l. Men det reduserer samtidig den motoriserte ferdsele i utmark, og følgelig også belastningen denne ferdsele utgjør på natur og friluftsliv, sett i forhold til å kjøre snøskuter helt fra Haubakk. Videre bør det, av hensyn til at vedlikehold osv. skal utføres etappevis, ikke være aktuelt å åpne for fri ferdsel i hele den omsøkte perioden. En begrensning på inntil 20 turer per år synes hensiktsmessig, og bør være tilstrekkelig for å kunne dekke behovet. Vår anbefaling er derfor at en eventuell dispensasjon for transport til hytta begrenses til inntil 20 årlige turer, fortrinnsvis til nærmeste parkeringsplass men også til parkeringsplassen ved bommen ved behov.

Forskriften § 6 sier klart at dersom tillatelse skal kunne gis, må ikke behovet kunne dekkes på annen måte. For øyeblikket forsøker kommunen å etablere en leiekjøringsordning i det respektive området (Larsoslia m.m.), og den hytta det her er snakk om befinner seg innenfor det definerte området hvor leiekjøring skal tilbys. Saken om leiekjøring i Larsoslia skal behandles av utvalget i samme møte som denne. Utfallet av den saken vil derfor være førende for hvorvidt kommunen kan gi tillatelse for transport av utstyr og materiell med snøskuter til denne hytta eller ikke. Av det vi forstår, ligger det an til at det blir utpekt en leiekjører med stedfortreder.

Den omsøkte kjøringen er vurdert opp mot naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet). Med de vilkår som er satt til snøskuterkjøring i dette omfanget vil kjøringen ikke skade naturmangfoldet. Denne kjøringen samt annen kjøring i området vurderes heller ikke til å medføre en for stor belastning på økosystemet.

En helhetsvurdering av omsøkte kjøring taler for at dispensasjon etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6 i utgangspunktet kan gis. Den omsøkte ferdselen, med de begrensninger vi setter vil ikke medføre for stor belastning på friluftsliv og naturmiljø, og det foreligger et særlig behov. Dette betinger dog at det ikke finnes et tilfredsstillende tilbud om leiekjøring. På nåværende tidspunkt ligger det an til at det blir etablert et tilbud om leiekjøring som også omfatter denne hytta, og administrasjonen kan på det grunnlag ikke innstille på at tillatelse som omsøkt kan gis.

Vedlegg:

- Søknad med vedlegg

BEIARN
kommune

Fremtiden skapes nå

Søknad om dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark og vassdrag

Navn: Espen Andre Kristensen Fødselsår: 1996

Adresse: Haakon VII gate 38

Postnr: 8003 Poststed: Bodø

Søknaden gjelder transport i henhold til nasjonal forskrift (sett kryss):

§ 5b) **Funksjonshemming (Snøscooter)**
Kopi av parkeringsbevis eller legeattest på kommunens skjema må vedlegges.

Antall turer det søkes om: _____ turer/år

§ 5c) **Hytteieier – transport av bagasje og utstyr til hytte (Snøscooter)**
Hytta må ligge minst 2,5 km fra brøytet veg i område hvor det ikke finnes tilfredsstillende leiekjøringstilbud. Dispensasjon kan kun gis til hytteieier eller hytteeiers samboer/ektefelle og barn. Søker er:

- Eier av hytte
 Samboer/ektefelle til eier Gnr/bnr/festenr for hytte: / /
 Barn av eier

Transportbehov/antall turer det søkes om: _____ turer/år

Ved søknad om dispensasjon i områder hvor det finnes leiekjøringstilbud må det begrunnes hvorfor leiekjøringen ikke kan benyttes. Begrunnelse (ved liten plass bruk utfyllende opplysninger på baksiden):

§ 5e) **Transport av ved (Snøscooter)**
Gjelder ved selvhogst på annen manns grunn/kjøp av ved på rot. Hogstfelt må tegnes inn på kart. Dispensasjoner gis primært for hogstfelt i en radius på 2 km fra hytte og for en kortere periode. For transport av ved kjøpt ferdighugget søkes det dispensasjon etter § 5c (transport av bagasje og utstyr).

§ 5a) **Transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring**
Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, leting og undersøkelse av mineralske ressurser mv., forutsatt at virksomheten er registrert i Enhetsregisteret.

§ 6 **Kjøring ut over §§ 2, 3, 4 og 5 (F.eks. barmarkskjøring)**
Dersom søker påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring eller ikke kan dekkes på annen måte (beskrivelse av behovet må vedlegges).

Side 1 av 2

Beiarn Kommune		
Ar/Saksnr	Dok. nr.	Reg. nr./år
20/49	1	253/20
14 JAN 2020		
Ark.kode P		
Ark.kode S	K01	
Avdeling	Saksbeh.	
Kassasjon	Gradering	TOS

BEIARN kommune

Fremtiden skapes nå

Kjørerute: Fra: Haubakk

til: Krokådalen

Tidsrom for kjøring: Fra og med Januar 2020 til og med januar

20 23

Vedlegg til søknad:

- Kart over kjøretrase (skal vedlegges)
- Grunneiirtillatelse (skal vedlegges)
- Parkeringsbevis eller legeattest (gjelder søknader etter § 5b)
- Kopi av avtale om hogst av ved på rot (gjelder søknader etter § 5e)

Søknaden tas ikke opp til behandling dersom vedlegg mangler eller ved mangelfull utfylling av søknadsskjema.

Utfyllende opplysninger:

Ferdselen er til fraktning av materiall og utstyr i forbindelse med oppussing invendig av hytte og til vedlikehold. Det skal etableres et nytt utedo/bad, kjøkken, stue og soverom på hytten, dette vil foregå over lengre tid og oppussingen vil tas i etapper. Materiell vil bli transporter sporadisk. Materielle skal fraktes fra hovedhus på Gnr 17 Bnr 11 på Haubakk til hytten eid av Jan Roger Kristensen på Gnr 17 Bnr 11 i Krokådalen (heretter hytten). Tidvis vil også materielle fraktes fra den store parkeringsplassen ved bommen ved lysløypa (Larsoslia) på Beiarfjellet til hytten.

Søkers underskrift:

Bodø

11.01.2020

ESPERU KRISTENSEN

Sted

Dato

Navn

Forventet saksbehandlingstid:

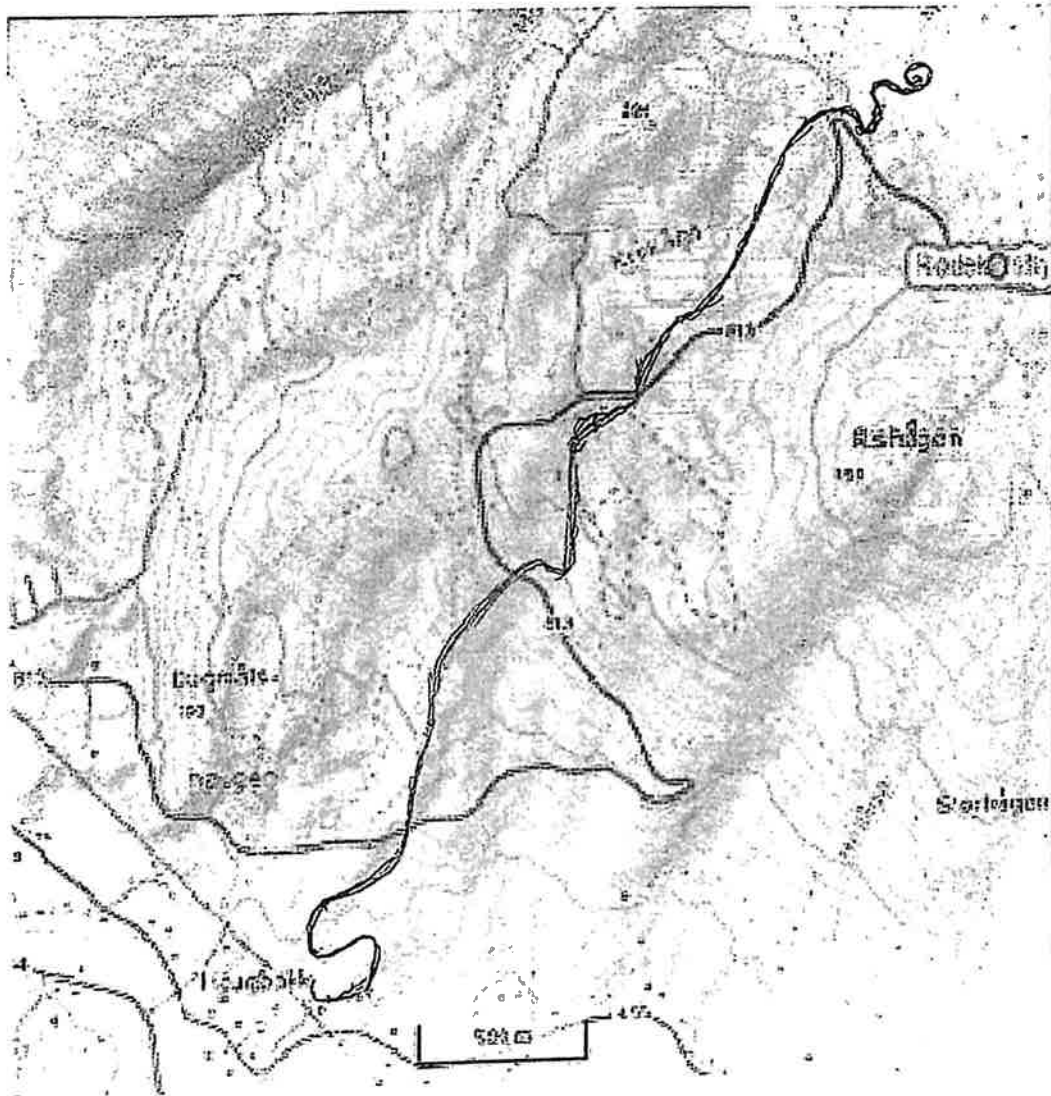
- § 5b), c) og e): Inntil 3 uker
- § 6: Inntil 6 uker (politisk behandling)

Kart:

Kart for inntegning av trase/hogstområde kan f.eks. hentes fra kartportalen på www.norgeskart.no

Gjeldende lovverk:

- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)(LOV-1977-06-10-82)
- Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (nasjonal forskrift)(FOR-1988-05-15-356)

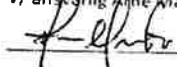
Kjøretrasé. Kjøretrasé er også tidligere sendt kommunen.

Tillatelse til å krysse eiendommer i tilknytning til Larsos Grunneierlag med snøscooter

Larsos Grunneierlag gir med dette Espen Andre Kristensen (f.19.09.96) tillatelse til å krysse eiendommene i tilknyttet Larsos Grunneierlag med snøscooter. Eiendommene det gjelder er Gnr./Bnr.: 17/2, 17/14, 17/11, 17/14

Tillatelsen gjelder fra ~~10.01~~ 10.2020 til 1.01.2023.

Larsos Grunneierlag
V/ ansvarlig Anne Martin Dyrnes

Sted: BEGAEN

Dato: 23/12 - 2019

Espen Andre Kristensen

Sted: BEGAEN

Dato: 22/12 - 2019

KLAGE PÅ DELEGERT VEDTAK 93/19 - SIMON ENGHOLM

Saksbehandler:	Thomas Olufsen Skrautvol	Arkiv: K01
Arkivsaksnr.:	19/641	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
93/19	Plan og ressursutvalget	18.12.2019
5/20	Plan og ressursutvalget	06.02.2020

Rådmannens innstilling:**Saksutredning/bakgrunn:**

Simon Engholm klager på delegert vedtak nr. 93/19 i PLR, om ikke å få kjøre en av to omsøkte traseer til og fra hytta. I sin søknad ber Engholm om dispensasjon for å kunne kjøre fra enten Skoglund eller Oppslagsbakken til hytta (se kart vedlagt søknaden), men fikk i delegert vedtak kun dispensasjon for kjøring fra Skoglund.

Engholm ber i sin klage om å få dispensasjon for å kunne bruke traseen fra Oppslagsbakken når forholdene i elva ved Skoglund gjør at isen ikke er farbar. I følge Engholm er ikke brua over elva ved Skoglund/Larshågnnes fremkommelig med snøskuter. Engholm påpeker at familien tidligere år har hatt dispensasjon som har åpnet for å bruke traseen nedenfor Stolpen til Oppslagsbakken når forholdene har vært dårlige.

Lovgrunnlag:

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 første ledd:

Etter skriftlig søknad kan kommunestyret gi tillatelse til bruk av snøscooter for:

- a) *fastboende som i ervervsmessig øyemed vil påta seg*
 - *transport mellom bilveg og hytte,*
 - *tilsyn med privat hytte etter eierens oppdrag,*
 - *transport for massemedia på reportasjeoppdrag,*
 - *transport av funksjonshemmede,*
 - *transport av ved,*
 - *transport etter dispensasjon i medhold av denne forskrifts § 6,*
- b) *funksjonshemmede,*
- c) *eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg når det i området ikke er mulighet for leiekjøring etter bokstav a,*
- d) *kjøring i utmarksnæring for fastboende,*
- e) *transport av ved utover det som følger av denne forskrifts § 3 første ledd bokstav g,*
- f) *gruppeturer på snødekt mark for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede. Turen må være i regi av helse- og omsorgsinstitusjoner eller ideelle organisasjoner. Tillatelse kan kun gis for transport til bestemte turmål og langs nærmere bestemte traseer dersom kommunen anviser slike.*

Rundskriv T-1/96:

Transport til private hytter, § 5 første ledd bokstav c:

«Etter forskriftens § 5 første ledd bokstav c kan det gis dispensasjon til hytteeier for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte, der hytta ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg, og det i området ikke er mulighet for leiekjøring.

Bestemmelsen skal dekke transportbehovet til private avsidesliggende hytter i områder der det ikke finnes tilfredsstillende muligheter til å leie transport. Det kan kun gis dispensasjon til hytteeier. Begrepet hytteeier må her anses å omfatte også eierens nærmeste familie, som ektefelle og barn. Andre enn disse, også slektninger, må i tilfelle søke om dispensasjon etter forskriftens § 6. Besøkende på foreningshytter omfattes heller ikke av § 5. Heller ikke kjøring til hytter med flere eiere vil kunne tillates etter denne paragrafen.

Det er bare transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som kan tillates; alminnelig persontransport kan ikke tillates. Når det er gitt tillatelse til transport av bagasje og utstyr, må det imidlertid være adgang til å la personer sitte på, når det er plass til det sammen med bagasjen. Forutsetningen er således at passasjertransporten ikke må medføre ekstra kjøring. Er det behov for ren persontransport, f.eks. på grunn av alder eller helse, må det søkes om tillatelse etter § 6. (...))»

Vurdering:

Utgangspunktet for å begrense ferdselen til én trasé, var med hensyn på å redusere motorferdselen til et minimum. En annen hytteeier ved Store Stolpvatnet (Stein Bøckmann, arkivsaksnr. 19/161) fikk tidligere samme begrensning om at ferdsel kun var tillatt via Larshågenes/Skoglund. For å unngå forskjellsbehandling, ble det derfor heller ikke gitt tillatelse til Engholm for å kjøre fra Oppslagsbakken. Det vises for øvrig til saksframlegg i delegert vedtak 93/19.

Fylkesmannen i Nordland har i sin klagebehandling av en sak i Øksnes kommune den 10. januar 2020 bemerket følgende: «I tilfeller hvor kommunen kommer til at det er grunnlag for å gi en tillatelse til motorisert ferdsel [etter forskriften § 5 første ledd bokstav c], kan kommunen bestemme at kjøretraséen skal være forskjellig fra den målte traséen, for eksempel for å redusere faren for støy og forstyrrelser som følge av motorferdsel.» Det åpner for at kommunen kan gi tillatelse for lengre trasé enn den absolutt korteste muligheten, dersom det er mest hensiktsmessig. Som hensiktsmessig regner vi også hensynet til de ferdendes sikkerhet ved kryssing av islagt elv. Således kan det virke som at administrasjonen i dette tilfellet har tolket forskriften noe strengt, når ferdsel forbi Stolpen til Oppslagsbakken har blitt nektet. Kommunen kan, uten å stride med forskriften, åpne for at traseen til Oppslagsbakken kan bli benyttet når forholdene gjør at elva ved Skoglund ikke kan krysses med snøskuter.

Administrasjonen bemerker at dersom Enholm får omgjort vedtaket slik at han og familien kan benytte traseen fra Oppslagsbakken, bør også Bøckmann få omgjort sitt vedtak. Dette bør dog kunne gjøres administrativt etter utvalgets møte.

Vedlegg:

- Søknad om dispensasjon m/kartvedlegg
- Saksframlegg delegert vedtak 93/19 i PLR
- Klage på delegert vedtak

Søknad om dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark og vassdrag

Navn: **Simon Engholm**

Adresse: **Nedre Beiarveien 190**

Postnr: **8110** Poststed: **Moldjord**

1950		
Ar.Saksnr 19/641	Dok.nr. 1	Saksnr. år 5820/19
26 NOV 2019		
Ark.kode P	K01	
Ark.kode S	K01	
Avdeling	Saksbeh.	TOS
Kassasjon	Gradering	

Søknaden gjelder transport i henhold til nasjonal forskrift (sett kryss):

§ 5b) **Funksjonshemming (Snøscooter)**

Kopi av parkeringsbevis eller legeattest på kommunens skjema må vedlegges.

Antall turer det søkes om: _____ turer/år

§ 5c) **Hytteeier – transport av bagasje og utstyr til hytte (Snøscooter)**

Hytta må ligge minst 2,5 km fra brøytet veg i område hvor det ikke finnes tilfredsstillende leiekjøringstilbud. Dispensasjon kan kun gis til hytteeier eller hytteeiers samboer/ektefelle og barn.

Søker er:

Eier av hytte

Samboer/ektefelle til eier

Gnr/bnr/festenr for hytte: **69 / 1 / 5**

Barn av eier

Transportbehov/antall turer det søkes om: **Etter behov** turer/år

Ved søknad om dispensasjon i områder hvor det finnes leiekjøringstilbud må det begrunnes hvorfor leiekjøringen ikke kan benyttes. Begrunnelse (ved liten plass bruk utfyllende opplysninger på baksiden):

.....

.....

.....

§ 5e) **Transport av ved (Snøscooter)**

Gjelder ved selvhogst på annen manns grunn/kjøp av ved på rot. Hogstfelt må tegnes inn på kart. Dispensasjoner gis primært for hogstfelt i en radius på 2 km fra hytte og for en kortere periode. For transport av ved kjøpt ferdighugget søkes det dispensasjon etter § 5c (transport av bagasje og utstyr).

§ 5a) **Transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring**

Som utmarksnæring regnes drift av utleiehytter, næringsmessig høsting av naturgoder, turist- og reiselivsnæring, leting og undersøkelse av mineralske ressurser mv., forutsatt at virksomheten er registrert i Enhetsregisteret.

§ 6) **Kjøring ut over §§ 2, 3, 4 og 5 (F.eks. barmarkskjøring)**

Dersom søker påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring eller ikke kan dekkes på annen måte (beskrivelse av behovet må vedlegges).

BEIARN kommune

Fremtiden skapes nå

Kjørerute: Fra: Oppslagsbakken / Skoglund til: Stolpvatten

Tidsrom for kjøring: Fra og med 1.1.2020 til og med 15.05.2025

20 25

Vedlegg til søknad:

- Kart over kjøretrase (skal vedlegges)
- Grunneiertyllatelse (skal vedlegges)
- Parkeringsbevis eller legeattest (gjelder søknader etter § 5b)
- Kopi av avtale om hogst av ved på rot (gjelder søknader etter § 5e)

Søknaden tas ikke opp til behandling dersom vedlegg mangler eller ved mangelfull utfylling av søknadsskjema.

Utfyllende opplysninger:

Denne søknaden gjelder for familien Engholm
Simon Engholm
Anne Engholm
Nina Engholm
Børge Engholm

Søkers underskrift:

Strand 35/10 2019 Simon Engholm
Sted Dato Navn

Forventet saksbehandlingstid:

- § 5b), c) og e): Inntil 3 uker
- § 6: Inntil 6 uker (politisk behandling)

Kart:

Kart for inntegning av trase/hogstområde kan f.eks. hentes fra kartportalen på www.norgeskart.no.

Gjeldende lovverk:

- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) (LOV-1977-06-10-82)
- Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (nasjonal forskrift) (FOR-1988-05-15-356)

Skoglund 25.10.19

Bekrefter herved at familien Simon Engholm får tillatelse til å kjøre over min eiendom, fra den 1.1.2020 til den 15.5.2025 med scooter.

Mvh Aksel Skoglund

8114 Tollå

30/10-19. Aksel Skoglund

10x 1-15/9/61 Vedlegg

Show cross-country skiing heatmap

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Olufsen Skrautvol

Arkiv: K01

Arkivsaksnr.: 19/641

SØKNAD OM MOTORFERDSEL - SIMON ENGHOLM

Rådmannens innstilling:

Simon Engholm og hans nærmeste familie (Anne, Nina og Børge Engholm) gis dispensasjon for bruk av én snøskuter til transport av utstyr og bagasje til egen hytte (gnr/bnr/fnr 69/1/5) ved Store Stolpvatnet. Dispensasjonen gis med hjemmel i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 bokstav c.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder på snødekt mark fram til 15. mai 2025.
- Trasé: Fra brøytet bilveg på Larshågenes/Skoglund langs fast løype til hytta.
- All kjøring utenom angitt formål og løype er forbudt.
- Det er ikke tillatt å kjøre i tidsrommet kl. 23.00 – 07.00.
- Det er ikke tillatt å kjøre snøskuter etter 15. mai.
- Ferdselen skal skje hensynsfullt og under hensyntagen til annen virksomhet i området.
- Dispensasjon, grunneiertillatelse og kart med inntegnet løype skal medbringes og forevises ved kontroll.
- Misligholdelse av dispensasjonen og/eller vilkår satt i den, kan føre til umiddelbar inndragning av dispensasjonen.

Kommunen gjør oppmerksom på at dispensasjon gis for kjøring via Skoglund og/eller Larshågenes, og ikke fra Oppslagsbakken. Videre kreves samtykke fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre for kjøring innenfor nasjonalparkens grenser. Dersom ikke dette foreligger, tillates likevel kjøring til og fra hytta langs fast løype i nærliggende område utenfor nasjonalparkens grense.

Det er kun transport av bagasje og utstyr som tillates, og ikke alminnelig persontransport. Når dispensasjon til transport av bagasje og utstyr er gitt, må det imidlertid være adgang til å la personer sitte på dersom det er plass. Forutsetningen for dette er at det ikke medfører ekstra kjøring.

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldloven §§ 8 – 12. En har på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert informasjon tilstrekkelig kunnskap for å si at motorferdsel etter omsøkte trasé ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller vil være en risiko for alvorlige eller irreversible skader på naturmiljøet, naturmangfold og økosystem.

Saksutredning:

Simon Engholm har søkt om dispensasjon fra lov om motorfersel i utmark og vassdrag for bruk av snøskuter til transport av bagasje og utstyr til hytte (gnr/bnr/fnr 69/1/5) ved Store

Stolpvatnet. Han søker om dispensasjon for seg selv og sin nærmeste familie (Anne, Nina og Børge Engholm). Den omsøkte kjøringen skal følge fast trasé til hytta: fra enten Oppslagsbakken eller Skoglund til hytta ved Store Stolpvatnet, som inntegnet i kart vedlagt søknaden. Søker har lagt ved nødvendig dokumentasjon.

Søknaden skal vurderes etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark etc. § 5 bokstav c. Den skal også vurderes mot prinsippene i lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 8 til 12.

Bakgrunn/lovgrunnlag:

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 første ledd:

Etter skriftlig søknad kan kommunestyret gi tillatelse til bruk av snøscooter for:

- a) *fastboende som i ervervsmessig øyemed vil påta seg*
 - *transport mellom bilveg og hytte,*
 - *tilsyn med privat hytte etter eierens oppdrag,*
 - *transport for massemedia på reportasjeoppdrag,*
 - *transport av funksjonshemmede,*
 - *transport av ved,*
 - *transport etter dispensasjon i medhold av denne forskrifts § 6,*
- b) *funksjonshemmede,*
- c) *eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg når det i området ikke er mulighet for leiekjøring etter bokstav a,*
- d) *kjøring i utmarksnæring for fastboende,*
- e) *transport av ved utover det som følger av denne forskrifts § 3 første ledd bokstav g,*
- f) *gruppeturer på snødekt mark for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede. Turen må være i regi av helse- og omsorgsinstitusjoner eller ideelle organisasjoner. Tillatelse kan kun gis for transport til bestemte turmål og langs nærmere bestemte traseer dersom kommunen anviser slike.*

Rundskriv T-1/96:

Transport til private hytter, § 5 første ledd bokstav c:

«Etter forskriftens § 5 første ledd bokstav c kan det gis dispensasjon til hytteeier for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte, der hytta ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg, og det i området ikke er mulighet for leiekjøring.

Bestemmelsen skal dekke transportbehovet til private avsidesliggende hytter i områder der det ikke finnes tilfredsstillende muligheter til å leie transport. Det kan kun gis dispensasjon til hytteeier. Begrepet hytteeier må her anses å omfatte også eierens nærmeste familie, som ektefelle og barn. Andre enn disse, også slektninger, må i tilfelle søke om dispensasjon etter forskriftens § 6. Besøkende på foreningshytter omfattes heller ikke av § 5. Heller ikke kjøring til hytter med flere eiere vil kunne tillates etter denne paragrafen.

Det er bare transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som kan tillates; alminnelig persontransport kan ikke tillates. Når det er gitt tillatelse til transport av bagasje og utstyr, må det imidlertid være adgang til å la personer sitte på, når det er plass til det sammen med bagasjen. Forutsetningen er således at passasjertransporten ikke må medføre ekstra kjøring.

Er det behov for ren persontransport, f.eks. på grunn av alder eller helse, må det søkes om tillatelse etter § 6. (...))»

Vurdering:

Å kunne transportere bagasje og utstyr til hytta ved Store Stolpvatnet anses som nødvendig for å kunne bruke den om vinteren. Det gjøres enklest og mest hensiktsmessig med snøskuter. Målt langs inntegnet trasé, som fremstår som hensiktsmessig i forhold til terrenget, ligger hytta mer enn 2,5 km fra nærmeste brøytete bilveg. Det er heller ikke tilbud om leiekjøring etter forskriftens § 5 bokstav a i området hvor hytta ligger.

Inntegnede traseer starter ved Tollådalsveien like nedenfor Loftan og ved Skoglund. Forskriften sier ettertrykkelig at kjøring kun kan tillates fra nærmeste brøytete bilveg, og vi legger det til grunn i vurderingen av kjøretrasé. Nærmeste brøytete bilveg når kjøring må foregå rundt istedenfor over Store Stolpen er ved Larshågenes/Skoglund (ca. 3 km fra hytta), og ikke nedenfor Loftan (ca 6 km fra hytta). Kommunen kan altså ikke gi dispensasjon for kjøring helt fra Oppslagsbakken (nedenfor Loftan) som omsøkt, men kan utstede dispensasjon for kjøring fra Skoglund som omsøkt (eller via brua til Larshågenes). Ut fra fremviste grunneiertillatelse kan vi ikke se at grunneieren har satt begrensninger på hvor Engholm kan og ikke kan kjøre. Det er likevel grunneiers rett å nekte ferdsel med eller sette begrensninger for motorkjøretøy over egen eiendom, og vi forventer at Engholm og grunneier har en dialog rundt dette.

Av det vi kan se, går deler av inntegnet trasé innom nasjonalparken. Det må innhentes samtykke fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre hvis ferdsel der skal finne sted. Ellers ser vi ingen grunn til at ferdsel til og fra hytta kan foregå i terrenget utenfor nasjonalparkens grenser.

Det er kun transport av bagasje og utstyr som kan tillates, og ikke alminnelig persontransport. Når dispensasjon til transport av bagasje og utstyr er gitt, må det imidlertid være adgang til å la personer sitte på dersom det er plass. Forutsetningen for dette er at det ikke medfører ekstra kjøring.

Den omsøkte kjøringen er vurdert opp mot naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet). Med de vilkår som er satt til snøskuterkjøring i dette omfanget vil kjøringen ikke skade naturmangfoldet. Denne kjøringen samt annen kjøring i området vurderes heller ikke til å medføre en for stor belastning på økosystemet.

Vi vurderer omsøkte tiltak, med de begrensninger som er gitt, til ikke å være i strid med formålet i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.

rådmann

Strand 05.01.20

Anke på saksnr 93/19 i PLR

Jeg anker på avslaget på å kjøre fra oppslagsbakken. Da forholdene er slik at elven ikke er å komme over ved Skoglund. Det er jordkilder som svekker isen der. Alt regnet som vi har hatt nå er det ca 70 cm overvann og flere åpninger i isen. Brua som er der er ikke farbar med scooter. Det vil si at når det er slike forhold kommer vi ikke oss til hytta. Vi er avhengig av god is ved Skoglund eller å kjøre fra oppslagsbakken. Det vil si at uten tillatelse å få kjøre fra oppslagsbakken må vi se bort fra å bruke hytta. Da forholdene er gode bruker vi traseen fra Skoglund, men da det ikke er fremkommeligheter der har vi traseen under Stolpen under oppslagsbakken. Vi har brukt den mange ganger før ved dårlige forhold med tillatelse i de tidligere år. Håper på positivt svar.

Mvh

Simon Engholm

Rafarv Kommune		
19/641	6	84/20
06 JAN 2020		
A	1001	
A		TOS
A		
A		

SØKNAD OM DISPENSASJON FOR MOTORFERDSEL MED SNØSKUTER TIL FORENINGSHYTTER - BODØ OG OMEGNS TURISTFORENING

Saksbehandler: Thomas Olufsen Skrautvol
Arkivsaksnr.: 20/140

Arkiv: K01

Saksnr.: **Utvalg** **Møtedato**
6/20 Plan og ressursutvalget

06.02.2020

Rådmannens innstilling:

Bodø og Omeqns Turistforening (BOT) ved Berit Irgens gis dispensasjon for bruk av snøskuter til transport av nødvendig utstyr og materiell til Tverrbrennhytta og Bjellåvasstua, som omsøkt til Beiarn kommune. Transport skal kun foretas av Statskog Fjelltjenesten på oppdrag for BOT.

Dispensasjonen gjelder kun for de deler av omsøkte traseer som er beliggende innenfor Beiarn kommunes grense. Dispensasjon fra Beiarn kommune gis med forbehold om at det samtidig foreligger gyldig dispensasjon fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre for traseen videre til hyttene innenfor Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, samt dispensasjon fra Bodø og Saltdal kommuner for kjøring innenfor disse kommunenes grenser. BOT er selv ansvarlig for å sørge for at nødvendig dispensasjon fra Midtre Nordland nasjonalparkstyre, Bodø kommune og Saltdal kommune foreligger.

Dispensasjonen gis med følgende vilkår:

- For transport til Tverrbrennstua:
 - o Dispensasjonen gjelder for inntil 10 årlige turer med 1 snøskuter på snødekt mark fram til 15. mai 2024.
 - o Trasé: Fra Beiarfjellet til Tverrbrennstua langs fast løype.
 - o Dispensasjon fra Beiarn kommune er kun gyldig når det samtidig foreligger dispensasjon fra Bodø kommune og Midtre Nordland nasjonalparkstyre for transport til Tverrbrennstua.
- For transport til Bjellåvasstua:
 - o Dispensasjonen gjelder for inntil 3 årlige turer med inntil 2 snøskutere på snødekt mark fram til 15. mai 2024.
 - o Trasé: Fra Beiarfjellet til Bjellåvasstua langs fast løype.
 - o Dispensasjon fra Beiarn kommune er kun gyldig når det samtidig foreligger dispensasjon fra Saltdal kommune og Midtre Nordland nasjonalparkstyre for transport til Bjellåvasstua. Dersom transporten går via Bodø kommune må det også foreligge dispensasjon fra Bodø kommune.
- All kjøring utenom angitt formål og løype er forbudt.
- Det er ikke tillatt å kjøre i tidsrommet kl. 23 – 07.
- Det er ikke tillatt å kjøre snøskuter etter 15. mai.
- Ferdsele skal skje hensynsfullt og under hensyntagen til annen virksomhet i området.
- Det skal føres kjørebok. Dato og underskrift skal påføres med kulepenn i kjøreboka før hver tur tar til.
- Kjørebok, dispensasjon og kart med inntegnet løype skal medbringes og forevises ved kontroll.

- Misligholdelse av dispensasjonen og/eller vilkår satt i den, kan føre til umiddelbar inndragning av dispensasjonen.

Dispensasjonen gis med hjemmel i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 6.

Søknaden er vurdert etter naturmangfoldsloven §§ 8 til 12. En har på grunnlag av tilgjengelig vitenskapelig og erfaringsbasert informasjon tilstrekkelig kunnskap for å si at motorferdsel etter omsøkte trasé ikke vil ha vesentlig innvirkning på, eller vil være en risiko for alvorlige eller irreversible skader på naturmiljøet, naturmangfold og økosystem. Med bakgrunn i landskapsvernområdets og nasjonalparkens strenge vernebestemmelser som må legges til grunn for nasjonalparkstyrets beslutning, anser vi naturmangfoldloven §§ 8 til 12 for å være tilstrekkelig ivaretatt.

Saksutredning:

Bodø og Omegns Turistforening (BOT) ved Berit Irgens søker om dispensasjon fra motorferdselloven for transport av ved og annet forbruksmateriell, samt materiell som møbler, vinduer og vedovner, som er nødvendig for å drifte DNT-hyttene Tverrbrennstua og Bjellåvasstua. Søker opplyser at transport til begge hytter skal foregå fra Beiarnfjellet. Det søkes om 10 årlige turer med 1 snøskuter til Tverrbrennstua, og 3 årlige turer med 2 snøskutere til Bjellåvasstua. Det opplyses at Statskog Fjelltjenesten skal stå for kjøringen på vegne av BOT.

Opprinnelig søkte BOT om dispensasjon etter forskriften § 5 første ledd bokstav c. Etter en dialog mellom saksbehandler og BOT kom en frem til at søknaden heller skulle behandles etter forskriften § 6. Søknaden skal for de deler av traseene som omfatter Beiarn kommune derfor vurderes etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6. Den skal også vurderes mot prinsippene i lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 8 til 12.

Bakgrunn/lovgrunnlag:

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6:

I unntakstilfelle kan kommunestyret – eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer – etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover § 2 – § 5, dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum.

Rundskriv T-1996-1:

7.3.2 Tillatelse ved særlig behov, § 6

Lovens vilkår

«Bestemmelsen er streng. Følgende betingelser må være oppfylt for at tillatelse skal kunne gis:

- søkeren må påvise et særlig behov,
- behovet må ikke knytte seg til turkjøring,
- behovet må ikke kunne dekkes på annen måte, og
- behovet må vurderes mot mulige skader og ulemper ut fra målet om å redusere motorferdselen til et minimum.

Hva som er «unntakstilfeller», «særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring» og «som ikke kan dekkes på annen måte» beror på en konkret skjønnsmessig vurdering. Ved skjønsvurderingen må lokale forhold kunne spille inn, men likevel slik at bestemmelsens strenghet ivaretas.

Ved vurderingen av om det foreligger et «særlig behov» vil det være av betydning om kjøringen er nødvendig og har et akseptert nytteformål eller bærer preg av unødvendig kjøring. Det er formålet med selve transporten som er avgjørende i denne sammenheng. Det er derfor ikke avgjørende om transportøren ser transporten som lønnsom, dersom ikke transporten isolert sett dekker et reelt og nødvendig behov.

Turkjøring kan ikke tillates. Det siktes her til ren turkjøring, dvs. kjøring for turens skyld. Dermed kan det ikke gis dispensasjon til fornøyelses- eller rekreasjonskjøring.

Tillatelse kan bare gis dersom behovet ikke kan dekkes på annen måte. (...) Det kan heller ikke gis tillatelse etter § 6 dersom behovet kan dekkes tilfredsstillende ved leiekjøring.»

Kommunen kan gi tillatelse

«Etter bestemmelsen kan kommunen i unntakstilfelle gi tillatelse. Dette betyr at det beror på et forvaltningsmessig skjønn (en skjønnsmessig helhetsvurdering) om tillatelse skal gis eller nektes dersom vilkårene er oppfylt.

Ved denne vurderingen skal behovet for transport vurderes mot mulige skader og ulemper for natur og mennesker i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum. Forhold som må tas med i vurderingen er bl.a. hvilke virkninger motorferdselen vil ha når det gjelder spor i terrenget, støy og forurensning, hvor sårbart området er og konflikter som kan oppstå i forhold til andre interessegrupper og naturmiljø. (...)»

Transport til hytte

«Forskriftens § 5 første ledd bokstav c har en bestemmelse om kjøring til hytte på vinterføre. Hyttekjøring ut over det må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Utgangspunktet er at det ikke skal være kurant å få dispensasjon. (...)»

Transport av ordinært utstyr, bagasje, proviant o.l kan det normalt ikke gis tillatelse til der avstanden til hytta er kortere enn 2,5 km. Gjelder det derimot transport av gjenstand som er for tung til å fraktes på annen måte enn med motorkjøretøy, kan det foreligge et særlig behov for transport. Eventuell tillatelse etter forskriftens § 6 må i tilfelle begrenses til et enkelttilfelle. (...)»

Vurdering:

Rundskriv T-1996-1 fra Miljøverndepartementet utdyper forskriftens § 6, også med hensyn på transport til hytte. Departementet legger til grunn at utgangspunktet er at det ikke skal være kurant å få dispensasjon for transport av utstyr og bagasje til hytte utover forskriftens § 5 bokstav c. For at tillatelse skal kunne gis, må søkeren blant annet påvise et særlig behov, og behovet må ikke kunne dekkes på annen måte.

Formålet med kjøringen er angitt å være transport av nødvendig utstyr og materiell i forbindelse med drift (og vedlikehold) av turisthyttene. Altså gjelder søknaden ikke turkjøring.

Nødvendig transport av utstyr og materiell i forbindelse med drift og vedlikehold av hyttene, kan anses som et særlig behov. Ut fra behovet som er beskrevet i søknaden har vi grunn til å tro at det i stor grad er mye stort og tungt materiell som vanskelig kan fraktes til hyttene uten bruk av motorisert hjelpemiddel, da særlig Bjellåvasstua som ligger langt inne på fjellet. Motorisert transport av dette materiellet synes hensiktsmessig i lys av at drift av turisthyttene i stor grad legger til rette for friluftsliv og skigåeres bruk av fjellet. Det finnes ikke tilbud om leiekjøring i disse områdene.

Bruk av snøskuter på snødekt mark for nødvendig transport av utstyr og materiell i det lille omfanget som beskrives, vurderes å medføre minimalt med skader og ulemper for natur og friluftsliv i det respektive området. Dersom transporten skulle ha foregått på barmark, hadde den potensielle belastningen vært av langt større betydning. Begrensningene på inntil 10 årlige turer med én snøskuter til Tverrbrennstua og inntil 3 årlige turer med to snøskutere til Bjellåvasstua synes hensiktsmessige.

Den omsøkte kjøringen er vurdert opp mot naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet). Med de vilkår som er satt til snøskuterkjøring i dette omfanget vil kjøringen etter vår vurdering ikke skade naturmangfoldet. Det understrekes at motorisert ferdsel innenfor Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark må godkjennes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Kommunen legger til grunn at en eventuell tillatelse derfra også er fattet med bakgrunn i naturmangfoldloven, og hensynet til sårbare arter og lokaliteter. Med bakgrunn i landskapsvernområdets og nasjonalparkens strenge vernebestemmelser som må legges til grunn for nasjonalparkstyrets beslutning, anser vi naturmangfoldloven §§ 8 til 12 for å være tilstrekkelig ivaretatt.

En helhetsvurdering av omsøkte kjøring taler for at dispensasjon etter forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6 i utgangspunktet kan gis. Den omsøkte ferdselen, med de begrensninger vi setter vil ikke medføre for stor belastning på friluftsliv og naturmiljø, og det foreligger et særlig behov.

FORSKRIFT OM JAKT OG MINSTEAREAL FOR JAKT PÅ ELG OG RÅDYR

Saksbehandler: Thomas Olufsen Skrautvol
 Arkivsaksnr.: 20/50

Arkiv: K46

Saksnr.: Utvalg Møtedato
 7/20 Plan og ressursutvalget

06.02.2020

Rådmannens innstilling:

Beiarn kommunestyre vedtar «*Forskrift om åpning av jakt og minsteareal som grunnlag for fellingstillatelser på elg og rådyr, Beiarn kommune, Nordland*». Vedtaket har hjemmel i lov om jakt og fangst av vilt (viltloven) § 16 og forskrift om forvaltning av hjortevilt § 5 og § 6.

Saksutredning/bakgrunn:

I henhold til forskrift om forvaltning av hjortevilt §§ 5 og 6 kan kommunen fastsette forskrift som åpner for jakt på elg, hjort og rådyr, samt fastsette minsteareal for nevnte arter. I dag reguleres hvilke hjorteviltarter som det er adgang til å jakte i blant annet Beiarn kommune, og de respektive minstearealene, av *forskrift om adgang til jakt etter elg, rådyr og bever, Brønnøy, Meløy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Hadsel, Bø, Øksnes og Andøy kommuner, Nordland*, fastsatt av Fylkesmannen i Nordland 9. mai 2001. For Beiarn er det åpnet for jakt på elg og rådyr, med minsteareal på henholdsvis 3 000 dekar og 15 000 dekar. Minsteareal for rådyr har vært uendret siden forskriften trådte i kraft i 2001, mens minsteareal for elg har vært uendret siden 1997. I møte den 13. desember 2019 vurderte Plan- og ressursutvalget at det er behov for å endre minstearealet for elg i kommunen, med 20 % reduksjon fra 3 000 dekar til 2 400 dekar. På nåværende tidspunkt vil det ikke være aktuelt å vurdere en endring i minsteareal for rådyr. I sammenheng med endring av minstearealet for elg vil det være hensiktsmessig å vedta en egen forskrift spesifikt for Beiarn kommune. Denne forskriften bør åpne for jakt på alle hjorteviltarter som skal kunne jaktes på i kommunen, samt fastsette minstearealene for disse. For Beiarn vil det innebære både elg og rådyr og minstearealer for disse. Det som gjelder Beiarn kommune i forskriften fra 2001 vil samtidig bli opphevet med ny forskrift.

Etter vedtak i Plan- og ressursutvalget 13. desember 2019, ble forslag til «*forskrift om åpning av jakt og minsteareal som grunnlag for fellingstillatelser på elg og rådyr, Beiarn kommune, Nordland*» utarbeidet. Den 18. desember 2019 ble forslaget sendt ut på høring og lagt ut på kommunens hjemmesider, og den 20. desember ble høring kunngjort i Avisa Nordland. Høringsfrist var satt til 20. januar 2020. Nerbygda bestandsplanområde (bestående av valdene Breivik/Evjen/Tvervik og Arstaddalen) fikk etter forespørsel til kommunen forlenget frist til 27. januar 2020 for å avgi høringssvar. Kommunen mottok følgende innspill innen gitte frister:

Person/etat	Dato	Innspill	Kommentarer
Nordland fylkeskommune	03.01.20	<p>En reduksjon i minstearealet kan redusere og stabilisere elgbestanden. Det er viktig at antall dyr holdes på et nivå som sikrer at kvaliteten på elgstammen vedlikeholdes eller forbedres. Samtidig må antall påkjørsler og skader forårsaket av viltet holdes på et lavest mulig nivå. Dette er i tråd med kommunens egne målsetninger for hjorteviltforvaltningen. Det er også i tråd med målsetningene om bærekraftig bestandsutvikling i <i>Regional plan for høstbart vilt og innlandsfisk 2016-2018</i>, som kommunen også viser til i sitt høringsbrev. Ny, lokal forskrift er hjemlet i viltlovens § 16 og hjorteviltforskriftens §§ 5 og 6.</p> <p>Nordland fylkeskommune har på denne bakgrunn ingen merknader til at minstearealet for <i>elg</i> i Beiarn kommune endres til 2 400 daa. Dette synes som et fornuftig tiltak ut ifra det eksisterende kunnskapsgrunnlaget. Fylkeskommunen tar til orientering at minstearealet for <i>rådyr</i> ikke endres. Basert på fallviltstatistikken ser det ikke ut som om rådyrbestanden i kommunen er i vekst.</p> <p>Vi minner om at endelig vedtatt forskrift skal sendes til <i>Norsk Lovtidend</i> for kunngjøring. Samtidig oppheves gjeldende forskrift av 9/5-2001 for Beiarns del. Vi minner også om at en endret forskrift må fatsettes innen 15. mars for å være gyldig i</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>Etter planen vil forslag til forskrift bli behandlet av Plan- og ressursutvalget i møte 6. februar 2020, og deretter vedtas av kommunestyret i møte 17. februar 2020. Dermed vil kommunen overholde fristen som er 15. mars.</p>

		jaktåret 2020.	Forskriften kunngjøres i <i>Norsk Lovtidend</i> så snart den er vedtatt av kommunestyret.
Beiarn og Skjerstad skogeierlag	19.01.20	<p>Er enig i at minsteareal for elg nedsettes til 2500 da, på elg begrunnet med overbeite særlig på furuforyngelse men også mye beiting på toppskudd på gran der elgen oppholder seg på vinter.</p> <p>Mye større problemer med beiting på rundball enn det framkommer i høringsbrevet og problemet har økt over år, og har spredd seg over hele bygda.</p> <p>Økende dødelighet av kalv og ungdyr som har sultet i hjel. Jeg har særlig sett det på skogeierlagets eiendom i Breivik, hvor det over år er funnet 3 til 5 døde kalver og ungdyr årlig.</p> <p>Det manuelle skogbruket som før foregikk på vinterstid er tilnærmet fraværende. Før gikk mange elger og beitet i kvisten, men nå er det noen få som feller eks asp til elgen på vinterstid.</p> <p>Er uenig i at det gies</p>	<p>Inspillet om minsteareal på 2500 daa må anses for å være en skrivefeil. Det framkommer tydelig av høringsbrev og foreslått forskrift at nytt foreslått minsteareal for elg er 2 400 daa.</p> <p>Kommunen er kjent med problematikken rundt beiting på rundballer. Samtidig har en ikke innhentet sikre tall på nøyaktig hvor stort og/eller utbredt dette problemet er. Kommunen har i sin vurdering derfor valgt å legge større vekt på andre, mer sikre data når nytt minsteareal foreslås.</p> <p>Her har ikke kommunen sikre data, bortsett fra det som meldes inn som fallvilt. En må gå ut ifra at ikke alt fallvilt som observeres av publikum blir meldt inn. Men fallende slaktevekter og økt beitepress gir indikasjoner på synkende bestandskondisjon, hvilket også inkluderer kalver.</p> <p>-</p> <p>Foreslåtte endringer berører</p>

		<p>fellingsstillatelse på den lille rådyrstammen som finns, og som er avhengig av at entusiaster forer dem for å overleve. Rådyrene høstes nok av gaupa og naturlig avgang, og gjør pr i dag ingen skader.</p> <p>Hva gjør vi med hjort som er i ferd med å etablere seg. Er den ønsket?</p>	<p><i>elg</i>, ikke rådyr. Det har vært åpnet for jakt på høstingsverdig overskudd av rådyr i Beiarn i om lag 30 år, og kommunen legger ikke opp til en endring i denne sammenheng. Administrasjonen vil her også understreke at fôring av hjortevilt ikke er tillatt, som følge av utbruddet av skrantesjuka i Sør-Norge, jf. <i>forskrift om tiltak for å begrense spredning av CWD § 6</i>.</p> <p>Hjorteviltforskriften gir ikke kommunen anledning til å vedta at det ikke skal finnes en eller flere arter av hjortevilt innenfor kommunens grenser dersom artens naturlige utvidelse av leveområder tilsier dette. Kommunen kan altså ikke ta stilling til hvorvidt hjort er ønsket, da den på naturlig vis sprer seg nordover. Men når en har stadfestet at hjortestammen har et høstingsverdig overskudd, kan kommunen vurdere åpning av jakt på hjort. En kan anta at det vil skje i løpet av få år.</p>
Nerbygda bestandsplan-område	26.01.20	<p>Vi har i bestandsplanområdet sett en reduksjon av slaktevektene på kalv og ungdyr de siste årene jamført med for 10-20 år siden. Dette gjelder begge kjønn, men størst reduksjon for hunndyr.</p> <p>Vi opplever ikke at vi observerer mer elg i området sammenlignet med 10-20 år tilbake. Derfor tror vi at årsaken ikke er en økende</p>	<p>Dette stemmer godt med hva vi ser for gjennomsnittet i kommunen som helhet.</p> <p>Årsaken bak redusert bestandskondisjon er sammensatt. Av det vi forstår, har Arstaddalen over tid hatt høyere</p>

		<p>elgstamme men at mattilgangen er redusert. Avhjelpende tiltak vil være skogsdrift og nedlegging av beitetrær, men vi tror at dette i praksis vil være vanskelig å gjøre i et omfang som gir en reel effekt.</p> <p>Vi er derfor enige i at en reduksjon av minstearealet er et nødvendig tiltak for å redusere stammen.</p> <p>En reduksjon av minstearealet på 20% tror vi ikke er bærekraftig på lengre sikt. Dette mener vi bør gjøres som et midlertidig tiltak over en periode.</p>	<p>elgtetthet enn kommunen for øvrig, og den økningen i antall dyr som vi ser tegn på (f.eks. sett elg per jegerdag) er trolig mer synlig andre steder i kommunen. Samtidig kan høyt beitetrykk over tid bidra til en generell reduksjon i mattilgang, som kan vises i begynnende redusert bestandskondisjon. Mindre skogsdrift og følgelig dårligere tilgang på ung lauvskog bidrar også til noe dårligere tilgang på elgbeite. I tillegg til å arbeide for økt skogsdrift, må kommunen gjøre tiltak som ivaretar elgens kondisjon og produksjonsevne. Nå synes det derfor å være mest hensiktsmessig å initiere en stabilisering og reduksjon av elgstammen.</p> <p>En reduksjon av minstearealet er ett av flere tiltak kommunen kan fremme for å redusere og/eller stabilisere elgpopulasjonen i kommunen. Minsteareal bør brukes som et aktivt virkemiddel, og tilpasses populasjonens utvikling i sammenheng med andre faktorer som næringstilgang og naturlig avgang (eks. vinterdødelighet). Det bør ikke bli statisk, og stå uendret over for lang tid. Nå har kommunen hatt et uendret minsteareal for elg i 19 år. Det er ikke et mål å fortsette slik, men heller tilpasse minstearealet igjen</p>
--	--	---	--

		Nerbygda bestandsplanområde har 2 år igjen av inneværende planperiode, og vi finner det naturlig å søke om en endring i planen for de to gjenværende årene for å felle noe mer elg.	etter noen år når vi ser hvordan elgstammen utvikler seg. Det kan være aktuelt med nytt minsteareal igjen om noen år, og det vil være mulig å differensiere mellom ulike geografiske områder i kommunen dersom det synes nødvendig.
--	--	---	---

Lovgrunnlag:Lov om jakt og fangst av vilt (viltloven):

§ 16. (fellingstillatelse på hjortevilt og bever – minsteareal)

Direktoratet bestemmer i hvilke områder jakt på elg, hjort, villrein, rådyr, dåhjort og bever kan drives.

Direktoratet fastsetter minsteareal eller kvoter for felling av dyr av arter nevnt i første ledd. Kommunen utsteder fellingstillatelse i samsvar med areal- eller kvotefastsettelsen.

Når særlige omstendigheter foreligger, kan direktoratet gjøre unntak fra reglene i annet ledd.

Forskrift om forvaltning av hjortevilt:

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er at forvaltningen av hjortevilt ivaretar bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene.

Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

§ 5. Åpning av jakt på elg, hjort og rådyr

Kommunen fastsetter forskrift om åpning av jakt på elg, hjort og/eller rådyr i kommunen. Ved avgjørelse om åpning av jakt skal det legges vekt på artens bestandsutvikling i området og en samfunnsmessig helhetsvurdering i samsvar med § 1.

§ 6. Fastsettelse av minsteareal for elg, hjort og rådyr

Kommunen fastsetter minsteareal for elg, hjort og/eller rådyr i forskrift. Det kan fastsettes ulikt minsteareal for ulike arter og for ulike deler av en kommune.

Forslag om endring av minsteareal fremmes innen 15. januar. En eventuell forskriftsendring fastsettes av kommunen innen 15. mars.

Vurdering:

Forskrift om forvaltning av hjortevilt § 5 sier at «ved avgjørelse om åpning av jakt skal det legges vekt på artens bestandsutvikling i området og en samfunnsmessig helhetsvurdering i samsvar med § 1». Med denne foreslåtte forskriften åpner ikke Beiarn kommune for jakt på nye arter, da dette vil være en videreføring av jakt på artene som forskriften som i dag er gjeldende for Beiarn allerede har åpnet for. Kommunen har følgelig ikke foretatt nye vurderinger for åpning av jakt på elg og rådyr etter forskriftens § 5.

Minsteareal fastsettes og endres i tråd med forskrift om forvaltning av hjortevilt § 6. I veileder/rundskriv M-478 fra Miljødirektoratet (Forskrift om forvaltning av hjortevilt – med kommentarer) fremkommer en rekke forhold som kommunen skal vurdere før minsteareal kan endres. For elg er disse forholdene kommentert nedenfor. Når det gjelder rådyr, forblir minstearealet uendret i ny forskrift. Kommunen har derfor ikke redegjort noe nærmere for minstearealet for jakt på rådyr.

Kommunens gjeldende målsettinger for forvaltning av hjortevilt, vedtatt i 2005, lyder slik: «Elgen i Beiarn skal forvaltes med sikte på å opprettholde en stabil, sunn bestand med høy produksjon og avkastning sett i forhold til leveområdenes bæreevne, jord-, skog- og hagebruk (landbruksnæringen) og trafikkbelastningen.» Av det vi ser fra Hjorteviltregisteret for årene 2000-2017, har andelen sett elg per jegerdag steget fra 0,7 til 1,2. Vi har ikke regnet med 2018, siden metoden for å beregne/rapportere sett elg per jegerdag er endret fra 2018. Det er en markant økning i andelen sett elg per jegerdag, og kan tyde på at bestandens størrelse har steget siden årtusenskiftet. Det bør her nevnes at Nordland fylkeskommunes "Regional plan for høstbart vilt og innlandsfisk 2016-2028" blant annet har et mål om at sett elg per jegerdag i Nordland i gjennomsnitt skal ligge på maksimalt 0,8, hvilket er langt lavere enn det en ser av sett elg per jegerdag i Beiarn. I 2005 ble antallet elg i kommunen estimert til om lag 250 vinterdyr, og det ble fastsatt en målsetting om å ha en vinterbestand på maksimalt 200 dyr. En kan med dette gå ut ifra at bestanden i dag omfatter vesentlig flere dyr enn i 2005, og kommunen har altså ikke klart å overholde målsettingen om en vinterbestand på 200 dyr.

Videre har kommunen i målsettingene definert flere delmål, deriblant følgende for kondisjon/produktiviteten: «Elgen skal ha en kondisjon og produktivitet minst på dagens nivå. Slaktevektene på kalv og ungdyr skal bli høyere.» Ut fra tilgjengelige data, ser vi at slaktevektene for ulike kjønns- og alderskategorier har variert en del siden år 2000. I 2018 hadde hannkalver og hunnkalver en gjennomsnittlig slaktevekt på hhv. 63 kg og 57 kg, mot hhv. 69 kg og 65 kg i 2005 og hhv. 73 kg og 67 kg i 2000. Det er en svak, men negativ, trend for disse kategoriene dyr. Når det gjelder ungdyr (1,5-åringer), har gjennomsnittlige slaktevekter for hanndyr vært stabil i denne perioden, mens det fremtrer en tydelig negativ trend for hunndyr. Sistnevnte kategori hadde i 2018 en gjennomsnittlig slaktevekt på 114 kg, mot 135 kg i 2000. Synkende slaktevekt for de yngre kategoriene kan være tegn på tidlig redusert kondisjon i elgbestanden.

Kommunens mål for bestandsstørrelse sier at «elgstammen i Beiarn skal ha så høy tetthet at den kan gi en stabil og god avkastning, samtidig som dyrenes helse er god og produktiviteten høy.» Målsettingene sier videre at «det bør ikke være mer enn 2-3 kyr per okse i stammen.» Når det gjelder sistnevnte, ligger elgstammen i Beiarn over tid relativt stabilt på om lag 2,5 sett ku per okse. Det er ikke sikkert at dette gjenspeiler det faktiske kjønnsforholdet i bestanden, men en kan anta at det reflekterer bestandens utvikling over tid. Produktiviteten,

med hensyn på indeksene sett kalv per ku og sett kalv per kalvku, viser en negativ utvikling siden år 2000. Reduksjonen er størst for sett kalv per ku. Begge disse indeksene, og særlig sett kalv per ku, kan tyde på en reduksjon i mattilgang og kondisjon hos voksne kyr.

En annen av kommunens målsettinger, sier at «skader på landbruksnæringen og trafikkbelastningen skal holdes på et akseptabelt nivå.» De senere årene har kommunen fått flere meldinger om elg som beiter på rundballer forskjellige steder i kommunen. Dette kan komme av en større elgstamme, begynnende overbeite og følgelig vanskeligere næringstilgang. De færreste later til å anse elg som beiter på rundballer som et vesentlig problem, men flere har begynt å gjerde inn rundballene. Det er allikevel en utfordring for enkelte bønder, hvor en observerer enkelte nærgående elg som fortrenger husdyr og fortærer deres fôr. En annen utfordring synes å være foryngelse av økonomisk drivverdig skog. Det er generelt lite ung furuforyngelse i kommunen per i dag, hvilket dels kan skyldes en høy elgstamme. Samtidig får kommunen meldinger om at skogeiere har utfordringer med foryngelse av gran, som følge av høyt beitetrykk fra elg. I ett tilfelle har en skogeier også fått forlenget frist for foryngelse etter hogst, som en følge av det høye beitetrykket. Det er ikke utført beitetaksering i Beiarn, så en har ikke sikre data som sier hvorvidt områdene er overbeitet eller ikke. Men mye kan tyde på nettopp dette, basert på meldinger fra grunneiere og observasjoner av både bar- og lauvskog.

Når det gjelder elgens sesongtrekk, har en grunn til å anta at det i stor grad foregår innen kommunens grenser. Dette ble sammenfattet og presentert av Andersen m.fl. (2009). Dette innebærer at tiltak for å redusere og stabilisere bestanden i kommunen i liten grad avhenger av nabokommuners forvaltning for å lykkes. Kommunen har de senere årene også fått indikasjoner på at et ikke ubetydelig antall elg fra Rana vinterstid vandrer nordover til de søndre delene av Beiarn. I tillegg er det grunn til å tro at elgen i områdene nord for Beiarnfjorden vandrer mellom områder innenfor Beiarn kommunes grenser og tilgrensende nabokommuner. Det gjelder spesielt for områdene Eggesvik og Sandmoen, hvor en kan anta at elgen vandrer mellom både Beiarn, Bodø og Gildeskål kommuner.

Vedrørende trafikkbelastningen, kan ikke kommunen se at antallet påkjørsler i Beiarn har økt unormalt. Det rapporteres om viltpåkjørsler i kommunen hvert år, og antallet ligger stabilt på færre enn ti årlige påkjørsler. En bør dog arbeide for å redusere risikoen for viltpåkjørsler så mye som mulig, og risikoen kan antas å øke med høyere tetthet av hjortevilt. Det meldes også årlig om annen irregulær avgang i Beiarn. En del blir undersøkt og registrert som fallvilt, men kommunen har grunn til å anta at en ikke ubetydelig del enten ikke blir oppdaget eller blir oppdaget av publikum men ikke meldt til kommunen.

Når det gjelder naturmangfold, har ikke kommunen noen indikasjoner på at det påvirkes i vesentlig grad av en høy elgstamme. Samtidig må man merke seg at et høyt beitetrykk, spesielt på ROS-arter (rogn, osp og selje) og furu, kan medføre redusert foryngelse av disse. Over tid kan en derfor anta at innslaget av nevnte arter i tre- og busksjikt reduseres, med de økologiske følger det kan få. En reduksjon av elgstammen slik at beitetrykket reduseres, anses derfor som hensiktsmessig.

Basert på våre vurderinger og innkomne innspill, anser vi at forholdene ligger til rette for å redusere minstearealet for elg i Beiarn kommune. Administrasjonen anbefaler at det gjøres ved at kommunestyret fastsetter en egen forskrift for Beiarn kommune som åpner for jakt på elg og rådyr, og fastsetter minsteareal for jakt på disse. Med denne forskriften oppheves også

det som gjelder for Beiarn kommune i fylkesmannens forskrift om åpning av jakt og minsteareal fra 2001.

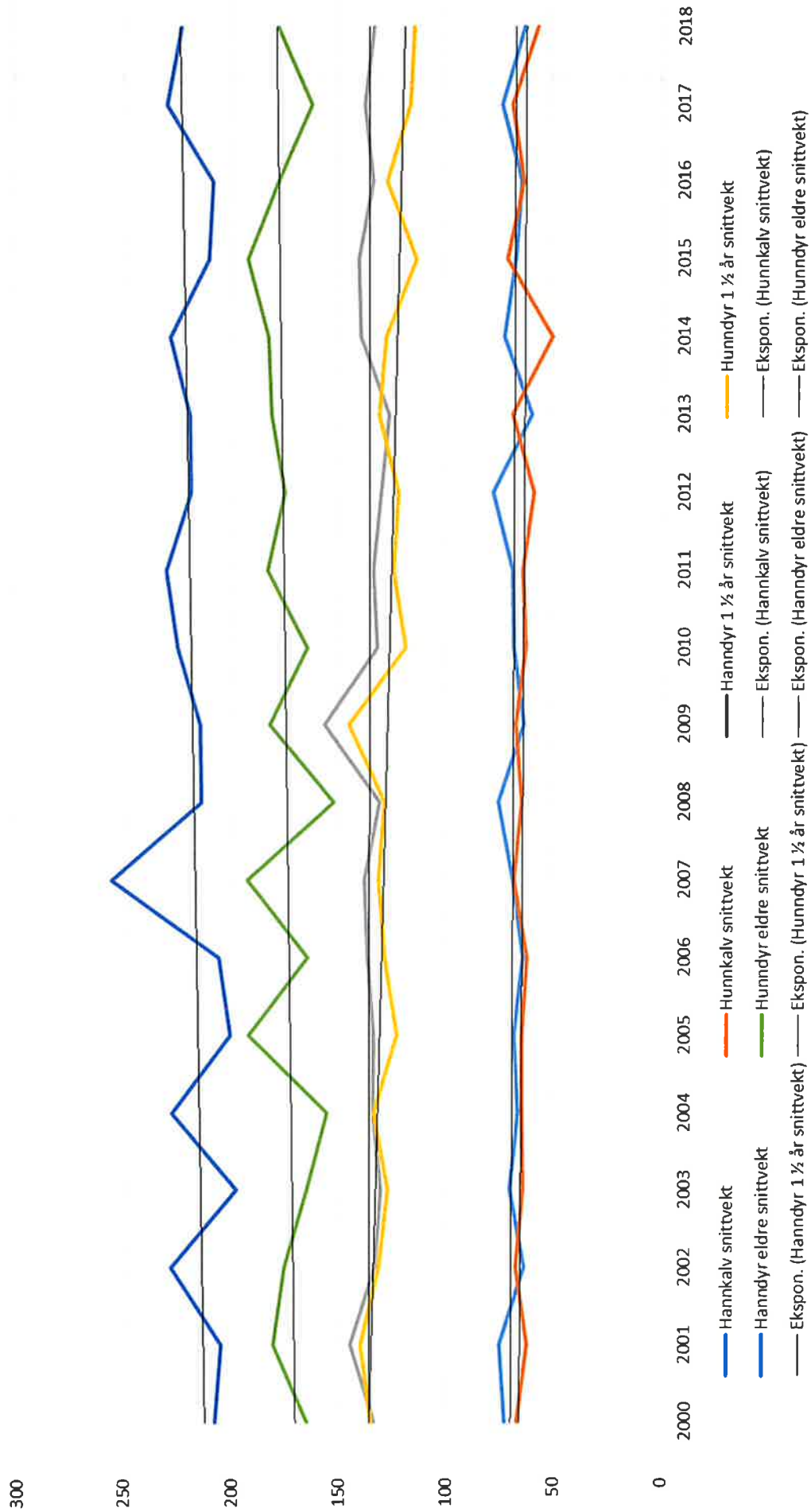
Referanser:

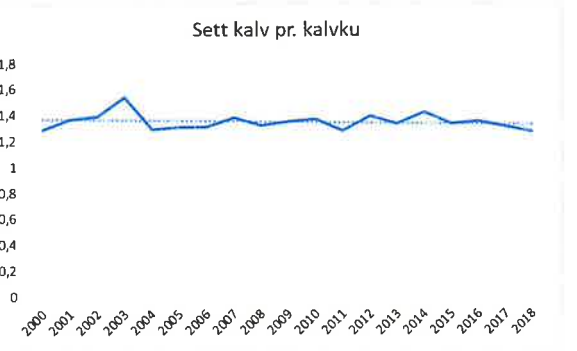
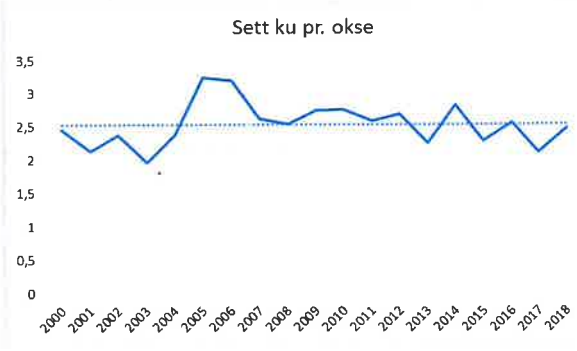
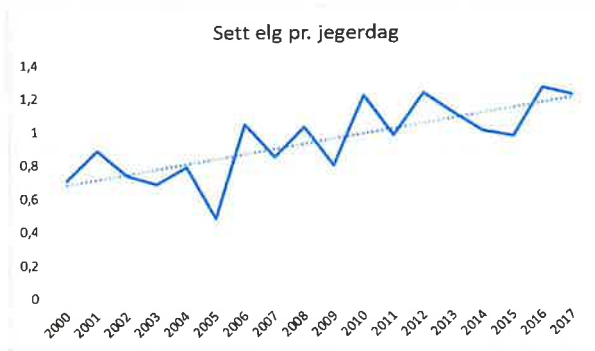
Andersen, O., Solberg, E. J., Heim, M., Rolandsen, C. M., Fangel, K. & Ueno, M. 2009. Elgen i Beiarn, en kunnskapsoppsummering – NINA Rapport 531. 34 s.

Vedlegg:

- Grafisk fremstilling av slaktevekter og sett elg-indekser fra år 2000
- Høringsbrev
- Forslag til ny *forskrift om åpning av jakt og minsteareal som grunnlag for fellingstillatelser på elg og rådyr, Beiarn kommune, Nordland*
- Høringsuttalelse fra Nordland fylkeskommune
- Høringsuttalelse fra Beiarn og Skjerstad skogeierlag
- Høringsuttalelse fra Nerbygda bestandsplanområde

Snittvekter 2000-2018

«f1»
«f3»
«f5» «f6»

HØRINGSBREV - FORSKRIFT OM ÅPNING AV JAKT OG MINSTEAREAL SOM GRUNNLAG FOR FELLINGSTILLATELSER PÅ ELG OG RÅDYR, BEIARN KOMMUNE, NORDLAND

Beiarn kommune sender med dette forslag til *forskrift om åpning av jakt og minsteareal som grunnlag for fellingstillatelse på elg og rådyr, Beiarn kommune, Nordland* til høring, jf. forvaltningsloven § 37. Høringsbrev og forslag til forskrift sendes til berørte interesser, offentliggjøres på kommunens hjemmesider, og varsles i minst én lokal avis.

I henhold til forskrift om forvaltning av hjortevilt §§ 5 og 6 kan kommunen fastsette forskrift som åpner for jakt på elg, hjort og rådyr, samt fastsette minsteareal for nevnte arter. I dag reguleres hvilke hjorteviltarter som det er adgang til å jakte i blant annet Beiarn kommune, og de respektive minstearealene, av forskrift om adgang til jakt etter elg, rådyr og bever, Brønnøy, Meløy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Hadsel, Bø, Øksnes og Andøy kommuner, Nordland, fastsatt av Fylkesmannen i Nordland 9. mai 2001. For Beiarn er det åpnet for jakt på elg og rådyr, med minsteareal på henholdsvis 3 000 dekar og 15 000 dekar. Minsteareal for rådyr har vært uendret siden forskriften trådte i kraft i 2001, mens minsteareal for elg har vært uendret siden 1997. Beiarn kommune vurderer at det er behov for å endre minstearealet for elg i kommunen, med 20 % reduksjon fra 3 000 dekar til 2 400 dekar. I den sammenheng vil det være hensiktsmessig å vedta en egen forskrift for Beiarn kommune, som åpner for jakt på både elg og rådyr samt fastsetter minstearealer for disse.

Forskrift om forvaltning av hjortevilt § 5 sier at «ved avgjørelse om åpning av jakt skal det legges vekt på artens bestandsutvikling i området og en samfunnsmessig helhetsvurdering i samsvar med § 1». Med den foreslåtte forskriften åpner ikke Beiarn kommune for jakt på nye arter, da dette vil være en videreføring av jakt på artene som gjeldende forskrift allerede har åpnet for. Kommunen har følgelig ikke foretatt nye vurderinger for åpning av disse artene etter forskriftens § 5.

Minsteareal fastsettes og endres i tråd med forskrift om forvaltning av hjortevilt § 6. I veileder/rundskriv M-478 fra Miljødirektoratet (Forskrift om forvaltning av hjortevilt – med kommentarer) fremkommer en rekke forhold som kommunen skal vurdere før minsteareal kan endres. For elg er disse forholdene kommentert nedenfor. Når det gjelder rådyr, forblir minstearealet uendret i ny forskrift. Kommunen har derfor ikke redegjort nærmere for rådyr.

Høringsfrist er satt til 20. januar 2020. Høringsuttalelser skal gis skriftlig, og sendes enten per e-post til post@beiarn.kommune.no eller som brev til: Beiarn kommune, Nedre Beiarveien 906, 8110 MOLDJORD. Innkomne uttalelser vil bli inkludert og vurdert i saksbehandlingen før vedtak gjøres.

Vurdering

Kommunens gjeldende målsettinger for forvaltning av hjortevilt, vedtatt i 2005, lyder slik: «Elgen i Beiarn skal forvaltes med sikte på å opprettholde en stabil, sunn bestand med høy produksjon og avkastning sett i forhold til leveområdenes bæreevne, jord-, skog- og hagebruk (landbruksnæringen) og trafikkbelastningen.» Av det vi ser fra Hjorteviltregisteret for årene 2000-2017, har andelen sett elg per jegerdag steget fra 0,7 til 1,2. Vi har ikke regnet med 2018, siden metoden for å beregne/rapportere sett elg per jegerdag er endret fra 2018. Det er en markant økning i andelen sett elg per jegerdag, og kan tyde på at bestandens størrelse har steget siden årtusenskiftet. Det bør her nevnes at Nordland fylkeskommunes "Regional plan for høstbart vilt og innlandsfisk 2016-2028" blant annet har et mål om at sett elg per jegerdag i Nordland i gjennomsnitt skal ligge på maksimalt 0,8, hvilket er langt lavere enn det en ser av sett elg per jegerdag i Beiarn. I 2005 ble antallet elg i kommunen estimert til om lag 250 vinterdyr, og det ble fastsatt en målsetting om å ha en vinterbestand på maksimalt 200 dyr. En kan med dette gå ut ifra at bestanden i dag omfatter vesentlig flere dyr enn i 2005, og kommunen har altså ikke klart å overholde målsettingen om en vinterbestand på 200 dyr.

Videre har kommunen i målsettingene definert flere delmål, deriblant følgende for kondisjon/produktivitet: «Elgen skal ha en kondisjon og produktivitet minst på dagens nivå. Slaktevektene på kalv og ungdyr skal bli høyere.» Ut fra tilgjengelige data, ser vi at slaktevektene for ulike kjønns- og alderskategorier har variert en del siden år 2000. I 2018 hadde hannkalver og hunnkalver en gjennomsnittlig slaktevekt på hhv. 63 kg og 57 kg, mot hhv. 69 kg og 65 kg i 2005 og hhv. 73 kg og 67 kg i 2000. Det er en svak, men negativ, trend for disse kategoriene dyr. Når det gjelder ungdyr (1,5-åringer), har gjennomsnittlige slaktevekter for hanndyr vært stabil i denne perioden, mens det fremtrer en tydelig negativ trend for hunddyr. Sistnevnte kategori hadde i 2018 en gjennomsnittlig slaktevekt på 114 kg, mot 135 kg i 2000. Synkende slaktevekt for de yngre kategoriene kan være tegn på tidlig redusert kondisjon i elgbestanden.

Kommunens mål for bestandsstørrelse sier at «elgstammen i Beiarn skal ha så høy tetthet at den kan gi en stabil og god avkastning, samtidig som dyrenes helse er god og produktiviteten høy.» Målsettingene sier videre at «det bør ikke være mer enn 2-3 kyr per okse i stammen.» Når det gjelder sistnevnte, ligger elgstammen i Beiarn over tid relativt stabilt på om lag 2,5 sett ku per okse. Det er ikke sikkert at dette gjenspeiler det faktiske kjønnsforholdet i bestanden, men en kan anta at det reflekterer bestandens utvikling over tid. Produktiviteten, med hensyn på indeksene sett kalv per ku og sett kalv per kalvku, viser en negativ utvikling siden år 2000. Reduksjonen er størst for sett kalv per ku. Begge disse indeksene, og særlig sett kalv per ku, kan tyde på en reduksjon i mattilgang og kondisjon hos voksne kyr.

En annen av kommunens målsettinger, sier at «skader på landbruksnæringen og trafikkbelastningen skal holdes på et akseptabelt nivå.» De senere årene har kommunen fått flere meldinger om elg som beiter på rundballer forskjellige steder i kommunen. Dette kan komme av en større elgstamme, begynnende overbeite og følgelig vanskeligere næringstilgang. De færreste later til å anse elg som beiter på rundballer som et problem, men flere har begynt å gjerde inn rundballene. Det er allikevel en utfordring for enkelte bønder, hvor en observerer enkelte nærgående elg som fortrenger husdyr og fortærer deres fôr. En større utfordring synes å være foryngelse av økonomisk drivverdige skog. Det er generelt lite

ung furuforyngelse i kommunen per i dag, hvilket dels kan skyldes en høy elgstamme. Samtidig får kommunen meldinger om at skogeiere har utfordringer med foryngelse av gran, som følge av høyt beitetrykk fra elg. I ett tilfelle har en skogeier også fått forlenget frist for foryngelse etter hogst, som en følge av det høye beitetrykket. Det er ikke utført beitetaksering i Beiarn, så en har ikke sikre data som sier hvorvidt områdene er overbeitet eller ikke. Men mye kan tyde på nettopp dette, basert på meldinger fra grunneiere og observasjoner av både bar- og lauvskog.

Vedrørende trafikkbelastningen, kan ikke kommunen se at antallet påkjørsler i Beiarn har økt unormalt. Det rapporteres om viltpåkjørsler i kommunen hvert år, og antallet ligger stabilt på færre enn ti årlige påkjørsler. En bør dog arbeide for å redusere risikoen for viltpåkjørsler så mye som mulig, og risikoen kan antas å øke med høyere tetthet av hjortevilt.

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Thomas Olufsen Skrautvol
fagleder skog, utmark og miljø

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Vedlegg

- Forslag til ny forskrift om åpning av jakt og minsteareal som grunnlag for fellingstillatelser på elg og rådyr, Beiarn kommune, Nordland.

Mottakerliste

Beiarn Jeger- og Fiskerforening
Beiarn landbrukslag
Beiarn og Bodø Bonde- og Småbrukarlag
Beiarn og Skjerstad skogeierlag
Fylkesmannen i Nordland
Nordland fylkeskommune
Valdet Arstaddalen
Valdet Breivik/Evjen/Tvervik
Valdet Eggesvik/Sandmo/Sørvik
Valdet Midtbygd Øst
Valdet Midtbygda Vest
Valdet Sandvik-Nordland-Øynes-Agnes
Valdet Øvre Beiarn
Andre interessenter

FORSKRIFT OM ÅPNING AV JAKT OG MINSTEAREAL SOM GRUNNLAG FOR FELLINGSTILLATELSER PÅ ELG OG RÅDYR, BEIARN KOMMUNE, NORDLAND

Hjemmel: Fastsatt av Beiarn kommunestyre (xx.xx.xxx) med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven) § 16 og forskrift 8. januar 2016 nr. 12 om forvaltning av hjortevilt § 5 og § 6.

§ 1. Åpning av jakt

Det er adgang til jakt etter elg og rådyr i Beiarn kommune, Nordland.

§ 2. Minsteareal

- a) Minsteareal for godkjenning av vald og fellingstillatelser for elg er:
Hele kommunen: 2 400 daa.
- b) Minsteareal for godkjenning av vald og fellingstillatelser for rådyr er:
Hele kommunen: 15 000 daa.

§ 3. Ikrafttreden

Denne forskrift trer i kraft straks og samtidig oppheves det som gjelder Beiarn kommune i forskrift 9. mai 2001 nr. 597 om adgang til jakt etter elg, rådyr og bever, Brønnøy, Meløy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Hadsel, Bø, Øksnes og Andøy kommuner, Nordland.

Beiarn kommune
Moldjord

8110 MOLDJORD

20/50	1	254/20
K 46		
TOS		

Uttalelse til ny forskrift om åpning av jakt og minsteareal for jakt på elg og rådyr - Beiarn kommune

Vi viser til høringsbrev om forskriftsendring av 17. desember 2019.

Gjeldende forskrift som regulerer minsteareal for jakt på elg og rådyr i Beiarn kommune gjelder fra 2001 og inngår i en felles forskrift for flere kommuner i Nordland. Beiarn ønsker nå å endre minstearealet for jakt på elg og har derfor utformet forslag til en egen forskrift som er sendt ut på høring. I gjeldende forskrift er minstearealet for elg satt til 3 000 daa og for rådyr 15 000 daa. Ny forskrift endrer ikke minstearealet for jakt på rådyr, men minstearealet for elgjakt settes ned til 2 400 daa.

Bakgrunn

Til grunn for ønsket om redusert minsteareal for elgjakt ligger en analyse av bestandsutviklingen i perioden fra 2000. Bedømt ut ifra flere parametre fra jakt og «sett elg» kan det se ut som elgbestanden i kommunen er inne i en negativ utvikling. Spesielt har slaktevekter på kalver og ungdyr falt i de senere år. Endringene er ikke dramatiske, men gir likevel grunn til bekymring om bestandsutviklingen.

I de senere årene har kommunen fått et økende antall meldinger om beiteskader på rundballer flere steder i kommunen. Samtidig meldes det om svak foryngelse av furu, som til dels skyldes beiting av elg. At det meldes om mer beiteskader også på foryngelse av gran, gir absolutt en pekepinn om at elgstammen er i største laget. Kommunen kan imidlertid ikke vise til konkrete beiteundersøkelser som kan si noe mer entydig om at beitene er overbelastet.

Det har ikke vært noen endring i antall elg som har blitt påkjørt langs vei.

Uttalelse

En reduksjon i minstearealet kan redusere og stabilisere elgbestanden. Det er viktig at antall dyr holdes på et nivå som sikrer at kvaliteten på elgstammen vedlikeholdes eller forbedres. Samtidig må antall påkjørsler og skader forårsaket av viltet holdes på et lavest mulig nivå. Dette er i tråd med kommunens egne målsetninger for hjorteviltforvaltningen. Det er også i tråd med målsetningene om bærekraftig bestandsutvikling i *Regional plan for høstbart vilt og innlandsfisk 2016-2028*, som kommunen også viser til i sitt høringsbrev. Ny, lokal forskrift er hjemlet i villtovens § 16 og hjorteviltforskriftens §§ 5 og 6.

Nordland fylkeskommune har på denne bakgrunn ingen merknader til at minstearealet for elg i Beiarn kommune endres til 2 400 daa. Dette synes som et fornuftig tiltak ut ifra det eksisterende

Adresse Postmottak Tlf.: 75 65 00 00
Fylkeshuset E-post: post@nfk.no
8048 Bodø

Kultur, miljø og folkehelse
Plan og miljø
Håkon Renolen
Tlf: 75 65 05 46/ 91193162

Besøksadresse Moloveien 16

kunnskapsgrunnlaget. Fylkeskommunen tar til orientering at minstearealet for rådyr ikke endres. Basert på fallviltstatistikken ser det ikke ut som om rådyrbestanden i kommunen er i vekst.

Vi minner om at endelig vedtatt forskrift skal sendes til *Norsk Lovtidend* for kunngjøring. Samtidig oppheves gjeldende forskrift av 9/5-2001 for Beiarns del. Vi minner også om at en endret forskrift må fastsettes innen 15. mars for å være gyldig i jaktåret 2020.

Med vennlig hilsen

Katrine Erikstad
seksjonsleder for Plan og miljø

Håkon Renolen
rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:
Beiarn kommune

Moldjord

8110

MOLDJORD

Beiarn kommune

Fra: Beiarn kommune
Sendt: mandag 20. januar 2020 10:41
Til: Beiarn kommune
Emne: VS: Høring endring av minsteareal på elg

Fra: Bjørg Irene Carlsen [mailto:b.carlsen@live.no]
Sendt: søndag 19. januar 2020 19:32
Til: Thomas Olufsen Skrautvol <Thomas.Olufsen.Skrautvol@beiarn.kommune.no>
Emne: Sv: Høring endring av minsteareal på elg

Komentarer til høring forskrift om åpning og minsteareal for felling på elg og rådyr.

Er enig at minsteareal elg nedsettes til 2500 da, på elg begrunnet med overbeite særlig på furuforyngelse men også mye beiting på toppskudd på gran der elgen oppholder seg på vinter. Mye større problemer med beiting på rundball enn det framkommer i høringsbrevet og problemet har økt over år, og har spredd seg over hele bygda.

Økende dødelighet av kalv og ungdyr som har sultet ihjel.

Jeg har særlig sett det på skogeierlagets eiendom i Breivik, hvor det over år er funnet 3 til 5 døde kalver ungdyr årlig.

Det manuelle skogbruket som før foregikk på vinters tid er tilnærmet fraverende.

Før gikk mange elger og beitet i kvisten, men nå er det noen få som feller eks asp til elgen på vinterstid. Er uenig at det gies fellingstillatelse på den lille rådyrstammen som finns, og som er avhengi av at entusiaster

forer dem for å overleve. Rådyrene høstes nok av gaupa og naturlig avgang, og gjør pr idag ingen skader. Hva gjør vi med hjort som er i ferd med å etablere seg. Er den ønsket?

mvh for Beiarn og Skjærstad Skogeierlag

Audgar Carlsen.

Beiarn Kommune		
Ar./Saksnr.	Dok.nr.	Reg.nr./Ar
20/50	3	351/20
20 JAN 2020		
Ark.kode P	K46	
Ar.it.kode S	K46	
Avdeling	Saksbeh.	Tos
Klassisjon	Gratiering	

Beiarn kommune

Fra: Eirik Rasmussen <eirikrasm@gmail.com>
Sendt: søndag 26. januar 2020 14:12
Til: Beiarn kommune
Emne: Høringssvar sak 17/129

Høringssvar fra Nerbygda Bestandsplanområde i sak 17/129 ang redusering av minsteareal for elgjakt.

Vi har i bestandsplanområdet sett en reduksjon av slaktevektene på kalv og ungdyr de siste årene jamført med for 10-20 år siden. Dette gjelder begge kjønn, men størst reduksjon for hunndyr.

Vi opplever ikke at vi observerer mer elg i området sammenlignet med 10-20 år tilbake. Derfor tror vi at årsaken ikke er en økende elgstamme men at mattilgangen er redusert. Avhjelpende tiltak vil være skogsdrift og nedlegging av beitetrær, men vi tror at dette i praksis vil være vanskelig å gjøre i et omfang som gir en reel effekt.

Vi er derfor enige i at en reduksjon av minstearealet er et nødvendig tiltak for å redusere stammen.

En reduksjon av minstearealet på 20% tror vi ikke er bærekraftig på lengre sikt. Dette mener vi bør gjøres som et midlertidig tiltak over en periode.

Nerbygda bestandsplanområde har 2 år igjen av inneværende planperiode, og vi finner det naturlig å søke om en endring i planen for de to gjenværende årene for å felle noe mer elg.

Eirik Rasmussen

På vegne av Nerbygda Bestandsplanområde.

Beiarn Kommune		
Nr Saknr.	Dok.nr.	Reg.nr/år
19/4	16	456/20
27 JAN 2020		
Ark.kode P	141	
Ark.kode S		
Aiåing	Saksbeh	
Kassasjon	Gjerdning	AMW

KLAGE PÅ DELEGERT VEDTAK 90/19 - EGIL TOLLÅNES

Saksbehandler: Thomas Olufsen Skrautvol
 Arkivsaksnr.: 19/599

Arkiv: GNR 65/1

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
90/19	Plan og ressursutvalget	06.12.2019
8/20	Plan og ressursutvalget	06.02.2020

Rådmannens innstilling:**Saksutredning/bakgrunn:**

Egil Tollånes klager i brev mottatt kommunen 12. desember 2019 på delegert vedtak nr. 90/19 i Plan- og ressursutvalget (PLR), om ikke å gi samtykke til fradeling av tomt til eldre bolighus på gården Tollånes (gnr. 65 bnr. 1). Han søkte om å få fradele egen tomt til det eldre huset på tunet, for å overføre dette til sin bror Jarle Tollånes eierhand.

Det vises til mottatt klage, som er vedlagt til gjennomlesing.

Avslaget etter jordloven § 12, tredje ledd, begrunnes i korte trekk slik: «En samlet vurdering i lys av jordlova § 12, tredje ledd, tilsier at det ikke skal gis samtykke til fradeling av bolig/fritidsbolig på tunet til eiendommen. Dette begrunnes med at en fradeling som omsøkt gir større ulemper for landbruket enn fordeler. Siden saken ikke dreier seg om fradeling av hus med formål om fast bosetting, kommer heller ikke jordlova § 12, fjerde ledd, til anvendelse.»

Det vises for øvrig til saksframlegget tilhørende det delegerte vedtaket, som vedlegges her.

Lovgrunnlag:**Jordlova § 1:**

Denne lova har til føremål å leggja tilhøva slik til rette at jordviddene i landet med skog og fjell og alt som høyrer til (arealressursane), kan verte brukt på den måten som er mest gagnleg for samfunnet og dei som har yrket sitt i landbruket.

Arealressursane bør disponerast på ein måte som gir ein tenleg, variert bruksstruktur ut frå samfunnsutviklinga i området og med hovudvekt på omsynet til busetjing, arbeid og driftsmessig gode løysingar.

Ein samfunnsgagnleg bruk inneber at ein tek omsyn til at ressursane skal disponerast ut frå framtidige generasjonar sine behov. Forvaltninga av arealressursane skal vera miljøforsvarleg og mellom anna ta omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor og ta vare på areal og kulturlandskap som grunnlag for liv, helse og trivsel for menneske, dyr og planter.

Jordlova § 12, 1. og 3.-5. ledd lyder slik:

Deling av eigedom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk må godkjennast av departementet. Det same gjeld forpakting, tomtefeste og liknande leige eller bruksrett til del av eigedom når retten er stifta for lengre tid enn 10 år eller ikkje kan seiast opp av

eigaren (utleigaren). Med eigeedom meiner ein òg rettar som ligg til eigedommen og partar i sameige.

Ved avgjerd av om samtykke til deling skal givast, skal det leggjast vekt på om delinga legg til rette for ein tenleg og variert bruksstruktur i landbruket. I vurderinga inngår mellom anna omsynet til vern av arealressursane, om delinga fører til ei driftsmessig god løysing, og om delinga kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det kan leggjast vekt på andre omsyn dersom dei fell inn under formålet i jordlova.

Sjølv om det etter tredje ledd ikkje ligg til rette for å gi samtykke til deling, kan samtykke givast dersom deling vil vareta omsynet til busetjinga i området.

Samtykke til deling kan givast på slike vilkår som er nødvendige av omsyn til dei føremåla som lova skal fremja.

Det vises for øvrig til Landbruks- og matdepartementets rundskriv M-2013-1 (relevante utdrag er vedlagt).

Vurdering:

Administrasjonen merker seg at søknaden omfatter ca. 1 daa, og verken 7 eller 0,7 daa som tidligere omtalt.

Tollånes skriver i sin klage at bruken av jordloven § 12, tredje ledd, i liten grad berører hans søknad, og at det ikke er tatt hensyn til hans spesielle merknader. Kommunen må dog i alle tilfeller forholde seg til gjeldende lov, eventuelle forskrifter, og tilhørende rundskriv.

I dette tilfellet, hvor saken om deling dreier seg om en eiendom som er og har vært brukt til jord- eller skogbruk, får bestemmelsen om deling i jordloven § 12 anvendelse. Med unntak av hensynet til bosetting (omtalt i jordlovens § 12 fjerde ledd) kan ikke kommunen velge å se bort fra bestemmelsene i jordlovens § 12 tredje ledd, som legger føringer for hva som skal inngå i vurderingen. I forhold til disse ulike hensyn i spørsmålet om deling, refereres det især til kapittel 8.3 i rundskriv M-2013-1 fra Landbruks- og matdepartementet. Her redegjøres det nærmere om de ulike vurderingene kommunen skal gjøre, også hvilke andre hensyn som kan trekkes inn.

Tollånes viser i sin klage til en tidligere fradeling av eiendom fra Geir Ove Utheim til Eilif Utheim. I nevnte sak (arkivsaksnr. 08/1087, om eiendommen gnr. 45 bnr. 17) ble det vektlagt at driftsenheten hadde et lite ressursgrunnlag, og heller ikke hadde vært i drift på mange år. Det ble ansett som usannsynlig at eiendommens jordbruksarealer igjen ville bli drevet som en selvstendig enhet. Det ble påpekt at en deling kunne medføre konflikter i forbindelse med drift av jorda, beite osv, men at en ikke så for seg at eiendommen ville bli brukt som en selvstendig driftsenhet i landbruket lenger. En fradelt tomt som omsøkt ville ikke berøre dyrka mark, og det ville ikke være behov for å kjøre over den for å komme til de ulike jordbruksteigene. En vurderte således at det ikke ville være behov for to boliger på bruket, og at den ene boligen kunne fradeles. Det er flere likhetstrekk mellom denne eiendommen og eiendommen til Tollånes. Det er dog verdt å merke seg at eiendommen til Utheim var langt mindre enn eiendommen til Tollånes, både i dyrka areal (hhv. ca. 20 daa mot ca. 68 daa) og totalt areal (hhv. ca. 107 daa mot ca. 214 daa).

I både søknad og klage blir det understreket at Egil Tollånes ikke eier huset som søkes fradelt, men at huset eies av broren Jarle Tollånes. I henhold til tinglyst skjøte, som ble vedlagt søknaden, hadde Tollånes foreldre eierskap over huset.

Privatrettslig kan kommunen anta at Jarle Tollånes i dag er eier av huset. Samtidig står huset på Egil Tollånes sin eiendom (gnr. 65, bnr. 1), så formelt sett eies derfor huset av Egil. Kommunen er således nødt til å forholde seg til det formelle eierskapet i slike spørsmål som her, og ikke det privatrettslige eierskapet. Det er verdt å merke seg at så lenge huset privatrettslig sett eies av Jarle Tollånes, kan han disponere det som han ønsker. Om det blir gitt samtykke til fradeling av tomt til huset som omsøkt, vil det i praksis ikke innebære noen bruksendring eller ytterligere ulemper for landbruket i området sammenlignet med situasjonen i dag.

Vedlegg:

- Klage på delegert vedtak 90/19 i PLR
- Saksframlegg for delegert saksnr. 90/19 i PLR
- Rekvisisjon av oppmålingsforretning (søknad)
- Utdrag fra rundskriv M-2013-1 – deling – jordloven § 12
- Utdrag fra rundskriv M-2013-1 – vurderingen av en søknad om deling

BEIARN KOMMUNE

Teknisk -Landbruk

Beiarn Kommune		
Ar./Saksnr.	Dok.nr.	Reg.nr./Ar
19/599	4	6116/19
12 DES 2019		
Ark.kode P	BYGG 65/1	
Ark.kode S		
Avdeling	Saksbeh.	TG
Kommissjon	Gradering	

KLAGE PÅ VEDTAK OM FRADELING AV TOMT TIL ELDRE HUS PÅ GARDEN TOLLÅNES

Melding til meg om delegert vedtak av 06.12.2019 Saksnr.: 19/599

Jeg ville ikke søkt om fradeling av 7 da. jfr. kart med foreslåtte grenser, men ca. 0,7 da. men fortsatte utfylling av et skjema som ble gitt til meg på landbrukskontoret ved et tidligere møte, uten å legge merke til at det var forhåndsutfyllt med 7 da. Det skulle stått ca 1 da.

(Legg merke til at dette er utfyllt med maskin)

Det er i vedtaket vist til Jordlovens § 12, 3-je ledd.

Jeg mener at bruken av denne § i svært liten grad berører min søknad, og det er ikke tatt hensyn til mine spesielle merknader. Huset eies ikke av meg jfr. vedlagte kopi av skjøte. Huset var eid og brukt av mine foreldre og deretter gitt til min eldste bror Jarle som bruker og vedlikeholder dette. Jeg har verken lyst eller evne til å kjøpe ut eiendomsretten.

Det påpekes at eiendommen er tilstrekkelig stor til egen driftsenhet. En kan da ikke ha fulgt med i tiden i fht. nødvendige areal- ressurser. Mens jeg drev bruket selv leide jeg to eiendommer i tillegg med de ekstra problemer dette medførte. I tillegg hadde både jeg og min kone Gyda arbeide utenom.

Bruket har ikke egnet driftsbygning som understreket i søknaden. De øvrige omsyn som er nevnt i avslaget for deling er etter mitt syn bare mulige og tenkte problemer som ikke i større grad skulle være til hinder for å gi huset egen tomt.

Alle bygninger på garden utenom mitt bolighus fra 1971 og garasje fra 1988 er av eldre dato og burde helst vært revet. Her sett bort fra Jarle sitt hus fra 1941 - 1948

Jeg mener videre å ha merket meg en ny og enklere adgang til fradeling fra sittende myndigheter.

Viser også til fradeling av eiendom fra Geir Ove Utheim til Eilif Utheim.

Håper at mine merknader blir nøye vurdert og at klagen blir tatt til følge.

Viser til tidligere søknad med vedlegg.

Medhilsen,

Egil Tollånes

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Olufsen Skrautvol
Arkivsaksnr.: 19/599

Arkiv: GNR 65/1

REKVISISJON AV OPPMÅLINGSFORRETNING - EGIL TOLLÅNES - JORDLOVSBEHANDLING

Rådmannens innstilling:

Det gis ikke samtykke til fradeling av hus og tomt på gnr. 65 bnr. 1 i Beiarn kommune, som omsøkt til kommunen den 6. november 2019.

Vedtaket fattes med hjemmel i jordlova § 12.

En samlet vurdering i lys av jordlova § 12, tredje ledd, tilsier at det ikke skal gis samtykke til fradeling av bolig/fritidsbolig på tunet til eiendommen. Dette begrunnes med at en fradeling som omsøkt gir større ulemper for landbruket enn fordeler. Siden saken ikke dreier seg om fradeling av hus med formål om fast bosetting, kommer heller ikke jordlova § 12, fjerde ledd, til anvendelse.

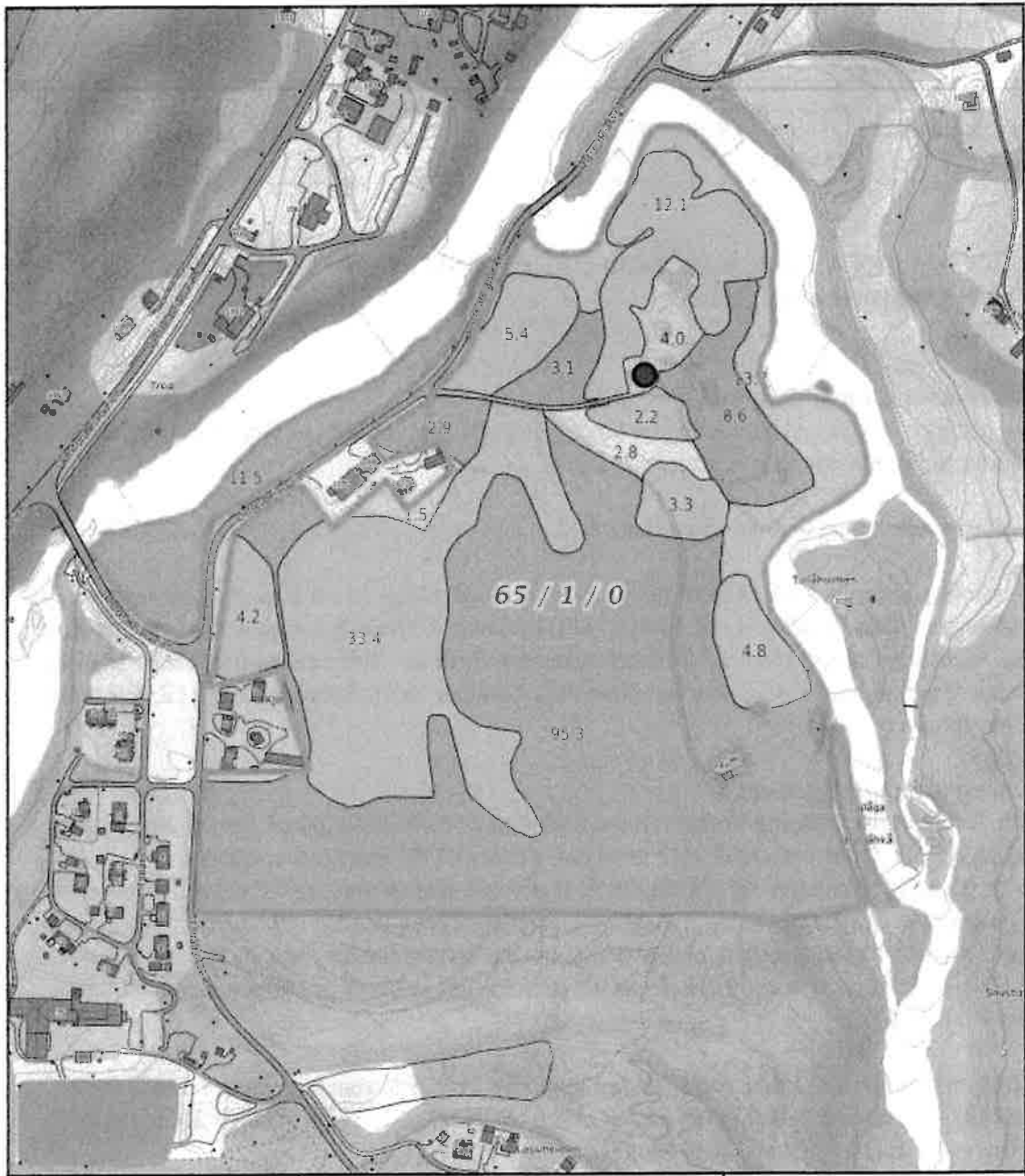
Saksutredning/bakgrunn:

Egil Tollånes søker Beiarn kommune om fradeling av eldre bolighus på gnr. 65 bnr. 1. I søknaden står det at omsøkt fradelt areal er 7 dekar. Ut fra inntegnet tomtegrense i kartvedlegg til søknaden, ser det dog ut til at omsøkt fradelt areal er 0,7 dekar. Vi tar derfor utgangspunkt i sistnevnte areal når saken behandles. I brev vedlagt søknaden, fremkommer det at hensikten med fradeling er å overføre nevnte hus og fradelt tomt til Tollånes bror Jarle Tollånes. I telefonsamtale med Tollånes får vi bekreftet at huset er i bruk av Jarle Tollånes som fritidsbolig.

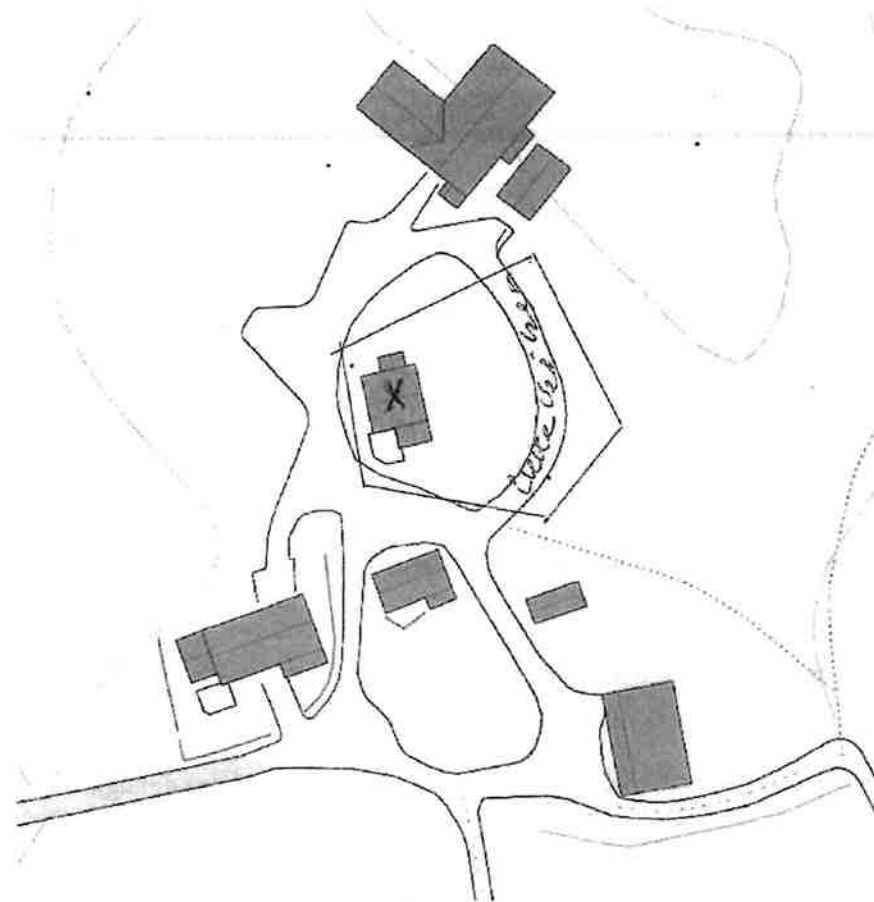
Eiendommen gnr. 65 bnr. 1 består av fire teiger på Tollånes, som alle ligger i umiddelbar nærhet til hverandre. Søker opplyser om at bruket ikke har vært i drift siden 2006, og all dyrka mark er i dag bortleid som tilleggsjord.

Eiendommens arealressurser (AR5):

Antall teiger:	4
Plan:	LNFR
Bygninger (fra matrikkelen):	Hus for dyr/landbr.lager/silo, garasjeuthus annekst til bolig, våningshus, enebolig, hus for dyr/landbr.lager/silo
Fulldyrka jord:	65,4 daa
Innmarksbeite:	2,8 daa
Produktiv skog:	125,7 daa
Annet markslag:	15,4 daa
Bebygd, samf., vann, bre:	4,8 daa
Sum areal:	214,1 daa

Figur 1: Utsnitt fra NIBIOs Gårdskart med arealressursene på gnr. 65 bnr. 1.

Figur 2: Kartutsnitt med omsøkt fradelt tomt.

Før søknad om fradeling etter plan- og bygningsloven kan behandles, skal saken avgjøres etter jordlova § 12, som omhandler deling av landbrukseiendom. Omsøkt areal omfatter av det vi kan se ikke dyrka eller dyrkbar jord, og jordlova § 9 berøres følgelig ikke av tiltaket.

Lovgrunnlag:

Jordlova § 1:

Denne lova har til føremål å leggja tilhøva slik til rette at jordviddene i landet med skog og fjell og alt som høyrer til (arealressursane), kan verte brukt på den måten som er mest gagnleg for samfunnet og dei som har yrket sitt i landbruket.

Arealressursane bør disponerast på ein måte som gir ein tenleg, variert bruksstruktur ut frå samfunnsutviklinga i området og med hovudvekt på omsynet til busetjing, arbeid og driftsmessig gode løysingar.

Ein samfunnsgagnleg bruk inneber at ein tek omsyn til at ressursane skal disponerast ut frå framtidige generasjonar sine behov. Forvaltinga av arealressursane skal vera miljøforsvarleg og mellom anna ta omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor og ta vare på areal og kulturlandskap som grunnlag for liv, helse og trivsel for menneske, dyr og planter.

Jordlova § 12, 1. og 3.-5. ledd lyder slik:

Deling av eidegom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk må godkjennast av departementet. Det same gjeld forpakting, tomtefeste og liknande leige eller bruksrett til del av eidegom når retten er stifta for lengre tid enn 10 år eller ikkje kan seiast opp av eigaren (utleigaren). Med eidegom meiner ein òg rettar som ligg til eidegomen og partar i sameige.

Ved avgjerd av om samtykke til deling skal givast, skal det leggjast vekt på om delinga legg til rette for ein tenleg og variert bruksstruktur i landbruket. I vurderinga inngår mellom anna omsynet til vern av arealressursane, om delinga fører til ei driftsmessig god løysing, og om delinga kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det kan leggjast vekt på andre omsyn dersom dei fell inn under formålet i jordlova.

Sjølv om det etter tredje ledd ikkje ligg til rette for å gi samtykke til deling, kan samtykke givast dersom deling vil vareta omsynet til busetjinga i området.

Samtykke til deling kan givast på slike vilkår som er nødvendige av omsyn til dei føremåla som lova skal fremja.

Det vises for øvrig til Landbruks- og matdepartementets rundskriv M-2013-1.

Vurdering:

I spørsmålet om kommunen skal samtykke til deling, skal det legges vekt på om delinga legger til rette for en tjenlig og variert bruksstruktur i landbruket (herunder vern av arealressursene, hvorvidt delinga fører til en driftsmessig god løsning, eventuelle drifts- og miljømessige ulemper, og eventuelle andre hensyn som faller inn under jordlovens formål). Dersom det etter dette ikke ligger til rette for å gi samtykke til deling, kan samtykke likevel gis dersom en slik deling vil ivareta hensynet til bosetting i området.

Vern av arealressursene omfatter både jord, skog, bygninger og rettigheter. Eiendommen det her er snakk om, er i lokal målestokk en forholdsvis stor landbrukseiendom. Bruket er per i dag ikke i drift, og i søknaden blir det opplyst om at jordressursene er krevende å drive samt at driftsbygningen er i dårlig forfatning. Søker opplyser videre at den dyrka marka er bortleid til et annet bruk. Til tross for dette er det, basert på størrelsen og det faktum at det var aktiv drift frem til 2006, en eiendom som etter vår vurdering også i fremtiden kan drives som et selvstendig bruk. I tråd med jordlovens § 1 er det ønskelig å blant annet legge til rette for at arealressursene blir brukt på det viset som er mest nyttig for samfunnet og de som har yrket sitt der. Det innebærer etter vårt skjønn at det legges til rette for drift på landbrukseiendommer som er egnet, særlig i lys av den generelle nedgangen en ser i antall aktive gårdsbruk i Norge.

En eventuell fradeling av det ene bolighuset på tunet vil ikke nødvendigvis medføre endringer i bruken av arealressursene. Men en fradeling og opprettelse av en egen tomt midt på tunet til en landbrukseiendom som har potensiale for aktiv drift, kan ikke anses å kunne tjene en tjenlig og variert bruksstruktur i landbruket. Et våningshus og en kårbolig i tilknytning til samme bruk er dessuten vanlig, og i mange tilfeller ønskelig, innen landbruket. Behovet for to boliger i tilknytning til bruket synes dog ikke å være like sterkt som før, men kan allikevel bidra til å styrke eiendommens ressursgrunnlag og en eventuell fremtidig drift. På lang sikt kan samtykke til et slikt tiltak medvirke til at det blir vanskeligere å gjenoppta eller starte ny drift, og ikke minst kan det gjøre det vanskeligere å nekte senere omdisponeringer og/eller delinger

i liknende saker. Det omsøkte tiltaket vil således ikke bidra til å legge til rette for fremtidige generasjoners behov (jf. jordlovens § 1 tredje ledd).

Når vi har etablert at den respektive eiendommen kan være egnet for fremtidig drift, bør vi vurdere nærmere hvorvidt det omsøkte tiltaket kan sies å medføre en driftsmessig god løsning. Vi må også vurdere eventuelle drifts- eller miljømessige ulemper. Her er det mest nærliggende å se på tunet og bygningsmassen. Ved en fradeling som omsøkt vil tunet i praksis bli delt i to, og det vil oppstå en bolig-/fritidseiendom som er fullstendig omgitt av både gårdstun og aktivt drevne landbruksarealer. Det kan bidra til å vanskeliggjøre eventuell fremtidig selvstendig drift på landbrukseiendommen. Det kan også oppstå fremtidige konflikter mellom landbruket og bolig/fritidsbolig, knyttet til eksempelvis støy, støv og lukt. Slike konflikter kan potensielt resultere i krav om restriksjoner for landbruket, og bør i den utstrekning det er mulig unngås. At det eventuelt etableres en egen bolig-/fritidseiendom midt på tunet, vurderes med dette som svært uheldig.

En samlet vurdering i lys av jordlovens § 12, tredje ledd, tilsier at det her ikke skal gis samtykke til fradeling. Med formålet om å legge til rette for en tjenlig og variert bruksstruktur i landbruket, og med hensyn til fremtidige generasjoners behov, ser vi at en fradeling som omsøkt gir større ulemper enn fordeler.

Når det etter jordlovens § 12 tredje ledd ikke ligger til rette for deling, kan samtykke likevel gis dersom det vil hensynta bosettingen i området (jf. jordlovens § 12 fjerde ledd). Av det vi får opplyst, bor ikke Jarle Tollånes i huset, og det disponeres som fritidsbolig av han og hans familie. Vi kan ikke se at huset heller vil bli benyttet som fast bosted etter en eventuell fradeling. Derfor kan ikke jordlovens § 12 fjerde ledd komme til anvendelse i denne saken.

rådmann

65/1 19/599-1

Rekvisisjon av oppmålingsforretning

Søknadspårlitige tiltak etter pbl § 20-1 bokstav m

Vedlegg J:	Kommunens sak-/journalnr.	Oppdragnr.
---------------	---------------------------	------------

Eiendom, byggested			
Gnr. 65	Bnr. 1	Festenr.	Seksjonsnr.
Adresse Tollånes		Postnr. 8114	Poststed TOLLÅ

Oppretting av matrikkelenhet	☒ Grunneiendom	☐ Anleggseiendom	☐ Fest grunn over 10 år	☐ Arealoverføring
------------------------------	--	---	--	--

Saksbehandling
☒ A. Rekvisisjon av oppmålingsforretning ved opprettelse eller endring av matrikkelenhet. ☐ B. Utsettelse av oppmålingsforretning etter pbl § 21-9 siste ledd. ☐ C. Søknad om matrikulering med utsatt oppmålingsforretning (jf. matrikkeloven § 6 andre ledd, forskriften § 25). Kommunen setter en frist for når oppmålingsforretningen skal være fullført (fristen er maksimalt 2 år fra tilletelsesdato).

Ønsket dato for forretningen i C:

Kommentarer til avkryssingene A og B med begrunnelse for søknad i pkt. C

*Fradeling av tomt til eldre hus.
Viser til vedlagte kart.*

Underskrift/Fakturaadresse *			
Registrert eierfester <i>Egil Tollånes</i>			
Fakturaadresse <i>Østre Bjarveien 106t</i>	Postnr. <i>8114</i>	Poststed <i>Tollå</i>	
Ev. org.nr.	Telefon <i>9150633</i>	Faks	E-postadresse <i>egitoll@online.no</i>
Sted <i>Tollå</i>	Dato <i>06.11.2019</i>	Underskrift <i>Egil Tollånes</i>	

* Gjelder tiltaket/forretningen "arealoverføring", underskriver andre aktuelle parter på side 2

Vedledning i bruk av rekvisisjon for søknadspårlitige tiltak	
Sakstype A	Utfylt rekvisisjon vedlegges byggesøknaden (vedlegg J) i underskrevet stand. Avkryssing for sakstype A medfører iverksetting av arbeid med oppmålingsforretning fra det tidspunkt tillatelse om opprettelse eller endring av matrikkelenhet etter pbl § 20-1 pkt. m gis og/eller at vedtatt forhåndsbetalt gebyr er betalt. Det kan etter matrikkelovens § 35 avtales matrikulering ut over leveringstiden på 16 uker, men ikke lengre enn 2 år. Oppmålingsforretningen tar utgangspunkt i relevante saksdokumenter fra byggesaken.
Sakstype B	Utfylt rekvisisjon vedlegges byggesøknaden (vedlegg J) i underskrevet stand. Avkryssing for sakstype B medfører at iverksetting av arbeid med oppmålingsforretning, ut fra søkers valg jf. pbl § 21-9, utsettes i inntil tre år fra det tidspunkt tillatelse etter pbl § 20-1 pkt. m gis. Oppmålingsforretningen tar utgangspunkt i de relevante saksdokumentene fra byggesaken. På det tidspunkt rekvisisjonen ønsker å iverksette oppmålingsforretning, må en kopi av rekvisisjonen, med ønsket iverksettingstidspunkt, saks- og journalnummer samt rekvisisjonsadresse og underskrift, påføres rekvisisjonen og sendes inn til kommunen på nytt med avkryssing i boks A. NB! Ved oversittelse av fristen jf. pbl § 21-9 siste ledd, faller tillatelsen etter pbl § 20-1 bokstav m bort.
Sakstype C	Utfylt rekvisisjon vedlegges byggesøknaden (vedlegg J) i underskrevet stand. Avkryssing for sakstype C innebærer at rekvisisjonen samtidig med søknad om opprettelse eller endring av matrikkelenhet etter plan- og bygningsloven, søker om matrikkeløring med utsettelse av oppmålingsforretning etter matrikkelovens § 6 med tilhørende forskrift § 25, i inntil to år. NB! Kommunen er ansvarlig for iverksetting av oppmålingsforretningen når fristen utløper.

Beiarn kommune – landbrukskontoret/teknisk avdeling

Orientering ang. søknad om fradeling av tomt til min bror Jarles hus.

Da jeg overtok gården i 1970 ble det gjort klart fra mine foreldre at de ville beholde våningshuset på eiendommen som sitt eget. Jeg er nr. to av tre sønner i familien, og min mor og far ville holde tilbake hovedbygningen til feriehus / bolighus til min eldste bror Jarle. Dette framgår også av skjøtet som jeg fikk på gården.

Jeg og Gyda bygde eget hus på gården og flyttet inn i dette da vi giftet oss i 1971. Vi har derfor ikke hatt behov for andre botilbud.

Vi har to barn, to jenter som begge er etablert med ektemenn i Bodø.

Ingen som vi kan se, har interesse av å komme hit og overta gården.

Jeg anser heller ikke at gården kan gi utkomme som familiebruk. 68 da. .Krevende areal av morene med mye stein.

Det dyrkede arealet er leid bort som tilleggsjord fra jeg la ned drifta i 2006.

Driftsbygningen fra 1962 er et ubrukelig «misfoster» opprinnelig bygd for sau (ca.100 vinterfora), i en etasje av betong, (uten kjeller) med høylager over. Da jeg overtok bygde jeg en fjøs for ku inne i låven og brukte sauefjøset som gjødsellager. Betongkonstruksjonene er nå i meget dårlig forfatning. En av årsakene til at jeg innstilte drifta i 2006.

Jeg anser derfor at det ikke kan være noe til hinder for å oppfylle mine foreldres ønske om å gi min eldste bror Jarle anledning til å eie tomte til huset som han har disponert siden år 2007

Jeg ber derfor om at søknaden blir imøtekommet.

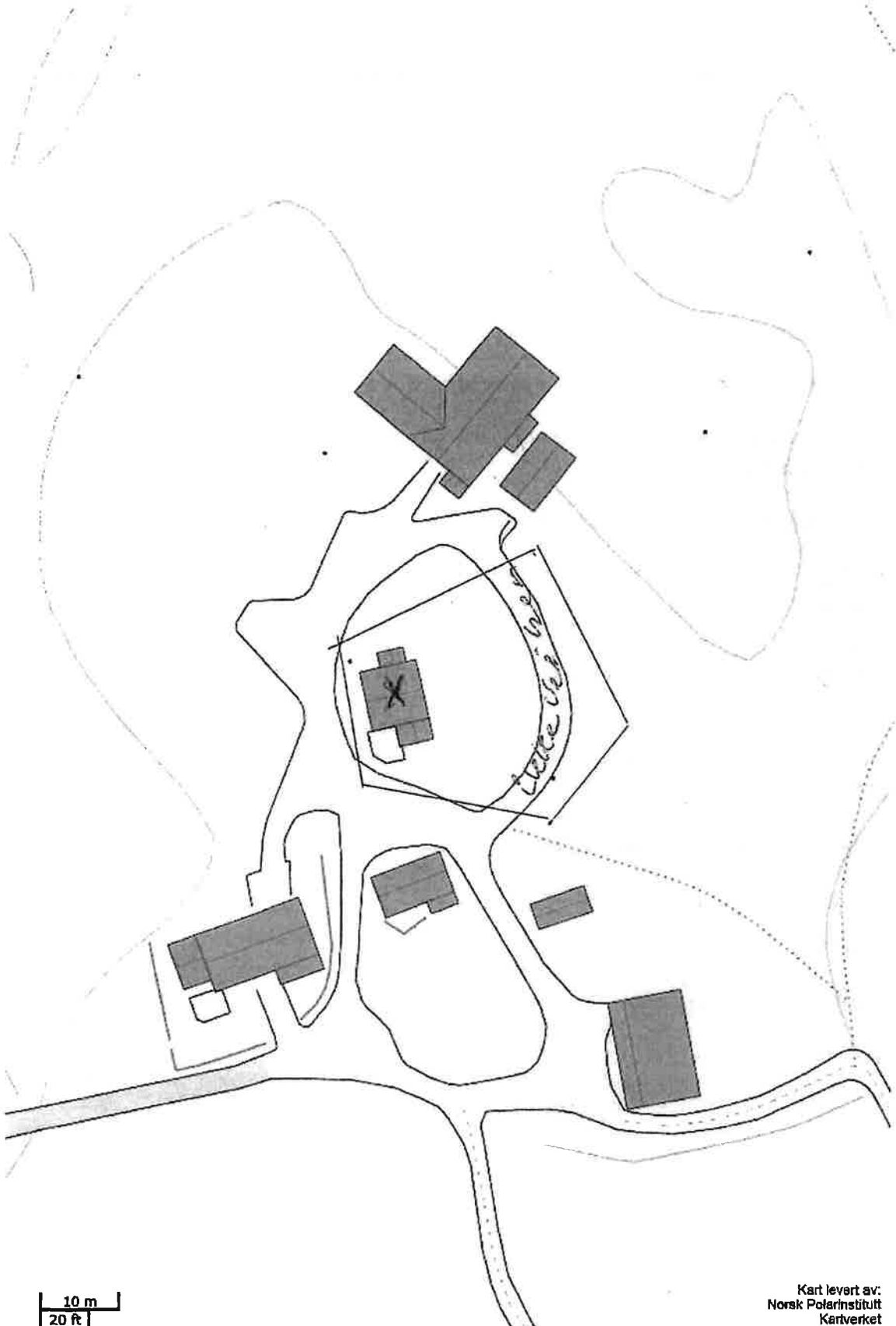
Med vennlig hilsen

Egil Tollånes.

Mailadr.: egtolla@online.no

Vedlegger kopi av skjøte

Kartvedlegg søknad om fradeling 65/1:

10 m
20 ft

Kart levert av:
Norsk Polarinstittutt
Kartverket

nr. 549 A.
& Co., Halden.
11-67.

Dagbok nr. 4252 1970.
SALTEN SØRENSKRIVEREMBETE

SKJØTE¹

Undertegnede Olaf Tollånes,
8114 Tollå, født 25/5, 1907

skjøter herved til sin sønn, Egil Tollånes,
8114 Tollå, født 2/12 1945

eiendommen Tollånes

gnr. 65 bnr. 1 av skyld mark 0,62 i Beiarn herred²

matr. nr. i ³

for en kjøpesum stor kr. 25.000,00 - tjuefemtusen 0/100
som er avgjort på omforenet måte.

Kjøpesummen er betalt,

I salget følger med driftsbygning og uthus, men våningshuset skal fortsatt tilhøre Olaf Tollånes og hans hustru. Våningshuset skal bli stående der det nå står på gården i Olaf Tollånes og hans hustrus levetid og skal i i sin helhet disponeres av dem.

Tollå, den 28 / 8 1970.

Olaf Tollånes
Utstederens underskrift

Det bekreftes at Olaf Tollånes har underskrevet kjøpet i vårt nærvær og at underskriveren er over 21 år.

1. Hjalmar Sallé 2. Fogner Ellikalsen

Som utstederens ektefelle samtykker jeg i overdragelsen.

Tollånes, den 28 / 8 1970.

Marie Tollånes
Ektefellens underskrift.

Til vitnerlighet:

1. Hjalmar Sallé 2. Fogner Ellikalsen

¹ Skjøte eller kjøpekontrakt må være stemplet innen 1 måned etter kontraktens opprettelse. Ellers må det betales dobbelt stempelavgift.
² Stryk den linje som ikke passer.
³ Underskriften må bekreftes enten av to vitner eller av en notarius, lensmann, autorisert lensmannsfullmektig, namsmann, namsmannsfullmektig godtatt av namsretten, forliksmann, sakfører, autorisert sakførerfullmektig eller autorisert eiendomsmedler.

Dagbok nr. 5804 1970
SALTEN SØRENSKRIVEREMBETE
4101

25 NOV 1970

1486

24/9 73

Vi samtykker i tinglysing av skjøtet.

Statens Landbruksbank

27. november 1970.

Arbeidsbyrå i Trondheim

Tinglyst ved SALTEN SORENSKRIVEREMBETE,

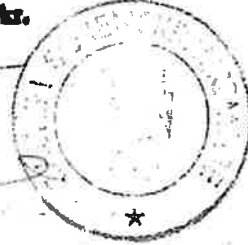
dok. nr. 580419 kr., dagbokført 11/12-70

Innf. i GRUNNBOK, PERSONREG., 11/12-70

BÅTBOK, MOTERVOGNBOK

På anmodning anmerkes heftelser mot gebyr 5 kr.

Se tinglysing kr. 30.-

Rundskriv fra Landbruks- og matdepartementet - M-2013-1

Myndighet	Rundskriv fra Landbruks- og matdepartementet
Dato	2013-07-01
Doknr/publisert	M-2013-1
Stikkord	Mat, fiske og landbruk.
Sammendrag	Omdisponering og deling – Lov om jord (jordlova) 12. mai 1995 nr 23 § 9 og § 12
Saksgang	M-1/2013 (12/822).Opphever rundskriv M-2003-4. Endret 17. september 2015, 25. november 2016 og sist 10. januar 2018.
Sist oppdatert	2018-06-19

7. Deling – jordloven § 12

7.1 Jordloven § 12

Jordloven § 12 fikk vesentlige endringer ved lov 14. juni 2013 nr. 46 om endringer i jordlova. Bestemmelsen har nå følgende ordlyd (endringene er i kursiv for å gjøre dem synlige):

Deling av eigedom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk *må godkjennast av departementet. Det same gjeld* forpaktning, tomtefeste og liknande leige eller bruksrett til del av eigedom når retten er stifta for lengre tid enn 10 år eller ikkje kan seiast opp av eigaren (utleigaren). Med eigedom meiner ein òg rettar som ligg til eigedomen og partar i sameige.

Skal dyrka jord takast i bruk til andre formål enn jordbruksproduksjon, eller skal dyrkbar jord takast i bruk slik at ho ikkje vert eigna til jordbruksproduksjon i framtida, kan samtykke til deling ikkje givast utan at det er gitt samtykke til omdisponering etter § 9.

Ved avgjerd av om samtykke til deling skal givast, skal det leggjast vekt på om delinga legg til rette for ein tenleg og variert bruksstruktur i landbruket. I vurderinga inngår mellom anna omsynet til vern av arealressursane, om delinga fører til ei driftsmessig god løysing, og om delinga kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Det kan leggjast vekt på andre omsyn dersom dei fell inn under formålet i jordlova.

Side 14

Sjølv om det etter tredje ledd ikkje ligg til rette for å gi samtykke til deling, kan samtykke givast dersom deling vil vareta omsynet til busetjinga i området.

Samtykke til deling kan givast på slike vilkår som er nødvendige av omsyn til dei føremåla som lova skal fremja.

Føresegnene gjeld utan omsyn til om ein eigedom har fleire registernemningar når eigedomen eller ideell del av han er på same eigarhand og etter departementet sitt skjønn må reknast som ei driftseining.

Samtykke til deling er ikkje nødvendig når særskild registrert del av eigedom vert seld på tvangssal. Det same gjeld dersom det i samband med offentlig jordskifte er nødvendig å dela eigedom.

Dersom deling ikkje er rekvirert innan tre år etter at samtykke til deling er gitt, fell samtykket bort. *Departementet kan gi forskrift om høve til fradeling av mindre areal utan godkjenning i samband med grensejustering etter matrikkellova.*

Utgangspunktet i første ledd er fremdeles at en ikke kan dele en eiendom som er nyttet eller kan nyttes til jordbruk eller skogbruk uten departementets samtykke.

Formuleringen «kan ikkje delast utan samtykke frå departementet» er erstattet av formuleringen «må godkjennast av departementet». Formuleringen «Forbodet mot deling» er erstattet med formuleringen «Det same gjeld». Videre har det som var annet punktum i første ledd blitt tredje punktum, og det som var tredje punktum har blitt annet punktum.

Hensikten med endringene er å flytte oppmerksomheten bort fra forbud. Utgangspunktet for bestemmelsen om deling skal være at deling skal tillates dersom det ikke går ut over de interessene bestemmelsen skal verne om.

Annet ledd er nytt. Det gjelder forholdet mellom bestemmelsen om omdisponering (§ 9) og bestemmelsen om deling (§ 12). Regelen lovfester gjeldende praksis når det gjelder rekkefølgen ved behandlingen av søknad etter de to bestemmelsene.

Før lovendringen kunne en ikke gi samtykke til deling med mindre ett av to lovvilkår var oppfylt. *Nytt tredje ledd* åpner for en friere tilnærming ettersom forvaltningen ikke lenger trenger å vurdere lovbestemte vilkår for å gi samtykke. Den friere tilnæringsmåten og synliggjøringen av sentrale elementer i formålsbestemmelsen går fram av tredje ledd.

Fjerde ledd er nytt og kommer til anvendelse dersom det ikke kan gis samtykke etter tredje ledd. Hensynet til bosettingen kan gi grunnlag for å gi samtykke etter fjerde ledd.

Det er ikke gjort endringer i reglene i femte til åttende ledd.

Niende ledd er nytt og gir hjemmel til å gi forskrift og gjelder fradeling av mindre areal i forbindelse med grensejustering etter matrikkeloven.

7.2 Formålet med bestemmelsen om deling

Bestemmelsen om deling i jordloven har nær sammenheng med lovens formål som er å sikre at arealressursene blir disponert på en måte som gir en tjenlig, variert bruksstruktur ut fra samfunnsutviklingen i området og med hovedvekt på hensynet til bosetting, arbeid og driftsmessig gode løsninger, se nærmere rundskriv M-1995-35 om jordlovens formål. Formålet

Side 15

med delingsbestemmelsen er å sikre og samle ressursene som grunnlag for landbruksdrift for nåværende og fremtidige eiere. Disse viktige nasjonale målene er ført videre i den nye bestemmelsen om deling.

7.3 Når får bestemmelsen anvendelse

7.3.1 «eigedom som er nytta eller kan nyttast til jordbruk eller skogbruk»

Bestemmelsen omfatter bebygde og ubebygde eiendommer som er nyttet eller kan nyttes til jordbruk eller skogbruk. Det er uten betydning om eiendommen består av kun dyrka jord eller kun skog. Inn under bestemmelsen kommer også eiendommer som brukes til hagebruk. Eiendommen må ha en slik størrelse og beliggenhet at den kan gi grunnlag for lønnsom drift. En liten eiendom kan omfattes av bestemmelsen om deling dersom det hører dyrka jord av høy kvalitet til eiendommen. I praksis har en eiendom med totalareal på 5 dekar blitt ansett tilstrekkelig ettersom den hadde 3 dekar fulldyrka jord. Eiendommens beliggenhet er et relevant moment. Det samme gjelder kvaliteten på arealet, vekstvilkår, og hvilken produksjonsform som er påregnelig. Den eiendommen som søkes delt skal betraktes isolert. Det forhold at eiendommen egner seg som tilleggsjord, har ikke betydning for spørsmålet om eiendommen faller inn under loven. Vurderingen må ta utgangspunkt i hva en eier med alminnelige kunnskaper og erfaring kan få ut av eiendommen.

7.3.2 Rettigheter og parter i sameie

Det går fram av bestemmelsen at begrepet eiendom også omfatter rettigheter, og parter i sameie som hører til eiendommen (sameie mellom bruk). Slike rettigheter og parter kan blant annet gjelde beiteretter, seterretter, fiskeretter, jaktretter, fallretter og sameie i utmark. Fradeling av servitutter, jaktretter og fiskeretter er også regulert i hhv. servituttloven § 9, viltloven § 28 annet ledd og i lakse- og innlandsfiskekloven § 19 første ledd.

For sameieparter knyttet til fast eiendom sier sameieloven § 10 annet ledd første punktum at slike sameieparter ikke kan «avhendast utan saman med egedomen eller ein tilsvarande del av han». Lovavdelingen i Justisdepartementet legger til grunn i en tolkningsuttalelse [JDLOV-2009-1339] at et samtykke til deling etter jordloven § 12 ikke fører til at en sameiepart i et realsameie kan fradeles uhindret av avhendelsesbegrensningen i sameieloven § 10 annet ledd første punktum. Lovavdelingen legger også til grunn at sameieloven § 10 annet ledd ikke innebærer noen begrensning i landbruksmyndighetenes kompetanse til å treffe vedtak etter jordloven § 12.

7.3.3 Deling av eiendommer som ikke reguleres av jordloven

Samtykke til deling etter jordloven § 12 er ikke nødvendig for avhendelse eller bortleie av grunn etter

Lov om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke (finnmarksloven) av 17. juni 2005

Finnmarksloven gjelder for fast eiendom og vassdrag med naturressurser i Finnmark fylke. Etter finnmarksloven § 6 er det Finnmarkseiendommen som skal forvalte grunn og naturressurser i Finnmark. Finnmarksloven § 10 har egne regler om endret bruk av utmark og avhendelse av fast eiendom. I denne bestemmelsen reguleres også bortleie av utmark.

Lov om utnyttning av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova) av 6. juni 1975

Statsallmenningsgrunn kan som hovedregel ikke avhendes. Fjelloven § 13 hjemler likevel avhendelse og bortleie av grunn i statsallmenning som tilleggsjord til gårdsbruk og til

Side 16

byggetomt. Fjellstyret, og eventuelt allmenningsstyret, skal få anledning til å uttale seg i saker om avhendelse av allmenningsgrunn.

Lov om bygdeallmenninger av 19. juni 1992

Bygdeallmenningsgrunn kan som hovedregel ikke selges eller festes bort, med mindre loven selv åpner for det, jf. bygdeallmenningsloven § 1-2. Etter lovens § 2-3 kan bruksrett i bygdeallmenning ikke skilles fra den jordbrukseiendommen som retten tilligger. Den kan heller ikke leies bort uten i forbindelse med forpaktning av den berettigede eiendom.

Unntakene for fradeling etter finnmarksloven, fjelloven og bygdeallmenningsloven har sammenheng med at avhendelsen normalt vil innebære fradeling av mindre tomter/parseller fra store eiendommer det ikke er naturlig å anse som «eigedom» eller «driftseining» i jordlovens forstand.

7.3.4 Deling av eiendom med flere registerbetegnelser

Bestemmelsen om deling gjelder uten hensyn til om eiendommen består av flere «registernemningar» (gårds- og bruksnummer), jf. jordloven § 12 sjette ledd. Vilkårene er at de forskjellige delene er på «same eigarhand» og etter departementets skjønn «må reknast som ei driftseining».

«same eigarhand»

Samme eierhånd betyr at de ulike gårds- og bruksnummer må eies av en og samme person. Det er for eksempel ikke tilfelle dersom ektefeller eier hver sin eiendom. Eiendommene er imidlertid på samme eierhånd om en ektefelle i tillegg til sin egen eiendom råder over avdødes eiendom i henhold til uskiftebevilling. En spesiell situasjon har en når en eiendom eies av en person i eneeie og personen også har en sameiepart i en annen eiendom. Sameieparten og eiendommen vil da være på samme eierhånd.

«må reknast som ei driftseining»

Selv om flere eiendommer er på «same eigarhand», kan de ikke automatisk regnes som en driftsenhet i jordlovens forstand. Det må foretas en konkret og individuell vurdering. Det er ikke nok at de er egnet til å drives sammen. En må være spesielt nøye med vurderingen der eiendommene er kommet på samme eierhånd ved en tilfeldighet.

Ved vurderingen av om en kan regne eiendommene som en driftsenhet er det av betydning om de ulike eiendommene ligger slik til at de rent faktisk egner seg for å drives sammen. Den driftsmessige avstanden er et moment i vurderingen. Det samme er om eiendommene har vært drevet sammen. Det er ikke noe krav om at eiendommene skal være drevet sammen en viss tid.

Forholdet mellom jordloven § 12 og odelsloven § 14

En spesiell situasjon har en hvor driftsenheten består av eiendommer med ulik odelsrettslig status. Det er sikker rett at det ikke er nødvendig med samtykke til deling når en driftsenhet deles i medhold av delingsprinsippet odelsloven § 14. Behandling etter jordloven § 12 kan unnlates når deling gjennomføres som ledd i en ordinær odelsløsningssak eller når det ellers ikke er tvil om at det dreier seg om en driftsenhet som kunne blitt delt etter odelsloven § 14. Når det gjelder deling utenom en ordinær odelsløsningssak, må det dreie seg om en fordeling mellom odelsberettigede. Det er nødvendig med godkjenning til deling dersom eieren for eksempel ønsker å beholde en odelseiendom selv, og ellers vil overdra en eller flere odelseiendommer til noen med eller uten odelsrett. Det vil videre være nødvendig med

Side 17

godkjenning til deling dersom eieren overdrar en odelseiendom til en odelsberettiget og en odelseiendom til en uten odelsrett. Odelsloven § 14 fanger ikke opp noen av disse tilfellene.

Hvorvidt det dreier seg om en eller flere eiendommer etter odelsloven § 14, er et rettslig spørsmål. Etter omstendighetene kan avgjørelsen være vanskelig. Odelsloven § 14 gjelder bare fordeling av tidligere selvstendige enheter. Det er et minstekrav at de aktuelle eiendommene hver for seg fyller kravene til odlingsjord, jf. odelsloven § 1 og § 2. Det må tas hensyn til eiendommenes beliggenhet i forhold til hverandre og ressursituasjonen på eiendommene. Det er i praksis lagt vekt på samdriftens varighet og intensitet. Det er også et moment av betydning om kretsen av de odelsberettigede er lik for eiendommene det er aktuelt å fordele.

I de tilfeller kommunen ser at det ikke er nødvendig med samtykke til deling fordi det dreier seg om to eller flere odelseiendommer, må kommunen orientere parten om at deling kan skje uten hinder av jordlovens delingsbestemmelse. Innbetalt delingsgebyr må i så fall refunderes.

Kommunen kan søke bistand hos fylkesmannen eller Statens landbruksforvaltning dersom den er i tvil om det er nødvendig med delingssamtykke.

Kommunens standpunkt er ikke et enkeltvedtak som kan påklages.

7.3.5 Delingsbegrepet

Bestemmelsen om deling rammer disposisjoner over del av eiendommen av rettslig art. Eierens faktiske disposisjoner over del av eiendommen rammes ikke av bestemmelsen. Det vil bestemmelsen derimot kunne gjøre dersom eieren faktisk lar noen få rett til å bruke deler av eiendommen.

En fradeling med opprettelse av ny matrikkelenhet (jf. Matrikkelloven § 5) er alltid å betrakte som deling i henhold til jordloven § 12 selv om den ikke følges opp av noen overføring av rett. En overføring av rett til del av eiendommen vil kunne rammes av bestemmelsen selv om det ikke er gjennomført noen delingsforretning. Overføring av eiendomsrett vil rammes. Det samme gjelder forpaktning, tomtefeste og lignende leie- eller

bruksrett til del av eiendommen dersom retten er stiftet for lengre tid enn 10 år eller ikke kan sies opp av eieren.

Bruksretter må være av et visst omfang for at bestemmelsen om deling skal komme til anvendelse. Bruksretter som for eksempel vei- og vannrett rammes normalt ikke. Det samme gjelder rett til stolpefeste i forbindelse med anlegg av kraft- og telefonlinjer. Derimot vil anlegg av transformatorer og lignende kunne omfattes. Det samme gjelder anlegg av lysløype og lignende.

Etablering av eierseksjoner, jf. eierseksjonsloven § 1, krever samtykke.

[Lovdatas anmerkn.: Eierseksjonsloven (1997) er opphevd.]

Bruksrett til et bolighus på eiendommen på mer enn ti år må godkjennes. Etter fast praksis er det imidlertid ikke nødvendig med samtykke til deling når overdrager sikrer seg borett (kårrrett) til ett av bolighusene på eiendommen i forbindelse med generasjonsskifte. Avtalen må ikke gå ut over det som er nødvendig for å sikre ordinære kårretter innenfor det som vanligvis går inn under slike avtaler.

Etter fast praksis kreves det samtykke til deling når festet tomt blir overdratt i de tilfeller søknad om bortfeste ikke har vært behandlet som delingssak etter jordloven. Nytt samtykke er

Side 18

også nødvendig dersom det i forbindelse med behandlingen av søknaden om bortfeste uttrykkelig ble satt som vilkår at tomte skulle festes bort og ikke selges.

Bestemmelsen om deling rammer ikke spalting av eiendomsretten i hele eiendommen. Når flere overtar i sameie er det heller ikke nødvendig med godkjenning.

Videre er det ikke nødvendig med delingstillatelse når særskilt registrert del av eiendommen blir solgt ved tvangssalg, jf. jordloven § 12 femte ledd. Dette gjelder enten rekvierten har pant i hele driftsenheten eller bare i den delen som blir solgt. Delingstillatelse er heller ikke nødvendig når det i forbindelse med jordskifte er nødvendig å dele en eiendom.

Rundskriv fra Landbruks- og matdepartementet - M-2013-1

Myndighet	Rundskriv fra Landbruks- og matdepartementet
Dato	2013-07-01
Doknr/publisert	M-2013-1
Stikkord	Mat, fiske og landbruk.
Sammendrag	Omdisponering og deling – Lov om jord (jordlova) 12. mai 1995 nr 23 § 9 og § 12
Saksgang	M-1/2013 (12/822).Opphever rundskriv M-2003-4. Endret 17. september 2015, 25. november 2016 og sist 10. januar 2018.
Sist oppdatert	2018-06-19

8. Vurderingen av en søknad om deling

8.1 Gebyr

Statens landbruksforvaltning har 14. desember 2011 fastsatt forskrift om gebyr for behandling av saker om konsesjon og deling. Delingsgebyret skal kreves inn av kommunen i alle delingssaker. Statens landbruksforvaltning har i brev av 14. desember 2011 til kommunene og Fylkesmennene orientert om innholdet i forskriften.

8.2 Deling som gjelder dyrka og dyrkbar jord, jf. § 12 annet ledd

Annet ledd sier at det må foreligge samtykke til omdisponering etter jordloven § 9 dersom dyrka jord skal tas i bruk til andre formål enn jordbruksproduksjon, eller dyrkbar jord skal tas i bruk slik den ikke blir egnet til jordbruksproduksjon i framtida.

Dersom formålet med deling gjør det nødvendig med samtykke til omdisponering etter § 9, kan delingssamtykke ikke gis uten at det er gitt samtykke til omdisponering. Dette innebærer at søknaden må avslås.

Samtykke til omdisponering kan være gitt i egen sak forut for søknaden om deling. Annet ledd er imidlertid ikke til hinder for at slikt samtykke gis i forbindelse avgjørelsen av søknaden om deling. Spørsmålet om omdisponering må vurderes etter reglene i § 9, se kapittel 6 og det må gå fram av saksfremstillingen at det er fattet to vedtak.

8.3 Nærmere om vurderingen etter § 12 tredje ledd

8.3.1 Tredje ledd første punktum

Ved avgjørelsen av om samtykke til deling skal gis, skal det etter tredje ledd første punktum legges vekt på om delingen legger til rette for en tjenlig og variert bruksstruktur i landbruket. Denne vurderingen er sentral og er utgangspunktet for vurderingen av søknaden. Synet på hva som er en tjenlig variert bruksstruktur i landbruket vil kunne endre seg over tid, og bestemmelsen gjør det mulig å ta hensyn til samfunnsutviklingen i området. Dette gjelder for eksempel hvilken bruksstruktur som er tjenlig ut fra hensynet til bosetting på landbrukseiendommer og arbeidsmuligheter.

Ved vurderingen av hva som gir en tjenlig og variert bruksstruktur må de momentene som er nevnt i jordloven § 1 annet og tredje ledd trekkes med. Dette gjelder blant annet hensynet til kulturlandskapet. Hva som er en tjenlig og variert bruksstruktur er nærmere omtalt i i rundskriv M-1995-35 Om jordloven § 1. Det skal legges til rette for utvikling av bruk som er

Side 19

tjenlige for samfunnet både nasjonalt og lokalt, sett ut fra det området eiendommen ligger. Det er lagt til grunn som et mål for jordloven at driftsenhetene bør styrkes. Ved avgjørelsen av hvilken bruksstørrelse som er tjenlig, må en se på ressursgrunnlaget og om ressursene kan drives på en kostnadseffektiv måte i et langsiktig perspektiv. Ved avgjørelsen av en sak kan en imidlertid finne at en økning av arealet ikke vil føre til nevneverdig styrking av bruket.

8.3.2 Tredje ledd annet punktum

Tredje ledd annet punktum stiller opp de landbruksmessige hensynene som vurderingen skal ta utgangspunkt i. I vurderingen inngår blant annet hensynet til vern av arealressursene, om delingen fører til en driftsmessig god løsning, og om delingen kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper. Dersom disse momentene ikke taler mot deling, skal tillatelse gis.

«omsynet til vern av arealressursene»

Det skal legges vekt på hensynet til vern av arealressursene.

Før lovendringen kunne det ikke gis samtykke til deling med mindre samfunnsinteresser av stor vekt talte for det, eller deling var forsvarlig ut fra hensynet til den avkastning eiendommen kan gi. Den nye formuleringen «omsynet til vern av arealressursene» ivaretar noen av de hensyn som gikk inn i vurderingen av hensynet til den avkastning eiendommen kan gi.

Formuleringen «omsynet til vern av arealressursene» gjør det mulig for forvaltningen å treffe en avgjørelse som kan hindre at det oppstår enheter som det er vanskelig å drive rasjonelt og opprettholde som aktive bruk. Formuleringen gjør det også mulig å hindre oppdeling av arealene som gjør det vanskelig å nekte senere omdisponeringer. Vernet gjelder de ressurser som tilhører landbrukseiendommen. Små enheter kan øke risikoen for at jorda kommer ut av drift. I tillegg kan det bli vanskelig for kommunen å følge opp driveplikten på små bruk. Små enheter i skogbruket kan øke risikoen for at skogen ikke blir forsvarlig drevet. Ved å vektlegge hensynet til vern av arealressursene, kan slike fradelinger unngås.

Begrepet «arealressurser» omfatter ulike ressurser enten de består av jord, skog, bygninger eller retter, og er hentet fra jordloven § 1. Begrepet omfatter også ressurser som kan komme til nytte i forbindelse med virksomhet som naturlig grenser til landbruk, for eksempel turisme eller annen tilleggsnæring. Vurderingen må ta utgangspunkt i de langsiktige virkningene for eiendommen og inntekten fra den ved å dele fra areal eller bygninger. Det har ikke nevneverdig vekt hva som er privatøkonomisk mest lønnsomt for eieren.

Når det skal legges vekt på «vern av arealressursene», kan det ved fradeling av areal til tilleggsjord legges vekt på om ressursene blir like godt eller bedre vernet ved at de blir lagt til nabobruket. Dette er nytt i forhold til tidligere bestemmelse om deling.

Den nye bestemmelsen sier ikke eksplisitt at det kan legges vekt på hensynet til godkjente planer. En kan likevel legge vekt på plansituasjonen da spørsmålet om hvordan arealet er disponert i plan, vil ha betydning for vurderingen av «omsynet til vern av arealressursene».

«om delinga fører til ei driftsmessig god løsning»

Det skal legges vekt på om deling fører til en driftsmessig god løsning.

Formuleringen «driftsmessig god løsning» er hentet fra jordloven § 1, og omfatter det samme i jordloven § 12 tredje ledd annet punktum. Formuleringen innebærer at det må legges vekt på en utforming av eiendommen som kan føre til kostnadseffektiv drift. Arronderingsmessige

Side 20

forhold som avstander, utforming av teiger og lignende må trekkes inn. En driftsmessig god løsning innebærer at driftsenhetene bør være samlet og med korte driftsavstander. Det er også en driftsmessig god løsning dersom bygningsmassen og driftsapparatet kan utnyttes på en god måte. Vanligvis vil oppbygging av en enhet mot større bruk føre til reduksjon i driftskostnadene. Et slikt resultat vil være et moment ved avveiningen av om en oppnår en driftsmessig god løsning.

Vurderingen av hva som vil være en driftsmessig god løsning må gjøres ut fra hva som er påregnelig drift, og i et langsiktig perspektiv. Det er tilstrekkelig at løsningen er god. Vurderingen er ikke knyttet til hvilken løsning som vil være den driftsmessig beste.

Ved fradeling av tilleggsjord vil vurderingen av om delingen fører til en driftsmessig god løsning både være knyttet til den eiendommen som deles, og til den eiendommen tilleggsarealet legges til. Dette åpner for at det kan legges vekt på at en nabo får overta tilleggsjord selv om en ikke alltid oppnår full rasjonalisering. Det må tas stilling til om totalløsningen ved delingen fører til en driftsmessig god løsning.

Det er stort omfang av leid jordbruksareal i mange områder. Bestemmelsen om deling kan brukes for å få bedre samsvar mellom eiendoms- og bruksstrukturen. Ved fradeling av tilleggsjord kan det generelt legges vekt på at jord som elles leies bort skal overføres til eie til en aktiv næringsutøver. Det å få kjøpt det arealet en leier vil i mange tilfeller kunne gi en driftsmessig god løsning for den som får tilleggsjorda.

«om delinga kan føre til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området»

En kunne også før lovendringen legge vekt på om den aktuelle delingen førte til drifts- eller miljømessige ulemper for landbruket i området. Lovendringen innebærer ingen endring i adgangen til å legge vekt på dette hensynet. Formuleringen tar fortsatt sikte på to hovedforhold. Det ene er driftsmessige ulemper, det andre er det en kaller miljømessige ulemper. Ved vurderingen må en konkret vurdere hvilke ulemper som kan oppstå på eiendommen som deles, men også på andre landbrukseiendommer i området.

Når det gjelder driftsmessige ulemper så kan det være at delingen fører til dårlig arrondering av dyrka jord eller at atkomsten til slikt areal blir vanskeligere som følge av delingen. Det kan videre være tråkk og slitasje på jordbruksareal, eller at dyr på beite blir forstyrret. Det kan også føre til driftsmessige ulemper dersom en tomt plasseres nær driftsbygningen og dermed gjør bruken av bygningen vanskelig.

Formuleringen miljømessige ulemper knytter seg ikke til selve driften av eiendommen som skal deles eller driften av andre eiendommer i området. Formuleringen tar sikte på konflikter mellom landbruket og andre interesser som følge av landbruksdriften.

Konflikter mellom de som driver en landbrukseiendom og de som eier en bolig- eller fritidseiendom er ikke uvanlig. Dette gjelder særlig i områder med husdyrproduksjon. Årsaken til konflikten er ofte knyttet til støv, støy og lukt fra store fjøs, beitedyr, helge- og nattarbeid, men også bruk av driftsveier og utmark eller nydyrking av jord. Slike ulemper kan føre til krav om restriksjoner i driften ved offentlige påbud, eller fra en som utsettes for ulempen.

Det må foretas en konkret og individuell vurdering av så vel de driftsmessige som de miljømessige ulempene. Bare ulemper som er konkret påregnelige og som har en viss styrke

Side 21

og et visst omfang kan trekkes inn. Ved vurderingen av om ulempene er påregnelige må det blant annet tas hensyn til hvordan tomte ligger i forhold til jordbruksareal, tun også videre. Det må også tas hensyn til hva som er påregnelig driftsform på eiendommen, eventuelt i området.

Hvor det tidligere er en del bolig- eller hyttebebyggelse i området, vil det være et spørsmål om en ny boligtomt vil føre til slike merulemper at drifts- eller miljømessige hensyn taler mot deling.

Drifts- eller miljømessige ulemper vil normalt ha større tyngde når det gjelder fradeling av boligtomter enn ved fradeling av hyttetomter. Dette har sin årsak i at hytteeiendommer normalt blir brukt mindre enn

boligeiendommer.

8.3.3 Andre hensyn, tredje punktum

Formuleringen «mellom anna» i tredje punktum viser at oppramsingen ikke er uttømmende. For at det ikke skal være tvil om hva som kan trekkes inn går det fram av tredje punktum at det ved vurderingen av hva som er en tjenlig variert bruksstruktur også kan legges vekt på «andre omsyn dersom dei fell inn under formålet i jordlova». Det innebærer at det ved vurderingen etter tredje ledd ikke kan tas hensyn til andre momenter enn de som faller inn under § 1 i jordloven. Andre samfunnshensyn, for eksempel hensynet å skaffe tomter til næringsvirksomhet som ikke er landbruk, faller utenfor tredje ledd. Slike bruksendringer må skje gjennom planbehandling etter plan- og bygningsloven hvis jordloven § 12 tredje ledd er til hinder for delingen.

Hensynet til kulturlandskapet kan tillegges vekt. Det betyr at det kan tas hensyn til hvordan en fradeling vil påvirke landskapsbildet, økologiske sammenhenger og kulturhistoriske verdier. Det kan for eksempel være tale om å hindre tap og skader på kulturminner og kulturmark.

Det at fradeling berører eventuelle odelsrettshavere, er ikke relevant å ta med i vurderingen. Delingssaken skal vurderes i lys av landbruksmessige forhold som faller inn under formålsparagrafen i jordloven § 1. Odelsrettshavere kan imidlertid ha en klagerett, jf. punkt 4.3.

Det er en objektiv faglig vurdering som skal foretas. Subjektive hensyn kan i høyden få betydning dersom avgjørelsen ellers byr på tvil.

8.3.4 Helhetsvurderingen etter tredje ledd

De momentene som går fram av tredje ledd faller inn under formålet i jordloven, og de gjelder landbruket. Avveiningen av momentene kan by på mange vanskelige valg. I noen tilfeller peker de i samme retning, i andre kan de ulike momentene tilsi ulikt resultat ved avgjørelsen av søknaden. Det kan for eksempel hende at det er så viktig for nabobruket å få tilleggsjord, at det må aksepteres at eieren blir sittende igjen med noe innmark eller utmark sammen med tunet selv om den gjenværende eiendommen blir en lite rasjonell landbruksenhet. Et annet eksempel gjelder hvor avstanden mellom leiejorda og gården til den som skal overta tilleggsjord er stor. I slike tilfeller kan det tenkes at overdragelse av tilleggsjorda ikke gir noen driftsmessig god løsning selv om løsningen fører til at det blir bedre samsvar mellom eiendoms- og bruksforholdene. Hva som ligger i en tjenlig bruksstruktur vil også kunne variere. Mens det i sentrale strøk er særlig viktig å sikre et sterkt jordvern og rasjonelle eiendommer, vil det i distriktene ofte være viktig å legge til rette for en bruksstruktur som sikrer bosettingen på best mulig måte.

Side 22

8.4 Hensynet til bosetting, § 12 fjerde ledd

Fjerde ledd åpner for at en likevel kan gi samtykke til deling, selv om en vurdering av hensynene nevnte i tredje ledd taler for avslag på søknaden. Fjerde ledd sier at «*Sjøl om det etter tredje ledd ikkje ligg til rette for å gi samtykke til deling, kan samtykke givast dersom deling vil vareta omsynet til busetjinga i området.*» Det er et vilkår for å vurdere bruk av fjerde ledd at samtykke til deling ikke kan gis etter tredje ledd.

Fjerde ledd åpner for at en kan gå lenger i å tillate fradeling til boligformål enn tidligere. Regelen er ment å gjelde hensynet til bosetting generelt, ikke bare hensynet til bosetting på landbrukseiendommer. Det kan være aktuelt å fradele en tomt med eksisterende våningshus eller kårbolig som ikke trengs på gården fordi den vil kunne nyttes til bolig av andre. Det kan også være aktuelt å dele fra tomt uten bygning til slike formål. Fradelingen kan gjelde både større og mindre tomter. Hensynet til bosettingen kan ikke trekkes inn i alle sammenhenger. Selv om en kommune for eksempel trenger nye boligtomter i et pressområde, vil det ikke være grunnlag for å bruke regelen i fjerde ledd.

Formuleringen «dersom deling vil vareta omsynet til busetjinga i området» innebærer at kommunen ved bruk av fjerde ledd plikter å ta stilling til hvordan hensynet til bosettingen i området gjør seg gjeldende.

Samtykke kan gis der det for eksempel er en nedgang i folketallet som kan svekke aktivitet og utvikling i området eller lokalsamfunnet med sikte på en økning av folketallet, eller med sikte på å holde oppe den bosettingen en allerede har i kommunen eller i området. Befolkningsstatistikk fra Statistisk sentralbyrå kan være et utgangspunkt for vurderingen, men statistikken er ikke avgjørende. Kommunen bør definere i hvilke områder bosettingshensynet gjør seg gjeldende, og hvorfor det er aktuelt. Dette kan for eksempel gjøres i plansammenheng.

Formuleringen gjør også at kommunen må kunne vise til at en fradeling, enten delingen gjelder bygninger eller tomter, vil kunne føre til en positiv endring i forhold til hensynet til bosettingen.

SØKNAD OM MOTORFERDSEL - SNØSKUTER - GUNNAR SKOGLUND

Saksbehandler: Thomas Olufsen Skrautvol
Arkivsaksnr.: 20/145

Arkiv: K01

Saksnr.: **Utvalg** **Møtedato**
9/20 Plan og ressursutvalget

06.02.2020

**SØKNAD OM DISPENSASJON FRA TEK-17 26/4
FRØYDIS FORSMO**

Saksbehandler: Torbjørn Grimstad
Arkivsaksnr.: 20/88

Arkiv: GNR 26/4

Saksnr.: **Utvalg** **Møtedato**
10/20 Plan og ressursutvalget

06.02.2020

Rådmannens innstilling:

Beiarn kommune er positive til å innvilge dispensasjon i medhold av plan- og bygningsloven § 19-2 for bygging av bolig med 76 m² BRA på gnr. 26, bnr. 4, med oppfyllelse av kravene i TEK17 som følger av § 1-2 annet ledd.

Vedtaket begrunnes med plan- og bygningsloven § 19-2 tredje ledd, hvor det skal legges særskilt vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet. I denne saken er det spesielt kombinasjonen av jordvern opp mot helse, miljø og sikkerhet gjør fordelene ved å innvilge dispensasjon klart større enn ulempene.

Videre behandling av saken delegeres rådmannen med mindre det kommer inn vesentlige merknader.

Saksutredning:

Frøydis Forsmo søkte 17.01.2020 om dispensasjon fra plan- og bygningsloven for oppsetting av bolig i henhold til kravene i TEK17 som følger av § 1-2 annet ledd.

Bakgrunn:

Det søkes satt opp bolig med én boenhet hvor følgende i TEK17 oppfylles:

- a) kapittel 1 til 7
- b) § 8-1, § 8-3 og § 8-10
- c) kapittel 9 til 11
- d) § 12-1 første ledd, § 12-5, § 12-7 første ledd og annet ledd bokstav c og d, § 12-11 første og annet ledd, § 12-13 første ledd og annet ledd bokstav d, § 12-14 første ledd bokstav a til d og femte ledd bokstav b, § 12-15 og § 12-17
- e) § 13-1 første ledd, § 13-4, § 13-5, § 13-7 og § 13-9 til § 13-16
- f) kapittel 14
- g) kapittel 15 til 17.

Figur 1: Illustrasjon av boligen som søkes satt opp.

Omsøkt bygging er unntatt noen krav i TEK17, men vil klart være til fordel i forhold til videre bruk av eksisterende bolig fra tidlig 1907, som på ingen måte oppfyller dagens standard. Det synes klart at alternativet til bygging etter TEK17 § 1-2 annet ledd, og samtidig kunne ivareta jordressursene, er fortsatt bruk av eksisterende bolig med reparasjoner og tilbygg hvor bygget ikke er mulig å tilpasse til tekniske krav. Det synes dermed at bruksendringen eller ombyggingen er forsvarlig og nødvendig for å sikre hensiktsmessig bruk av eiendommen.

Byggingen etter deler av TEK17 krever dispensasjon. Reglene for dispensasjon finnes i plan- og bygningsloven kapittel 19:

§ 19-2. Dispensasjonsvedtaket

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer,

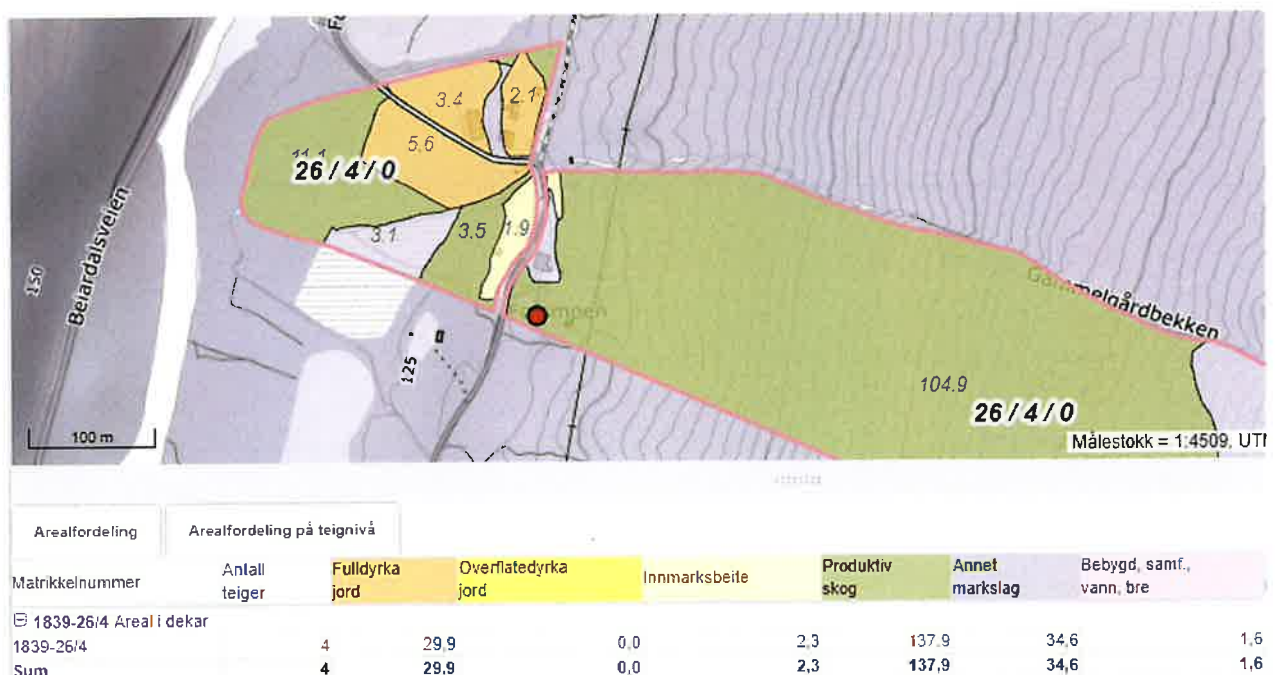
lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Departementet kan i forskrift gi regler for omfanget av dispensasjoner og fastsette tidsfrist for behandling av dispensasjonssaker, herunder fastsette tidsfrist for andre myndigheters uttalelse i dispensasjonssaker og gi regler om beregning av frister, adgang til fristforlengelse og konsekvenser av fristoverskridelse.

Det er i denne saken klart at alternativet til bygging av ny bolig, er tiltak på eksisterende bolig fra 1907. Ut fra boligens standard vil tiltakene måtte utføres i medhold av plan- og bygningsloven § 31-2:

Kommunen kan gi tillatelse til bruksendring og nødvendig ombygging og rehabilitering av eksisterende byggverk også når det ikke er mulig å tilpasse byggverket til tekniske krav uten uforholdsmessige kostnader, dersom bruksendringen eller ombyggingen er forsvarlig og nødvendig for å sikre hensiktsmessig bruk. Kommunen kan stille vilkår i tillatelsen. Departementet kan gi forskrifter som nærmere regulerer kommunens adgang til å gi tillatelse etter leddet her.

Eksisterende bolig har omtrent samme areal som omsøkt bolig. Ut fra de opplysninger kommunen har mottatt angående eksisterende bolig, vil en innvilgelse av dispensasjonen medføre klare fordeler for helse, miljø og sikkerhet i forhold til ombygging. Alternativet basert på eiendommens ressursgrunnlag synes ikke å være bygging etter fullstendig TEK17.

Figur 2: Eksisterende bolig er omsøkt revet og ny bolig satt opp på samme sted.

Tidsubegrensede alternativ til de to som søker fremlegger, synes dermed å være at eiendommen på sikt blir solgt og bebygd med fritidsbolig, ettersom eiendommen ikke er over konsesjonsgrensen. I dag er eiendommen registrert som et driftssenter i jordbruket, og det vil dermed etter jordverninteresser være fordelaktig om dispensasjon innvilges.

Vurdering:

Det vurderes å være klart flere fordeler enn ulemper ved å innvilge dispensasjon.

Dette begrunnes med plan- og bygningsloven § 19-2 tredje ledd, hvor det skal legges særskilt vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet. I denne saken er det spesielt kombinasjonen av jordvern opp mot helse, miljø og sikkerhet gjør fordelene ved å innvilge dispensasjon klart større enn ulempene.

Vedlegg:

DISPENSASJONSSØKNAD FOR BOLIGBYGGING 27/4

Saksbehandler: Torbjørn Grimstad
 Arkivsaksnr.: 19/574

Arkiv: GNR 27/4

Saksnr.: **Utvalg** **Møtedato**
 11/20 Plan og ressursutvalget

06.02.2020

Rådmannens innstilling:

I medhold av plan- og bygningsloven § 19-2 innvilges Bjørn Martin Koerner dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for bygging av bolig og garasje på gnr. 27, bnr. 4.

Vedtaket begrunnes med bosettingshensynet. Det foreligger et politisk mål om å øke bosettingen i kommunen, og dette tillegges følgelig stor vekt. Etter en samlet vurdering vurderes fordelene ved å innvilge dispensasjon som klart større en ulempe.

Saken vurdert etter naturmangfoldloven § 7 første punktum.

Saksutredning:

Bjørn Martin Koerner søkte 24. oktober 2019 om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel sitt arealformål LNFR, for oppføring av bolig med tilhørende garasje på gnr. 27, bnr. 4.

Søker er hjemmelshaver og opplyser i sin søknad:

Eiendommen har tidligere vært bebyggt med bolighus og driftsbygning på samme sted som han nå søker om dispensasjon. Tomten ligger i tilknytning til kommunal vei med avkjøring på samme sted som tidligere. Det er ikke nabobebyggelse i tilknytning til tomten, og arealet er ikke i avmerket område for traseen for Beiareelva. Det er ikke høyspenttrasé over tomten, og arealet er ikke i et rasutsatt område. Tomten har aldri vært jordbruksareal eller oppdyrket, men har vært bevokst med blandingsskog helt inntil kommunal vei. Vanntilknytning blir på eksisterende anlegg som gnr. 27 har felles, og avløp med septiktank på tomten som øvrig bebyggelse i Hammernes. Strøm er avklart med kraftleverandør fra trafo i nord, med påfølgende stolpetraé som vil følge kommunal vei til tomten.

Planfaglig vurdering

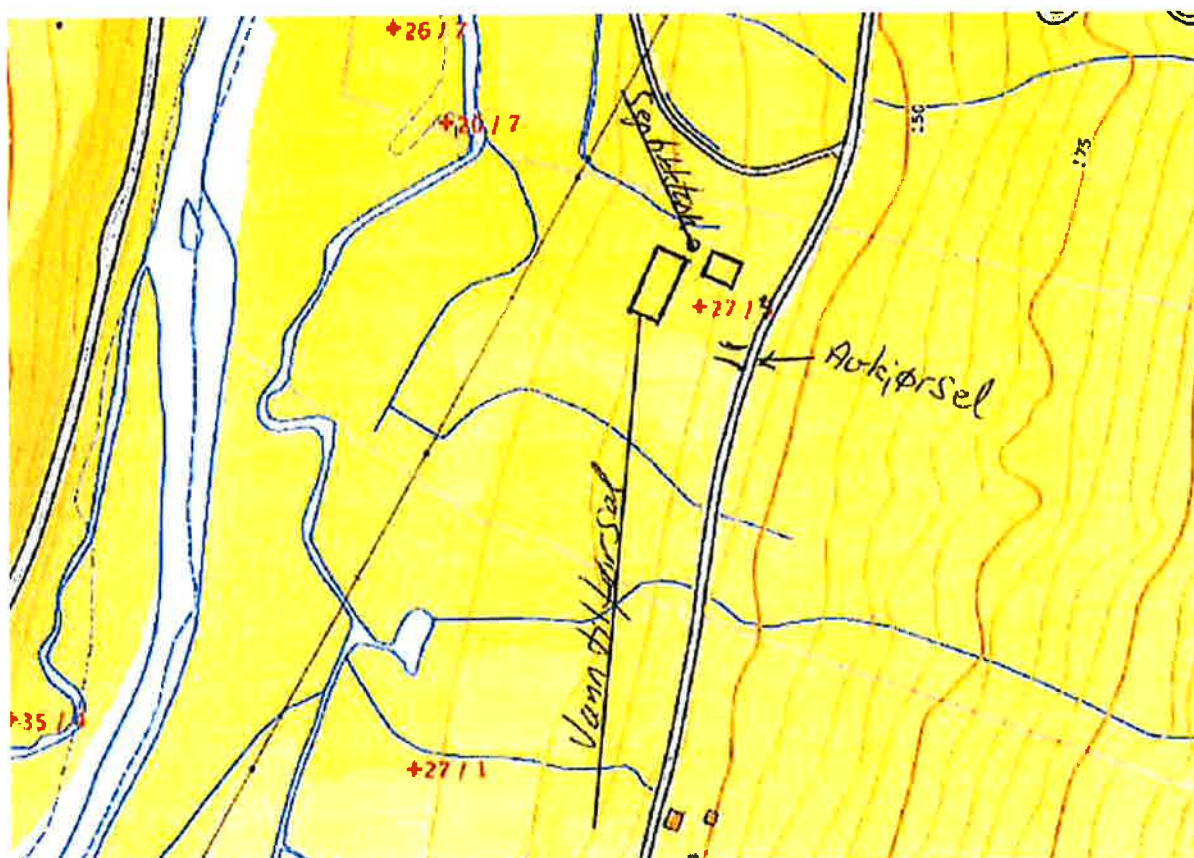
Det er usikkert hvorvidt søknaden oppfyller kravet til grunnlagt søknad i plan- og bygningsloven § 19-1 første punktum. Hensynet til bosetting står likevel så sterkt i Beiarn kommune at en politisk behandling vil vektlegge dette som en stor fordel ved å innvilge dispensasjon.

Tiltaket vil ikke medføre ulemper for naturvernområder, naturtyper, kulturminner, kulturlandskap, inngrepsfri natur, arter av stor forvaltningsinteresse eller rødlistede arter, i henhold til gjennomførte kartlegginger og tilgjengelige kilder.

Det er ikke grunn til å tro at tiltaker vil være flomutsatt, og tiltaket ligger over marin grense. Tiltaket ligger i et område som har vært visuelt befart av NGI, og det er Beiarn kommune sin forståelse at disse skredfarekartene gjelder fremfor aktsomhetsområdene for skred som er kartlagt på bakgrunn av terrengets helningsgrad. Omsøkt tiltak ligger derfor ikke i hensynsområde for naturfare i kommuneplanens arealdel.

Det som imidlertid er klart, er at tiltaket er planlagt 10-15 meter fra et kartlagt vassdrag. Tiltaket berammes derved av plan- og bygningsloven § 1-8 og vannressursloven § 11. Dette er imidlertid en bekk av lavere orden i henhold til Horton-Strahlers system for klassifisering av vassdrag. Det er derfor grunn for å anta at dette vassdragets kantsone med betydning er noe kortere i horisontalplanet enn for større vassdrag.

Søker oppgir at arealet aldri har vært dyrket, men det er like fullt registrert som dyrkbart. Det nasjonale målet om minst mulig omdisponering av dyrka, og dyrkbar, mark, må derfor legges til grunn.

Figur 3: Utsnitt av situasjonsplan fra søknaden som viser plassering av bolig og garasje med infrastruktur.

Plan- og bygningsloven kapittel 19:

§ 19-1. Søknad om dispensasjon

Dispensasjon krever grunnlagt søknad. Før vedtak treffes, skal naboer varsles på den måten som nevnt i § 21-3. Særskilt varsel er likevel ikke nødvendig når dispensasjonssøknad fremmes samtidig med søknad om tillatelse etter kapittel 20, eller når søknaden åpenbart ikke

berører naboens interesser. Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i § 1-8.

§ 19-2. Dispensasjonsvedtaket

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskriften til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, jordvern, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Departementet kan i forskrift gi regler for omfanget av dispensasjoner og fastsette tidsfrist for behandling av dispensasjonssaker, herunder fastsette tidsfrist for andre myndigheters uttalelse i dispensasjonssaker og gi regler om beregning av frister, adgang til fristforlengelse og konsekvenser av fristoverskridelse.

§ 19-3. Midlertidig dispensasjon

Midlertidig dispensasjon kan gis tidsbestemt eller for ubestemt tid. Ved dispensasjonstidens utløp eller ved pålegg må søkeren uten utgift for kommunen fjerne eller endre det utførte, eller opphøre med midlertidig tillatt bruk, eller oppfylle det krav det er gitt utsettelse med, og hvis det kreves, gjenopprette den tidligere tilstand.

Dispensasjon kan gjøres betinget av erklæring der også eier eller fester for sin del aksepterer disse forpliktelser. Erklæringen kan kreves tinglyst. Den er bindende for panthavere og andre rettighetshavere i eiendommen uten hensyn til når retten er stiftet og uten hensyn til om erklæringen er tinglyst.

§ 19-4. Dispensasjonsmyndigheten

Myndigheten til å gi dispensasjon tilligger kommunen.

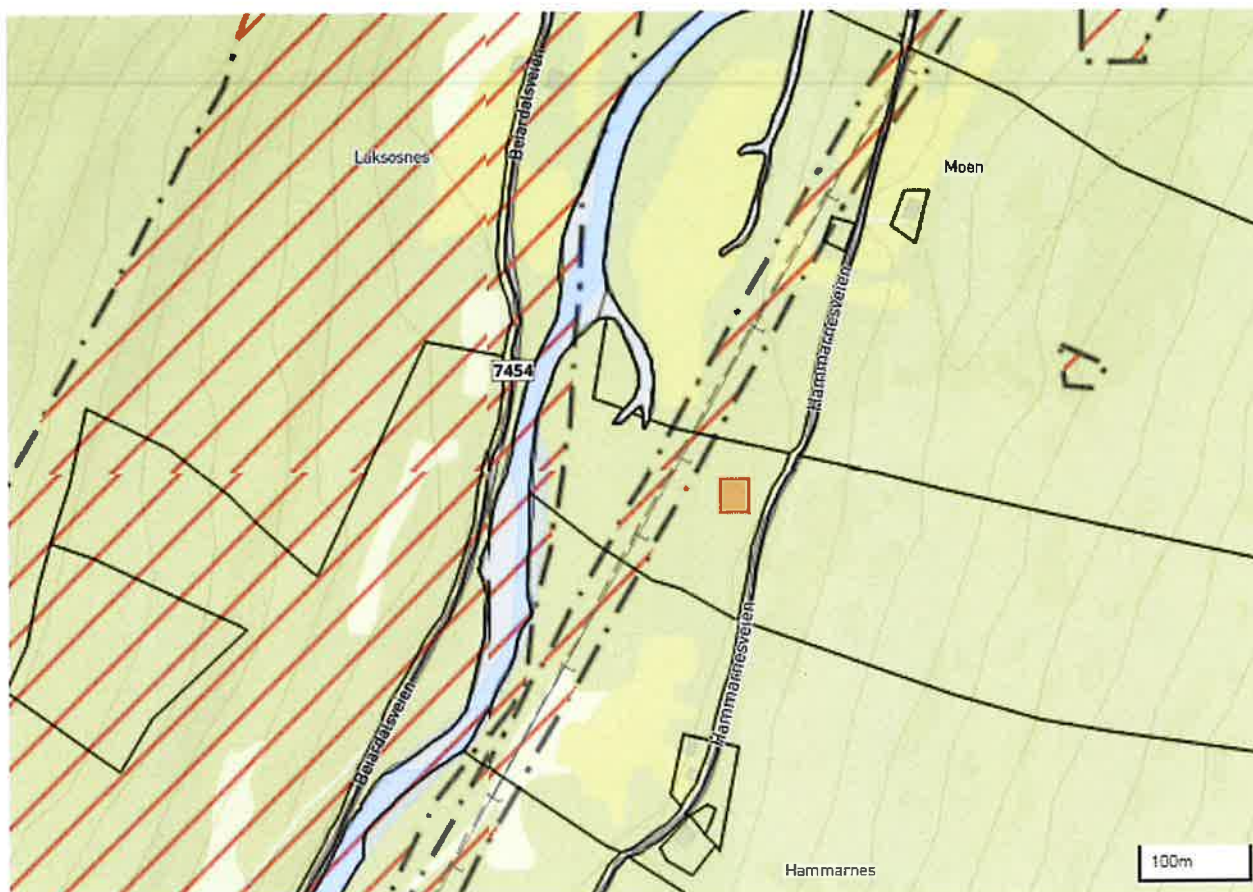
Dersom det er nødvendig for å ivareta nasjonale eller viktige regionale interesser og hensyn i nærmere angitte deler av strandsonen eller fjellområder, kan Kongen i forskrift legge myndigheten til å gi dispensasjon fra bestemte planer, eller for bestemte typer tiltak, midlertidig til regionalt eller statlig organ.

Vurdering etter jordloven

Eiendommens arealressurser (AR5):

Antall teiger:	2
Plan:	LNFR
Bygninger:	Ingen
Innmarksbeite:	3,3 daa
Produktiv skog:	147,2 daa
Annet markslag:	11,4 daa
Bebygd, samf., vann, bre:	1,8 daa

Sum areal: 163,7 daa

Figur 4: Utsnitt fra kommunekart.com i ca 1:5000 med tiltakets plassering angitt med rødt rektangel.

I jordlova er det ikke noe absolutt forbud mot omdisponering, men loven legger opp til et strengt jordvern. Det viser kravet i lovens § 9 om at «særlege høve» må foreligge for å kunne gi samtykke.

I lys av jordlova § 9, om omdisponering, ser vi at nybygging på dyrkbar mark kan stride med lovens formål om å sikre matproduserende areal. Videre har det i denne sammenheng ikke noen betydning at det tidligere har stått et hus på samme areal. Omsøkt areal er ikke stort, men ligger i et typisk jordbruksområde som er regulert til landbruk. Det bør også ses i sammenheng med at det totale dyrka og dyrkbare arealet i kommunen i utgangspunktet er nokså begrenset. I Beiarn er det et mål å bevare den jorda som er oppdyrket. Fokuset på å bevare dyrkbar jord synes ikke å være like sterkt. Spesielt gjelder dette i tilfeller der det ikke finnes aktiv drift av jorda på eiendommen, og det heller ikke later til å bli aktiv drift uten at arealet bortleies og oppdyrkes. Øvrig dyrkbart areal på eiendommen berøres ikke av tiltaket. Således kan vi ikke se at en omdisponering av nevnte areal utgjør en driftsmessig ulempe for landbruket, verken i dag eller i overskuelig fremtid.

Vi kan ikke se at kulturlandskapet, slik det beskrives i rundskriv M-2013-1 kapittel 6.4.2, blir nevneverdig berørt av tiltaket.

Lovens § 9 åpner videre for å tillate omdisponering der tiltaket har et samfunnsgevinn, derunder hensynet til bosetting. Det kan legges vekt på om omdisponeringen vil bidra til å opprettholde eller styrke bosettingen i området eiendommen ligger. I Beiarn er det en generell

befolkningsnedgang, og det er derfor god grunn til å legge vekt på bosettingshensynet. Videre foreligger det et politisk mål om å øke bosettingen i kommunen, og hensynet til dette bør følgelig tillegges stor vekt.

En samlet vurdering i lys av jordlova § 9 taler derfor for at det her foreligger «særlege høve» for å omdisponere nevnte areal. Det samfunnsmessige hensynet til bosetting tillegges større vekt enn hensynet til jordbruksinteressene.

Høringsuttalelse fra Nordland fylkeskommune:

Nordland fylkeskommune kommer ikke med uttalelse i saken utover kommunens generelle aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner.

Fylkesmannens vurdering:

Eiendommen ligger i ett landbruksområde i øvre del av Beiardalen. I kommuneplanens arealdel er området avsatt til LNFR-område, der det ikke er tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn den som inngår direkte som ledd i stedbunden næring.

I kommuneplanen er nye boligområder og LNFR-områder med spredt utbygging lokalisert lenger ned i dalen, og i eller nærmere områder med tettere bebyggelse (Trones, Storjord og Moldjord). Vi ber om at kommunen vurderer boligbebyggelse i området ut ifra kommunens egne satsningsområder og at det tas en vurdering på hvorvidt en dispensasjon vil kunne undergrave kommuneplanens føringer for boligbebyggelse i Beiardalen. Innvilgelse av dispensasjoner for boliger vil gradvis kunne undergrave bolig- og tettstedsutviklingen som er fastsatt i overordnet plan.

Fylkesmannen viser videre til statlig planretningslinje for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging fastsatt 26. september 2014, nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging vedtatt 12. juni 2015 og nasjonale mål for reduksjon av klimagassutslipp. Der gis det føringer om utvikling av transportbesparende arealbruk. Videre må det legges vekt på trafikksikre adkomster og ferdselsareal for gående og syklende, samt vurderes behov for tilretteleggingstiltak for å sikre god tilgjengelighet til kollektive transportmidler.

Ut fra vår oppfatning vil ikke boligen få en beliggenhet som bygger opp under de forannevnte målsettingene. På bakgrunn av dette er vi skeptisk til at det gis dispensasjon. Fylkesmannen har tillit til at kommunen vurderer alle relevante forhold i saken og at ovennevnte forhold tillegges avgjørende vekt.

Samlet vurdering:

Ulempene ved å innvilge dispensasjon er det formelle ved at kommuneplanens arealdel blir tilsidesatt. Fylkesmannen viser i tillegg til nasjonale mål for klimagassutslipp. Dagens overgang til elektrifisering av bilparken i Norge gjør at dette argumentet ikke kan tillegges full vekt. Beiarn kommune har som mål å øke bosettingen, og dette har i inneværende arealplanperiode fra 2017 blitt møtt med bygging av 16 boenheter på Moldjord, Storjord og Trones. Det er derfor vanskelig å se hvordan dispensasjon for bygging av en eller to boenheter utenfor disse sentra undergraver kommuneplanens føringer for boligbebyggelse i Beiardalen.

Ut fra en samlet vurdering blir fordelene ved å innvilge dispensasjon vurdert som klart større enn ulempene, med bakgrunn i det politiske målet om økt bosetting i kommunen.

Vedlegg:

Søknad

Uttalelse fra Nordland Fylkeskommune

Uttalelse fra Fylkesmannen i Nordland

Fylkesmannen i Nordland

Vår dato:

24.01.2020

Vår ref:

2019/8318

Deres dato:

20.12.2019

Deres ref:

19/574

Beiarn kommune
Kommunehuset, Nedre Beiarveien 906
8110 Moldjord

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ole Christian Skogstad, 19/574

Fylkesmannen i Nordland		
19/574	7	437/20
24 JAN 2020		
Gru. 27/4		
		TG

Uttalelse til søknad om dispensasjon fra kommuneplanen - Enebolig og garasje - 27/4 - Beiarn

Fylkesmannen viser til oversendelse datert 20.12.19.

Saken gjelder dispensasjon fra LNFR-formålet i kommuneplanens arealdel for oppføring av bolig og garasje på eiendom 27/4.

Kommunen kan bare gi dispensasjon dersom hensynene bak planen eller hensynene i lovens formålsbestemmelse ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene, jf. plan- og bygningsloven kapittel 19. Fordelene ved en dispensasjon skal primært knyttes til de offentlige hensyn som planen skal ivareta og de formål og hensyn som plan- og bygningsloven fastsetter. Statlige og regionale rammer og mål skal tillegges særlig vekt ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon.

Fylkesmannens vurdering

Eiendommen ligger i ett landbruksområde i øvre del av Beiardalen. I kommuneplanens arealdel er området avsatt til LNFR-område, der det ikke er tillatt med annen bygge- og anleggsvirksomhet enn den som inngår direkte som ledd i stedbunden næring.

I kommuneplanen er nye boligområder og LNFR-områder med spredt utbygging lokalisert lenger ned i dalen, og i eller nærmere områder med tettere bebyggelse (Trones, Storjord og Moldjord). Vi ber om at kommunen vurderer boligbebyggelse i området ut ifra kommunens egne satsningsområder og at det tas en vurdering på hvorvidt en dispensasjon vil kunne undergrave kommuneplanens føringer for boligbebyggelse i Beiardalen. Innvilgelse av dispensasjoner for boliger vil gradvis kunne undergrave bolig- og tettstedsutviklingen som er fastsatt i overordnet plan.

Fylkesmannen viser videre til statlig planretningslinje for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging fastsatt 26. september 2014, nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging vedtatt 12. juni 2015 og nasjonale mål for reduksjon av klimagassutslipp. Der gis det føringer om utvikling av transportbesparende arealbruk. Videre må det legges vekt på trafikk sikre adkomster og ferdselsareal for gående og syklende, samt vurderes behov for tilretteleggingstiltak for å sikre god tilgjengelighet til kollektive transportmidler.

E-postadresse:
fmnopost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 1405,
8002 Bodø

Besøksadresse:
Statens Hus
Moloveien 10

Telefon: 75 53 15 00
www.fylkesmannen.no/no

Org.nr. 974 764 687

Ut fra vår oppfatning vil ikke boligen få en beliggenhet som bygger opp under de forannevnte målsettingene. På bakgrunn av dette er vi skeptisk til at det gis dispensasjon. Fylkesmannen har tillit til at kommunen vurderer alle relevante forhold i saken og at ovennevnte forhold tillegges avgjørende vekt.

Vi ber om underretting om vedtak i saken.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Ole Christian Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Torbjørn Grimstad

Fra: Bjoern M Koerner <bj-for@online.no>
Sendt: 24. oktober 2019 09:14
Til: Torbjørn Grimstad
Emne: Dispensasjonssøknad

Dispensasjonssøknad for bygging på eiendommen Bergly 27/4

Søker med dette dispensasjon for oppføring av garasje/redskapshus og bolighus på eiendommen 27/4 på angitte sted på kartvedlegg sendt tidligere.

Eiendommen har tidligere vært bebygd med bolighus og driftsbygning på samme sted som jeg i dager søker om bygging. Tomten ligger i tilknytning til kommunal vei med avkjøring på samme sted som tidligere. Det er ikke nabobebyggelse i tilknytning til tomten, og arealet er ikke i avmerket område for traseen for Beiarelva. Det er ikke høyspenttrase over tomten, og arealet er ikke i et rasutsatt område. Tomten har aldri vært jordbruksareal eller oppdyrket, men vært bevokst med blandingskog helt inntil kommunal vei.

Vanntilknytning blir på eksisterende anlegg som g.nr. 27 har felles, og avløp med septiktank på tomten som øvrig bebyggelse i Hammernes. Strøm er avklart med kraftleverandør fra trafo i nord, med påfølgende stolpetrase som vil følge kommunal vei til tomten.

Håper på positivt svar.

24.10.2019

Med vennlig hilsen

Bjørn Martin Koerner

Toftosen 13

8909 Brønnøysund

tlf. 90676029

e-post: bj-for@online.no

Tofteby Kommune		
Arkivnr	Opplysn	Regnr/Ar
19/574	3	5182/19
24 OKT 2019		
Ans. tittel	27/4	
Ans. nr.		
Ans. nr.	TG	
Ans. nr.		

 Søknad om dispensasjon																												
Gnr 27	Bnr 4	Fnr	Snr	Postnr./poststed 8114 Tollå																								
Adresse Hammernes																												
☒ Søknad om dispensasjon frå kommuneplanen sin arealdel ☐ Søknad om dispensasjon frå reguleringsplan ☐ Søknad om dispensasjon frå byggegrense ☐ Søknad om dispensasjon for bygging innenfor 100-metersbeltet langs strandsonen ☐ Søknad om dispensasjon for bygging i Landbruks-, natur-, og friluftsområde (LNF)																												
Kort beskrivelse av tiltaket som omfattes av dispensasjonssøknaden: Det søkes om oppsett av garasje og helårsbolig på eiendommen.																												
Begrunnelse for dispensasjonssøknaden: (ved liten plass bruk eget tilleggsark)																												
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Beiarne Kommune</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ar/Saksnr.</td> <td>Dok.nr.</td> <td>Reg.nr./år</td> </tr> <tr> <td>19/574</td> <td>1</td> <td>5153/19</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">23 OKT 2019</td> </tr> <tr> <td>Ark.kode P</td> <td colspan="2">27/4</td> </tr> <tr> <td>Ark.kode S</td> <td colspan="2"></td> </tr> <tr> <td>Afdeling</td> <td>Saksbeh.</td> <td>76</td> </tr> <tr> <td>Kassasjon</td> <td>Gradening</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					Beiarne Kommune			Ar/Saksnr.	Dok.nr.	Reg.nr./år	19/574	1	5153/19	23 OKT 2019			Ark.kode P	27/4		Ark.kode S			Afdeling	Saksbeh.	76	Kassasjon	Gradening	
Beiarne Kommune																												
Ar/Saksnr.	Dok.nr.	Reg.nr./år																										
19/574	1	5153/19																										
23 OKT 2019																												
Ark.kode P	27/4																											
Ark.kode S																												
Afdeling	Saksbeh.	76																										
Kassasjon	Gradening																											
Plan- og bygningsloven stiller krav til at det skal sendes nabovarsel ved søknad om dispensasjon.																												
☐ Kvittering for nabovarsel følger vedlagt søknaden. ☒ Eventuelle tegninger, situasjonskart følger vedlagt søknaden ☐ Eventuelle uttalelser fra andre myndigheter følger vedlagt søknaden																												
Navn Bjørn Martin Koerner			Adresse Toftosen 13																									
Postnr. 8909	Poststed Brønnøysund	Telefon	Mobiltelefon 90676029																									
E-post bj-for@online.no																												
Dato og underskrift heimelshavar																												

Plan- og bygningslovens kap 19 Dispensasjon

§19-1. Søknad om dispensasjon

Dispensasjon krever grunnlagt søknad. Før vedtak treffes, skal naboer varsles på den måten som nevnt i § 21-3. Særskilt varsel er likevel ikke nødvendig når dispensasjonssøknad fremmes samtidig med søknad om tillatelse etter kapittel 20, eller når søknaden åpenbart ikke berører naboens interesser. Regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal få mulighet til å uttale seg før det gis dispensasjon fra planer, plankrav og forbudet i § 1-8.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

§ 19-2. Dispensasjonsvedtaket

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov. Det kan settes vilkår for dispensasjonen.

Dispensasjon kan ikke gis dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, eller hensynene i lovens formålsbestemmelse, blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Ved dispensasjon fra loven og forskrifter til loven skal det legges særlig vekt på dispensasjonens konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet.

Ved vurderingen av om det skal gis dispensasjon fra planer skal statlige og regionale rammer og mål tillegges særlig vekt. Kommunen bør heller ikke dispensere fra planer, lovens bestemmelser om planer og forbudet i § 1-8 når en direkte berørt statlig eller regional myndighet har uttalt seg negativt om dispensasjonssøknaden.

Departementet kan i forskrift gi regler for omfanget av dispensasjoner og fastsette tidsfrist for behandling av dispensasjonssaker.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

Endret ved lov 8 mai 2009 nr. 27.

§ 19-3. Midlertidig dispensasjon

Midlertidig dispensasjon kan gis tidsbestemt eller for ubestemt tid. Ved dispensasjonstidens utløp eller ved pålegg må søkeren uten utgift for kommunen fjerne eller endre det utførte, eller opphøre med midlertidig tillatt bruk, eller oppfylle det krav det er gitt utsettelse med, og hvis det kreves, gjenopprette den tidligere tilstand.

Dispensasjon kan gjøres betinget av erklæring der også eier eller fester for sin del aksepterer disse forpliktelser. Erklæringen kan kreves tinglyst. Den er bindende for panthaver og andre rettighetshavere i eiendommen uten hensyn til når retten er stiftet og uten hensyn til om erklæringen er tinglyst.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

§ 19-4. Dispensasjonsmyndigheten

Myndigheten til å gi dispensasjon tilligger kommunen.

Dersom det er nødvendig for å ivareta nasjonale eller viktige regionale interesser og hensyn i nærmere angitte deler av strandsonen eller fjellområder, kan Kongen i forskrift legge myndigheten til å gi dispensasjon fra bestemte planer, eller for bestemte typer tiltak, midlertidig til regionalt eller statlig organ.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

Plan- og bygningslovens kap 1 Fellesbestemmelser

§ 1-8. Forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag

I 100-metersbeltet langs sjøen og langs vassdrag skal det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser.

Andre tiltak etter § 1-6 første ledd enn fasadeendringer kan ikke settes i verk nærmere sjøen enn 100 meter fra strandlinjen målt i horisontalplanet ved alminnelig høyvann. Dette er likevel ikke til hinder for fradeling ved innløsning av bebyggd festetomt etter tomtefestelova.

Forbudet etter andre ledd gjelder så langt ikke annen byggegrense er fastsatt i kommuneplanens arealdel eller reguleringsplan, jf. §§ 11-9 nr. 5 og 12-7 nr. 2.

Forbudet etter andre ledd gjelder ikke der kommunen i kommuneplanens arealdel har tillatt oppføring av nødvendige bygninger, mindre anlegg og opplag som skal tjene til landbruk, reindrift, fiske, akvakultur eller ferdsel til sjøs, jf. § 11-11 nr. 4.

For områder langs vassdrag som har betydning for natur-, kulturmiljø- og friluftsinnteresser skal kommunen i kommuneplanens arealdel etter § 11-11 nr. 5 fastsette grense på inntil 100 meter der bestemte angitte tiltak mv. ikke skal være tillatt.

I kraft 1 juli 2009, se § 34-1.

Dispensasjon

Kva er dispensasjon?

Dispensasjon er ei særskilt tillatelse gitt på bakgrunn av en skriftleg søknad om varig eller midlertidig å kunne fråvike bestemmelsane i plan- og bygningsloven, tilhørande forskrift eller vedtekt, kommuneplanen sin arealdel, reguleringsplaner og -bestemmelser.

Korleis søke om dispensasjon?

Når tiltakshaver/søker ønsker å gjennomføre eit tiltak i strid med plan- og bygningslova eller planer, må han søke om dispensasjon. Søknad med begrunning og nabovarsel sendes til kommunen. Det må avmerkes på nabovarselet og gjenparten av nabovarselet at det søkes om dispensasjon.

Når kan det gis dispensasjon?

I henhold til plan og bygningsloven § 19-1 kan det søkes om dispensasjon. Ein søknad om dispensasjon skal være begrunna og følgende kriterier må være ivaretatt for at dispensasjon skal kunne gis:

- hensyna som ligg til grunn for bestemmelsen det blir søkt dispensasjon frå, eller hensyna i lovens formålsbestemmelse, må ikkje bli vesentleg tilsidesatt
- fordelene med tiltaket må etter en samlet vurdering være klart større enn ulempene med tiltaket.

Kan eg få midlertidig dispensasjon?

Midlertidig dispensasjon kan gis tidsbestemt eller for ubestemt tid. Dette innebærer at søkaren ved dispensasjonstidens utløp enten må fjerne eller endre det utførte utan kostnader for kommunen. Dispensasjon kan gjerast betinga av ei erklæring der også eigar (fester) for sin del aksepterer slike forpliktelsar. Erklæringa kan kreves tinglyst. Den er bindande for panthavere og andre rettighetshavere i eiendommen utan hensyn til når retten er stifta og utan hensyn til om erklæringa er tinglyst.

Vedlegg 19/574-1 27/4

Se eiendom

informasjon fra matrikkel og grunnboken

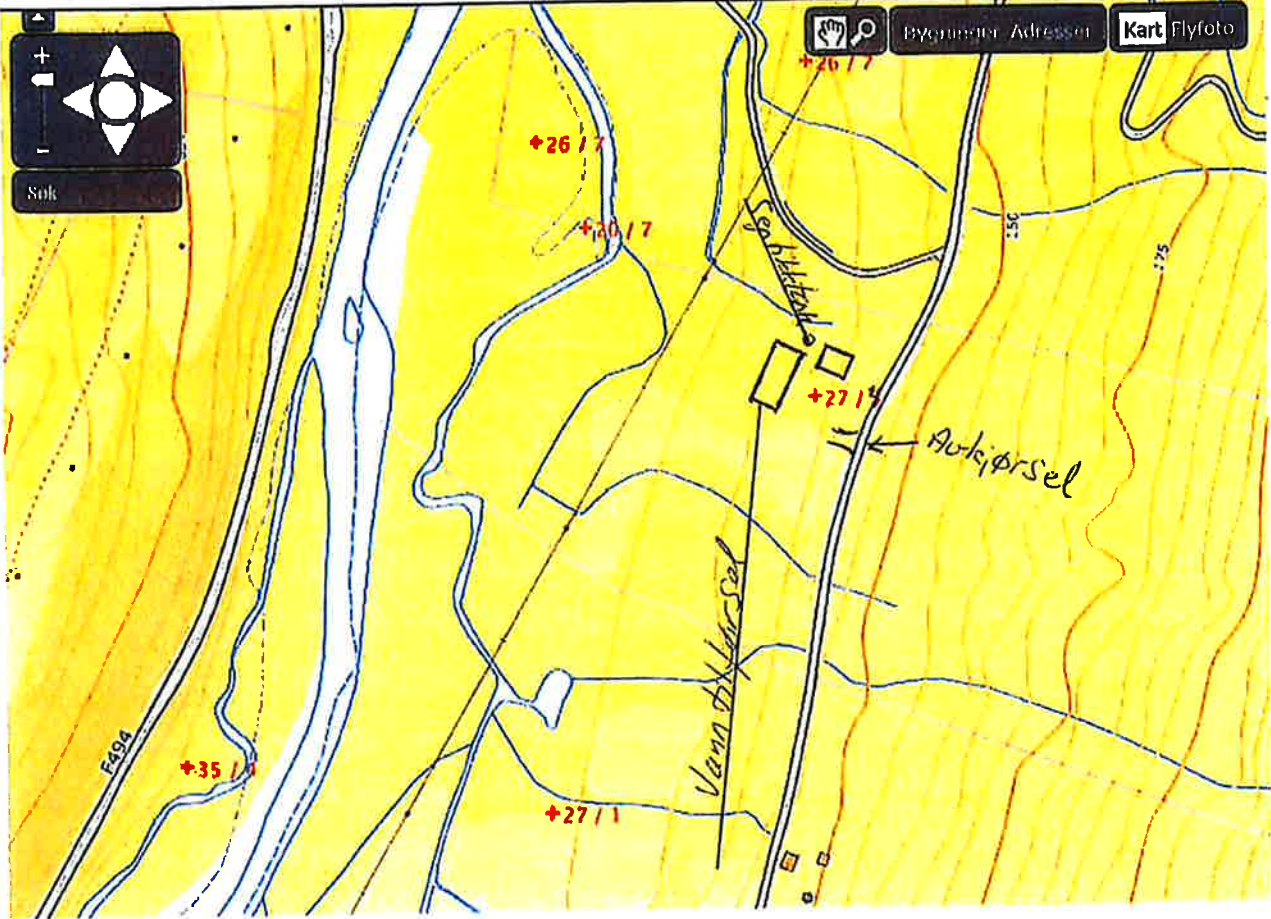
Tilbake

Oppfrisk

Hjem

Skriv ut

Hjelp

**SØKNAD OM DISPENSASJON FRA KOMMUNEPLANENS AREALDEL 47/5
MILLY VOLD**

Saksbehandler: Torbjørn Grimstad
Arkivsaksnr.: 19/540

Arkiv: GNR 47/5

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
60/19	Plan og ressursutvalget	01.11.2019
12/20	Plan og ressursutvalget	06.02.2020

Rådmannens innstilling:

Vedtak fra plan- og ressursutvalgets sak 60/19 i møte 1.11.2019:

Plan- og ressursutvalget i Beiarn kommune er positive til å innvilge dispensasjon fra kommuneplanens arealdel etter plan- og bygningsloven § 19-2 for bygging av bolig på gnr. 47, bnr. 5, som omsøkt.

Vedtaket begrunnes med at tiltaket, i forhold til bosetting og nybygging av bolig, har klart større fordeler enn ulemper.

Videre behandling av saken delegeres rådmannen med mindre det kommer inn vesentlige merknader ved høringen.

Enstemmig vedtatt.

Saksutredning:

Saken har vært lagt frem tidligere for plan- og ressursutvalget.

Milly Vold søker om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for oppsetting av bolig/kårbolig på gnr. 47 bnr. 5. Dette begrunnes med et forestående generasjonsskifte, og at eiendommen mangler kårbolig. Hun skriver i søknaden at det også ønskes å få utgått (fradelt) en egen tomt til huset når det står ferdig, slik at hun kan beholde det og overføre øvrig eiendom til yngre generasjon. Ny bolig vil plasseres i rekke med øvrige hus i rekkeanlegget på Vold, på mark i dag klassifisert som fulldyrka jord. I søknaden opplyses det om at det tidligere har stått et våningshus på samme sted.

Kommunen har foruten søknaden fått opplyst at hensikten med oppføring av ny bolig, er å få et enklere og bedre tilrettelagt hus som overdrager (Milly Vold) kan flytte til og bo i når yngre generasjon overtar gården.

i) Alternative utbyggingsområder skal vurderes og synliggjøres i planer der dyrket jord eller reinbeiteområder foreslås omdisponert til andre formål. Avsatte byggeområder bør fortettes eller omdisponeres til annen bruk før dyrket jord eller reinbeiteområder omdisponeres.

Regional politikk slik det fremkommer i arealpolitiske retningslinjer tilsier dermed at dispensasjon ikke skal gis. Imidlertid kan det være lokale forhold som åpner opp for at dispensasjon kan gis.

Hvis kommunen her finner grunnlag for dispensasjon, bes det om at det settes vilkår til dispensasjonen som i størst mulig grad tar hensyn til jordverminteressene.

Vurdering:

Saken legges fram på nytt til politisk behandling på bakgrunn av innkommet høringsuttalelse.

PLANSTRATEGI OG PLANPROGRAM KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2020 - 2030

Saksbehandler: Anne Maren Wasmuth
Arkivsaksnr.: 19/4

Arkiv: 141

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
66/19	Plan og ressursutvalget	13.12.2019
1/20	Eldrerådet	21.01.2020
2/20	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	21.01.2020
13/20	Plan og ressursutvalget	06.02.2020
/	Beiam Kommunestyre	

Innstilling:

Planstrategien/planprogrammet «Oppstart av arbeid med Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030» godkjennes med følgende endringer. (Ny tekst er merket med understrek):

Kap. 3 Muligheter og utfordringer:

Tillegg til Folkehelse, første avsnitt: «...inkludering, et aktivt liv og trivselsskapende tiltak, er....».

Tillegg til Folkehelse, sluttsetning første avsnitt: «Det må være et mål å jevne ut sosiale ulikheter i helse i beiersamfunnet. Sosiale ulikheter i helse beskrives som systematiske forskjeller i helsetilstand, og som følger sosiale og økonomiske kategorier (særlig yrke, utdanning og inntekt). Universell tilrettelegging kan være et eksempel på utjevning av ulikheter i helse».

Tillegg til Folkehelse, andre avsnitt, andre setning: «.....er det viktig å satse på forebygging, hverdagsrehabilitering, og legge til rette for....».

Nytt 2. avsnitt til Folkehelse: «Friluftsliv er den aktiviteten som på tvers av alder og status, aktiviserer flest. Utøvelse av friluftsliv er viktig for folks livskvalitet, livsmestring og bolyst. Organisert idrett, egenorganisert aktivitet og friluftsliv er viktig for folkehelsen, og størst effekt har tiltak på allment tilgjengelig areal i nærmiljøet, som skolegårder, turveier og stier. En helsefremmende skole med vekt på friluftsliv og lokal identitet, legger grunnlaget for gode levevaner og mestring».

Tillegg til avsnitt Næringsarealer: «... og ha et bevisst forhold til jordvern og reindriftas ressursbehov i utmark og fjellområder».

Ramme: Hovedutfordringer:

Rettinger i avsnitt Rekruttering og kompetanse:

- «fagkompetanse i oppvekstsektoren» byttes ut med «ressurser i oppvekstsektoren».
- Endring i neste setning: «...og økt behov for ressurser og kompetanse i helse og omsorgssektoren».

Kap. 5 Planoppgaver 2020 – 2024:

- Kartlegging av friluftsområder legges til som egen plan

Samfunnsanalyse 2019:

Nytt avsnitt under overskriften Utviklingstrekk:

«Det samiske

Beiarn kommune befinner seg i et tradisjonelt pitesamisk område hvor den samiske kulturen og språket er svært sårbart. Det er lagt til rette for synliggjøring og utvikling av av samisk kultur i området blant annet gjennom Duodare Rafe, Villmarkscampen i Tollådal og samarbeid med Pitesamisk museum i Bodø. Spesielt på kulturminnesiden har det samiske gjort et viktig kartfestingsarbeide i Beiarn.

Saltfjellet reinbeitedistrikt har tilhold i store deler av Beiarn kommune. Fjellområdene og utmarka er en viktig ressurs som reinbeite for reindrifta, slik det også er for jordbruket i Beiarn. Det er viktig å ivareta og forvalte utmarksressursene på en slik måte at det er til gagn for både reindrifta og husdyrnæringa. Kommunen ønsker å holde en god dialog med reindrifta for å unngå konflikter. Konflikter oppstår spesielt når reindrifta benytter seg av innmark til beite. Reindrifta har ikke beiterett på innmark.»

Nytt avsnitt:

«Klimautfordringer

Klimautslipp regnes om til og benevnes som CO2-ekvivalenter. I 2009 slapp vi i Beiarn ut 7072 CO2-ekvivalenter. I 2017 var utslippet sunket til 6471 CO2-ekvivalenter. Utslipet av klimagasser sank med 2,8 % i Beiarn fra 2016 til 2017. De største utslippskildene i Beiarn er jordbruk og veitrafikk, men for både veitrafikk og jordbruk er utslippene synkende, mens utslipp fra tungtrafikk (transportsektoren) er økende.

I Beiarn vil jordbrukets klimafotavtrykk bli fremtredende i statistikken fordi det er ei stor næring sammenlignet med andre næringer, og fordi jordbruket i hovedsak er drøvtyggerbasert. Hvis vi sammenligner oss med Bodø kommune, er utslippene fra jordbruket 2,5 ganger høyere i Bodø enn i Beiarn. For veitrafikken var utslippene 25 ganger høyere i Bodø. Totalutslipp i Bodø var i 2017 på 197990 CO2-ekvivalenter.

Alle kommuner og sektorer har i henhold til FNs bærekraftsmål et ansvar for å bidra til å senke klimafotavtrykket. Både i Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel vil klima og bærekraft ligge som en overordnet ledetråd. I Klimaplan for Beiarn bør det vurderes tiltak for reduksjon av klimafotavtrykk for de ulike utslippssektorer: avfall og avløp, oppvarming, veitrafikk, tungtrafikk og jordbruk.»

Behandling/vedtak i Plan og ressursutvalget den 13.12.2019 sak 66/19**Behandling:**

I dokumentets pkt. 1. *Innledning* tilføyes følgende setning bakerst i 4. avsnitt:

«Kommuneplanens samfunnsdel skal så konkret som mulig gi overordnede mål og føringer for utviklingen av kommunesamfunnet og for kommunen som organisasjon. Et viktig prinsipp er at samfunnsdelen ikke skal være mer omfattende enn nødvendig og legge vekt på tilpasning til kommunens behov.»

I dokumentets pkt. 6. *Organisering av arbeidet med Kommuneplanens samfunnsdel* skal teksten lyde:

«Politisk organisering

Kommuneplanens samfunnsdel er et dokument som er utarbeidet av Beiarns politikere. Det avholdes et politikerseminar om kommuneplanlegging med tilhørende arbeidsmøte i februar/mars. Målgruppe er Kommunestyret. I innspillfasen vil politikerne ha ansvar for at innbyggere og viktige grupper i samfunnet får anledning til medvirkning.

Administrasjonens arbeid

Administrasjonen stiller sin fagkompetanse til rådighet for politikerne i planprosessen. Det utpekes en sekretær fra administrasjonen.

Viktige milepæler i planrevisjonen

Desember 2019/januar 2020: Planstrategi/planprogram sendes på høring

Februar 2020: Kommunestyret vedtar Planstrategi/planprogram.

Juni 2020: Kommunestyret behandler utkast til Kommuneplanens samfunnsdel.

Juni/juli 2020: Planutkast sendes ut til høring.

Juni- september 2020: Innspillfase

Oktober 2020: Kommunestyret vedtar Kommuneplanens samfunnsdel. Arbeidet med handlingsdel/økonomiplan starter opp.

Opplegg for medvirkning:

Planfase	Når	Type medvirkning	Form	Deltakere
Oppstart av arbeidet med Kommuneplanens samfunnsdel	Desember 2019 – januar 2020	Formell høring av planstrategi og planprogram i 6 uker	Annonsering, presentasjon på nettsider etc.	Alle interesserte
Utarbeidelse av planutkast	Januar – juni 2020	Politisk prosess	Prosesskonferanse og politisk verksted	Kommunestyret
Utsendelse av planutkast til høring	juni 2020	Politisk	Politisk beslutning	Plan- og ressursutv. innstiller Kommunestyret
Høring av planutkast	Juni – juli 2020	Formell høring i 6 uker.	Annonsering, presentasjon på nettsider etc.	Alle interesserte
Innspillsfase	Juni – september 2020	Dialog med aktuelle grupper og innbyggere.	Møter i ungdomsråd og eldreråd	Ungdom, pensjonister
			Folkemøter	Alle interesserte
			Arbeidsmøter innhold og tekst	Strategisk ledergruppe

Vedtak Kommuneplanens samfunnsdel	Oktober 2020	Politisk	Politisk beslutning	Plan- og ressurs-utv. innstiller Kommunestyret
---	--------------	----------	---------------------	--

Vedtak:

Plan- og ressursutvalget sender dokumentet «Oppstart av arbeid med Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030» til høring og offentlig ettersyn i 6 uker. Samtidig varsles det planoppstart av Kommuneplanens samfunnsdel.

Framlagte dokument er hjemlet i Lov om planlegging og byggesaksbehandling §§ 4, 10 og 11.

Enstemmig vedtatt.

Behandling/vedtak i Eldrerådet den 21.01.2020 sak 1/20**Behandling:**

Eldrerådet og råd for personer med nedsatt funksjonsevne har behandlet høring om oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030 samlet, og har avgitt en felles høringsuttalelse

Vedtak:

Eldrerådet har følgende innspill til Beiarn kommunes planstrategi/planprogram «Oppstart av arbeid med Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030»:

1. Intensivere innsatsen for å opprettholde/få ny bosetting i fraflytningstruede områder i kommunen.
2. Satse på hverdagsrehabilitering.
3. Trivselsskapende tiltak i *hele* kommunen.
4. Universell utforming av eksisterende bygningsmasse som er i daglig bruk.

Innspillene foreslås bakt inn i planprogrammet der de måtte passe inn.

Enstemmig vedtatt

Behandling/vedtak i Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne den 21.01.2020 sak 2/20**Behandling:**

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og Eldrerådet har behandlet høring om oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030 samlet, og har avgitt en felles høringsuttalelse.

Vedtak:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har følgende innspill til Beiarn kommunes planstrategi/planprogram «Oppstart av arbeid med Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030»:

1. Intensivere innsatsen for å opprettholde/få ny bosetting i fraflytningstruede områder i kommunen.
2. Satse på hverdagsrehabilitering.
3. Trivselsskapende tiltak i *hele* kommunen.
4. Universell utforming av eksisterende bygningsmasse som er i daglig bruk.

Innspillene foreslås bakt inn i planprogrammet der de måtte passe inn.

Enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling:

Planstrategien/planprogrammet «Oppstart av arbeid med Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030» godkjennes med følgende endringer. (Ny tekst er merket med understrek):

Kap. 3 Muligheter og utfordringer:

Tillegg til Folkehelse, første avsnitt: «...inkludering, et aktivt liv og trivselsskapende tiltak, er...».

Tillegg til Folkehelse, sluttsetning første avsnitt: «Det må være et mål å jevne ut sosiale ulikheter i helse i beirsamfunnet. Sosiale ulikheter i helse beskrives som systematiske forskjeller i helsetilstand, og som følger sosiale og økonomiske kategorier (særlig yrke, utdanning og inntekt). Universell tilrettelegging kan være et eksempel på utjevning av ulikheter i helse».

Tillegg til Folkehelse, andre avsnitt, andre setning: «.....er det viktig å satse på forebygging, hverdagsrehabilitering, og legge til rette for...».

Nytt 2. avsnitt til Folkehelse: «Friluftsliv er den aktiviteten som på tvers av alder og status, aktiviserer flest. Utøvelse av friluftsliv er viktig for folks livskvalitet, livsmestring og bolyst. Organisert idrett, egenorganisert aktivitet og friluftsliv er viktig for folkehelsen, og størst effekt har tiltak på allment tilgjengelig areal i nærmiljøet, som skolegårder, turveier og stier. En helsefremmende skole med vekt på friluftsliv og lokal identitet, legger grunnlaget for gode levevaner og mestring».

Tillegg til avsnitt Næringsarealer: «... og ha et bevisst forhold til jordvern og reindriftas ressursbehov i utmark og fjellområder».

Ramme: Hovedutfordringer:

Rettinger i avsnitt Rekruttering og kompetanse:

- «fagkompetanse i oppvekstsektoren» byttes ut med «ressurser i oppvekstsektoren».
- Endring i neste setning: «...og økt behov for ressurser og kompetanse i helse og omsorgssektoren».

Kap. 5 Planoppgaver 2020 – 2024:

- Kartlegging av friluftsområder legges til som egen plan

Samfunnsanalyse 2019:

Nytt avsnitt under overskriften Utviklingstrekk:

«Det samiske

Beiarn kommune befinner seg i et tradisjonelt pitesamisk område hvor den samiske kulturen og språket er svært sårbart. Det er lagt til rette for synliggjøring og utvikling av av samisk kultur i området blant annet gjennom Duodare Rafe, Villmarkscampen i Tollådal og samarbeid med Pitesamisk museum i Bodø. Spesielt på kulturminnesiden har det samiske gjort et viktig kartfestingsarbeide i Beiarn.

Saltfjellet reinbeitedistrikt har tilhold i store deler av Beiarn kommune. Fjellområdene og utmarka er en viktig ressurs som reinbeite for reindrifta, slik det også er for jordbruket i Beiarn. Det er viktig å ivareta og forvalte utmarksressursene på en slik måte at det er til gagn for både reindrifta og husdyrnæringa. Kommunen ønsker å holde en god dialog med reindrifta for å unngå konflikter. Konflikter oppstår spesielt når reindrifta benytter seg av innmark til beite. Reindrifta har ikke beiterett på innmark.»

Nytt avsnitt:

«Klimautfordringer

Klimautslipp regnes om til og benevnes som CO2-ekvivalenter. I 2009 slapp vi i Beiarn ut 7072 CO2-ekvivalenter. I 2017 var utslippet sunket til 6471 CO2-ekvivalenter. Utslipet av klimagasser sank med 2,8 % i Beiarn fra 2016 til 2017. De største utslippskildene i Beiarn er jordbruk og veitrafikk, men for både veitrafikk og jordbruk er utslippene synkende, mens utslipp fra tungtrafikk (transportsektoren) er økende.

I Beiarn vil jordbrukets klimafotavtrykk bli fremtredende i statistikken fordi det er ei stor næring sammenlignet med andre næringer, og fordi jordbruket i hovedsak er drøvtyggerbasert. Hvis vi sammenligner oss med Bodø kommune, er utslippene fra jordbruket 2,5 ganger høyere i Bodø enn i Beiarn. For veitrafikken var utslippene 25 ganger høyere i Bodø. Totalutslipp i Bodø var i 2017 på 197990 CO2-ekvivalenter.

Alle kommuner og sektorer har i henhold til FNs bærekraftsmål et ansvar for å bidra til å senke klimafotavtrykket. Både i Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel vil klima og bærekraft ligge som en overordnet ledetråd. I Klimaplan for Beiarn bør det vurderes tiltak for reduksjon av klimafotavtrykk for de ulike utslippssektorer; avfall og avløp, oppvarming, veitrafikk, tungtrafikk og jordbruk.»

Saksutredning:

Kommunestyret skal minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Kommunestyret skal også vedta en Kommuneplanens samfunnsdel som er et strategisk overordnet dokument som gir direkte føringer til kommunens handlingsplan/økonomiplan for valgperioden.

Dersom kommunestyret i behandlingen av planstrategien vedtar å revidere kommuneplanen, skal det utarbeides et planprogram som skal gjøre rede for hva en vil konsentrere seg om ved revisjonen av Kommuneplanens samfunnsdel. Planstrategi og planprogram kan samordnes dersom det er klart at kommunen vil revidere kommuneplanen. Kommunestyret i Beiarn vedtok i 2016 en full revisjon av Kommuneplanens samfunnsdel i 2020. Administrasjonen la derfor fram et samlet dokument som inneholder både Planstrategi og Planprogram for Kommuneplanens samfunnsdel som vi har kalt «Oppstart av arbeid med Kommuneplanens

samfunnsdel 2020 – 2023», til politisk behandling i Plan- og ressursutvalget den 13. desember.

Etter første gangs politisk behandling i Plan- og ressursutvalget ble dokumentet «Oppstart av arbeid med Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030» sendt til høring og offentlig ettersyn i 6 uker med høringsfrist 26. januar. Samtidig ble planoppstart av Kommuneplanens samfunnsdel annonsert i Avisa Nordland, kommunens hjemmesider og på Facebook.

Framlagte dokument er hjemlet i Lov om planlegging og byggesaksbehandling §§ 4, 10 og 11.

Etter 6 ukers høring og innen høringsfristen, har kommunen mottatt respons fra 9 instanser hvorav 7 har kommet med innspill til planstrategi og planprogram.

Planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel legges fram til annen gangs behandling. Forslag til endringer er beskrevet under «vurdering».

Bakgrunn:

Med hjemmel i Lov om planlegging og byggesaksbehandling §§ 4, 10 og 11, skal Kommunestyret minst en gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategisk valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorens virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Dersom kommunestyret i behandlingen av planstrategien vedtar å revidere kommuneplanen, skal det utarbeides et planprogram som skal gjøre rede for hva en vil konsentrere seg om ved revisjonen av Kommuneplanens samfunnsdel. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn normalt samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten.

Planstrategi og planprogram kan samordnes dersom det er klart at kommunen vil revidere kommuneplanen.

Vurdering:

I planstrategi/planprogram for Kommuneplanens samfunnsdel «Oppstart av arbeid med Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030», presenteres et positivt og optimistisk målbilde med et utvalg av overordnede strategier for å nå dit. Videre har man valgt å beskrive muligheter og utfordringer som i størst mulig grad kan knyttes direkte til de valgte strategier. Øvrige utfordringer (og muligheter) er beskrevet i Samfunnsanalyse 2019 og andre bakgrunnsdokumenter, og er implementert i daglig drift av kommunen. Muligheter og utfordringer som ikke er spesielt beskrevet i planstrategien/planprogrammet, er med andre ord ikke uteglemt, men man har valgt å konsentrere seg om disse utvalgte elementene/strategiene den neste 4-årsperioden.

Dette er et bevisst valg for å få et oversiktlig og relativt lettlest dokument som skal gi føring for Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030 og politiske tiltak de neste 4 årene.

Innen høringsfristen har Beiarn kommune mottatt respons fra 9 instanser hvorav 7 har kommet med innspill. I tabellen nedenfor beskrives og vurderes innspillene:

Instans	Innspill	Kommunens vurdering
Nordland fylkeskommune	Vurdering av eksisterende planer i forhold til kommunens hovedutfordringer. Hvordan planene har fungert som utviklingsverktøy. Ressursmessig vurdering økonomisk og personalmessig.	Det vises til bakgrunnsdokumentene Årsrapport med regnskap, Budsjett og økonomiplan og Utfordringsdokument for Beiarn kommune. Vi mener disse sammen med vedlagte sammendrag Samfunnsanalyse 2019 oppfyller innspillet.
	Målbildet bør gjøres mer nøkternt og realistisk.	Målbildert skal være noe å strekke seg etter.
	Oversikten over planoppgaver må skille mellom rullering og revidering.	Det gjør de!
	Behov for utredninger og alternative strategier for samfunnsutviklingen.	Behovet kan vurderes i kommende workshop for kommunestyret.
	Juni/juli er en uheldig høringsperiode.	Kan vi klare å framskynde høringsperioden?
	Arealdelen: Det presiseres at nybygging av boliger og fritidsbygg bør skje i form av fortetting av eksisterende områder utenfor LNFR-områder. Fritidsbygg skal lokaliseres i gangavstand fra brøytet veg. Dette i hht. de arealpolitiske retn.linjer i fylkesplanen.	Innspillet tas med til kommuneplanarbeidet.
	Savner perspektiver for sosial ulikhetsutjevning i beskrivelsen av folkehelsearbeidet.	Implementeres i kap. 3 utfordringer. Legge til Råd for personer med nedsatt funksjonsevne i opplegg for medvirkning. Innspill om medvirkning tas med til kommuneplanarbeidet.
	Kommunen har en lovpålagt ansvar for å iverksette nødvendige tiltak for å møte folkehelsutfordringene. Det må utarbeides en bedre oversikt i planstrategien.	De områder som i sterkeste grad berører befolkningen i Beiarn, er beskrevet i Samfunnsanalyse 2019. Tiltak beskrives i sektorplaner og økonomiplan.
Sametinget	PBL §3-1: Det bør konkretiseres i planstrategien og samfunnsplanen hvordan kommunen vil sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsniv. Status, potensial og konsekvenser for det samiske i kommunen bør framkomme og være en del av kunnskapsgrunnlaget. Sametinget har punktvis ramset opp aktuelle problemstillinger som kan benyttes i kartleggingen.	Det utarbeides et avsnitt om det samiske som implementeres i Samfunnsanalyse 2019. I utfordringer i kap. 3. Muligheter og utfordringer tas reindrifts behov for areal med under Næringsarealer. For øvrig vil det samiske være en naturlig del av kulturarven (Beiarkultur og –identitet) som innbakes i oppvekstsektoren og annen aktivitet i Beiarn, og er derfor ikke spesielt nevnt i dokumentet..

Statens vegvesen	Ingen merknader til oppstart av planarbeidet.	
Bodø kommune	Ingen merknader til oppstart av planarbeidet.	
Råd for personer med nedsatt funksjonsevne	Intensivere innsatsen for å opprettholde/få ny bosetting i fraflyttingstruede områder i kommunen	Rådene ønsker at innspillene bakes inn i planstrategi/planprogram der de måtte passe inn. Innspillene er svært konkrete og kan til en viss grad implementeres i teksten i kap. 3. utfordringer og/eller i Samfunnsanalysen. Innspill som ikke er implementert i planstrategi/planprogram, tas med videre til kommuneplanarbeidet.
Eldreråd	Satse på hverdagsrehabilitering	
(felles høringsuttalelse)	Trivselsskapende tiltak i hele kommunen	
	Universell utforming av eksisterende bygningsmasse som er i daglig bruk.	
Utdanningsforbundet i Beiarn	Ber om at kommunen er forsiktig med kutt i oppvekstsektoren.	Innspill tas med videre til kommuneplanarbeidet.
	Poengeter at utsagnet «mindre behov for fagkompetanse i oppvekstsektoren» er upresist.	Ny og mer presis ordlyd som skal fange opp at det blir bruk for færre personale utformes.
	Spørsmål om hva kommunen gjør for å opprettholde studietilbudene i Saltdal.	Innspill tas med videre til kommuneplanarbeidet.
	Ønsker konkrete tiltak for samlokalisering av kommunens skolebygg. Ønsket fra utdanningsforbundet er en samlokalisert skole på Storjord i et nytt bygg og med allhall i umiddelbar nærhet.	Innspill tas med videre til kommuneplanarbeidet.
	Mer satsing og informasjon om reiselivssatsinga i kommunen.	Innspill tas med videre til kommuneplanarbeidet.
Saltens friluftsråd	Til samfunnsdelen: Legge inn friluftsliv som et viktig strategisk virkemiddel i utviklingen i kommunen.	Fåreslås bakt inn i folkehelseavsnittet i kap. 3.
	Legge inn revisjon av kartlegging og verdsetting av friluftsområder i planstrategien.	Kartlegging av friluftsområder foreslås lagt inn i matrise i kap. 5 planoppgaver i planstrategien.
	Legge inn utarbeidelse av ferdselsåreplan i planstrategien. Ferdselsåreplanen er en temaplan og binder ikke arealbruk etc.	Foreslås innarbeidet i Kommunedelplan for kulturbygg, idrett og friluftsliv.
	Sterkere vekt på egenorganisert aktivitet og friluftsliv i kommunedelplan for Kulturbygg, idrett og friluftsliv.	Innspillet foreslås gitt en omtale i kap. 3. i avsnitt for folkehelse.
	Vektlegge helsefremmende skole og barnehage, og lokal identitet i Oppvekstplanen.	Innspillene foreslås omtalt i kap. 3. i avsnitt for barn og unge.

Fylkesmannen i Nordland	Det bør foretas en kartlegging av muligheter og behov for tilrettelegging for mindre boenheter i tilknytning til tettstene Storjord og Moldjord. Beskrive en strategi for opprettholdelse og styring av tettstedene i kommunen, slik at det kommunale tjenestebehovet i distriktene begrenses.	Vi mener strategier for denne typen tiltak er ivare tatt i kap. 3. Muligheter og utfordringer, og i Boligpolitisk handlingsplan.
	Ny fritidsbebyggelse skal lokaliseres i tilknytning til eksisterende vinterbrøyta veier, og tilknytning til handel og service.	Innspill tas med videre til kommuneplanarbeidet.
	Behovet for nye utbyggingsarealer skal begrunnes og dokumenteres jfr. rundskriv T-1492.	Innspill tas med videre til arealplanarbeidet.
	Identifisere de områdene det er størst potensiale for reduksjon i utslipp av klimagasser i kommunen i kunnskapsgrunnlaget.	Legge til et eget avsnitt om klimautfordringer i Samfunnsanalysen. Klimaplan for Beiarn kommune er under revisjon.
	Det er ikke lagt ved kunnskapsgrunnlag som viser helseutfordringer.	Helseutfordringene er beskrevet i Samfunnsanalysen.

I forhold til overstående tabell med vurderinger av innspill, foreslås følgende endringer og tillegg i planstrategien/planprogrammet «Oppstart av arbeid med kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030» (tekst med understrek er ny):

Kap. 3 Muligheter og utfordringer:

Tillegg til Folkehelse, første avsnitt: «...inkludering, et aktivt liv og trivselsskapende tiltak, er....».

Tillegg til Folkehelse, sluttsetning første avsnitt: «Det må være et mål å jevne ut sosiale ulikheter i helse i beiersamfunnet. Sosiale ulikheter i helse beskrives som systematiske forskjeller i helsetilstand, og som følger sosiale og økonomiske kategorier (særlig yrke, utdanning og inntekt). Universell tilrettelegging kan være et eksempel på utjevning av ulikheter i helse».

Tillegg til Folkehelse, andre avsnitt, andre setning: «.....er det viktig å satse på forebygging, hverdagsrehabilitering, og legge til rette for....».

Nytt 2. avsnitt til Folkehelse: «Friluftsliv er den aktiviteten som på tvers av alder og status, aktiviserer flest. Utøvelse av friluftsliv er viktig for folks livskvalitet, livsmestring og bolyst. Organisert idrett, egenorganisert aktivitet og friluftsliv er viktig for folkehelsa, og størst effekt har tiltak på allment tilgjengelig areal i nærmiljøet, som skolegårder, turveier og stier. En helsefremmende skole med vekt på friluftsliv og lokal identitet, legger grunnlaget for gode levevaner og mestring ».

Tillegg til avsnitt Næringsarealer: «... og ha et bevisst forhold til jordvern og reindriftas ressursbehov i utmark og fjellområder».

Ramme: Hovedutfordringer:

Rettinger i avsnitt Rekruttering og kompetanse:

- «fagkompetanse i oppvekstsektoren» byttes ut med «ressurser i oppvekstsektoren».
- Endring i neste setning: «...og økt behov for ressurser og kompetanse i helse og omsorgssektoren».

Kap. 5 Planoppgaver 2020 – 2024:

- Kartlegging av friluftsområder

Samfunnsanalyse 2019:

Nytt avsnitt under overskriften Utviklingstrekk:

«Det samiske

Beiarn kommune befinner seg i et tradisjonelt pitesamisk område hvor den samiske kulturen og språket er svært sårbart. Det er lagt til rette for synliggjøring og utvikling av av samisk kultur i området gjennom Duodare Rafe, Villmarkscampen i Tollådal og samarbeid med Pitesamisk museum i Bodø. Spesielt på kulturminnesiden har det samiske gjort et viktig kartfestingsarbeide i Beiarn.

Saltfjellet reinbeitedistrikt har tilhold i store deler av Beiarn kommune. Fjellområdene og utmarka er en viktig ressurs som reinbeite for reindrifta, slik det også er for jordbruket i Beiarn. Det er viktig å ivareta og forvalte utmarksressursene på en slik måte at det er til gagn til både reindrifta og husdyrnæringa. Kommunene oppfordres til å holde en god dialog med reindrifta for å unngå konflikter. Konflikter oppstår spesielt når reindrifta benytter seg av innmark til beite. Reindrifta har ikke beiterett på innmark.»

Nytt av snitt:

«Klimautfordringer

Klimautslipp regnes om til og benevnes som CO2-ekvivalenter. I 2009 slapp vi i Beiarn ut 7072 CO2-ekvivalenter. I 2017 var utslippet sunket til 6471 CO2-ekvivalenter. Utslipet av klimagasser sank med 2,8 % i Beiarn fra 2016 til 2017. De største utslippsskildene i Beiarn er jordbruk og veitrafikk, men for både veitrafikk og jordbruk er utslippene synkende, mens utslipp fra tungtrafikk (transportsektoren) er økende.

I Beiarn vil jordbrukets klimafotavtrykk bli fremtredende i statistikken fordi det er ei stor næring sammenlignet med andre næringer, og fordi jordbruket i hovedsak er drøvtyggerbasert. Hvis vi sammenligner oss med Bodø kommune, er utslippene fra jordbruket 2,5 ganger høyere i Bodø enn i Beiarn. For veitrafikken var utslippene 25 ganger høyere i Bodø. Totalutslipp i Bodø var i 2017 på 197990 CO2-ekvivalenter.

Alle kommuner og sektorer har i henhold til FNs bærekraftsmål et ansvar for å bidra til å senke klimafotavtrykket. Både i Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel vil klima og bærekraft ligge som en overordnet ledetråd. I Klimaplan for Beiarn bør det vurderes tiltak for reduksjon av klimafotavtrykk for de ulike utslippssektorer; avfall og avløp, oppvarming, veitrafikk, tungtrafikk og jordbruk.»

Vedlegg:

Høringsuttalelser

Fylkesmannen i Nordland

Vår dato:

27.01.2020

Vår ref:

2019/8168

Deres dato:

Deres ref:

Beiarn kommune
Kommunehuset, Nedre Beiarveien 906
8110 Moldjord

Saksbehandler, innvalgstelefon
Lill Hildonen, 75531628

Fylkesmannen i Nordland	
19/4	19 499/20
2. januar 2020	
141	
AMW	

Fylkesmannens uttalelse til planstrategi og planprogram - Kommuneplanens samfunnsdel 2020 -2030 - Beiarn

Det vises til oversendelse av 16.12.2019 i forbindelse med høring av planstrategi og oppstart av kommuneplanens samfunnsdel.

I Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 har fylkeskommunene og kommunene fått økt handlingsrom og større ansvar for å sikre nasjonale og vesentlige regionale interesser i planlegging.

Det er også fastsatt at FNs bærekraftsmål skal utgjøre en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Disse ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. Disse målene gjelder for alle land og skal fungere som et veikart for den globale innsatsen for en bærekraftig utvikling gjennom å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Kommuner er nøkkelaktører i å realisere en bærekraftig samfunnsutvikling og realisering av bærekraftmålene i Norge. For det første som ansvarlig planmyndighet. For det andre som forvalter av velferdstjenester, sosiale og fysiske infrastruktur som påvirker befolkningens levekår og utviklingsmuligheter.

Den kommunale planstrategien er et overordnet planverktøy som skal gi politisk prioritering av planinnsatsen og skal omhandle langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunen som samfunnsutvikler og kommunen som tjenesteleverandør.

Planstrategiprosessen bør også bli en anledning for kommunestyrene til å diskutere om kommunen har forutsetninger for å møte fremtidens utfordringer alene, eller om kommunen heller bør bygge en større og sterkere kommune sammen med nabokommuner.

Diskusjonen om utfordringene bør bygge på et mest mulig oppdatert kunnskapsgrunnlag og vi legger derfor ved lenker til en del nyttige databaser som kommunen kan benytte i arbeidet med kunnskapsgrunnlag og utfordringsbilde.

Ressurser/lenker til kommunedata:

E-postadresse:
fmnopost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Postboks 1405,
8002 Bodø

Besøksadresse:
Statens Hus
Moloveien 10

Telefon: 75 53 15 00
www.fylkesmannen.no/no

Org.nr. 974 764 687

Kommunefakta: [her](https://www.nykommune.no/) <https://www.nykommune.no/>

Andre ressurser:

Frie inntekter, produksjon og effektivitet m.m.

www.bedrekommune.no www.forbrukerradet.no

www.kommunedata.no

www.skoleporten.no

www.kommunebarometeret.no

www.fhi.no

[Indeks Nordland 2019 -2020](#)

Kommuneplanens samfunnsdel er verktøyet for kommunens helhetlige planlegging. Den skal omhandle langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunen som samfunnsutvikler og kommunen som tjenesteleverandør. Den skal også gi grunnlaget for overordnede strategier i arealdelen.

I meldingene [Meld. St. 18 \(2016 – 2017\) Melding til Stortinget Berekraftige byar og sterke distrikt](#) fra 2017 og [Meld. St. 5 \(2019–2020\) Levende lokalsamfunn for fremtiden – Distriktsmeldingen](#) lagt fra 18.10.2019 presenterer regjeringen sin politikk for distriktene.

Her legges det stor vekt på å styrke kommuneplanens samfunnsdel, slik at kommunene blir bedre i stand til å løse sine oppgaver som samfunnsutvikler. Samfunnsdelen må være godt forankret, overordnet og samlende for kommuneorganisasjonen. Den må peke ut en retning både for planleggingen og virksomheten i sektorene, for arealplanleggingen og for økonomiplanen. Fylkesmannen minner om at kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver.

Kommunen som tjenesteyter har stort fokus, så i arbeidet med samfunnsdelen må kommunen som organisasjon og tjenesteyter også vies oppmerksomhet.

PLAN- OG MILJØFAGLIG INNSPILL

Det foreliggende forslaget gir en bra beskrivelse av «*Muligheter og utfordringer*» i Beiarn, et kapittel som avslutningsvis konkluderer med fem hovedutfordringer. Vi savner imidlertid en tydeliggjøring av aktuelle utredningsbehov som grunnlag for videre planlegging, selv om dette til en viss grad kan leses ut av denne beskrivelsen. Det blir derfor vanskelig å se grunnlaget for prioriteringen som er gjort i forslaget til planstrategi, jf. kap. 5, «*Planoppgaver 2020 – 2024*».

Kommuneplanens arealdel

Det går fram at arealdelen skal revideres når samfunnsdelen er på plass. Her skisseres det at det vil være behov for arealer til bl.a. bolig-, nærings- og fritidsformål. Vi kan imidlertid ikke se at dette bygger på en behovsvurdering, ut fra bl.a. kunnskap om hva som fins av tilgjengelige utbyggingsarealer i områder som allerede er planavklart.

Det går fram av den vedlagte samfunnsanalysen at det kan forventes en fortsatt befolkningsnedgang, og at en større andel vil bli eldre. I tillegg til å utvikle strategier som viser hvordan dette kan møtes, f.eks. ved å legge til rette for attraktive bomiljø, bør samfunnsdelen tydelig vise sammenhengen mellom befolkningsutvikling og framtidig arealbehov, jf. kap. 6 i rundskriv T-1492 – «*Kommuneplanprosessen – samfunnsdelen – handlingsdelen*». Dette innebærer, slik vi ser det, at det bør foretas en kartlegging av muligheter og behov for tilrettelegging for mindre boenheter i tilknytning til tettstedene Storjord og Moldjord, og hvordan også disse stedene kan utvikles som gode nærmiljø for innbyggerne som helhet. På grunnlag av dette kan det f.eks. være aktuelt å vurdere en strategi om å opprettholde og styrke tettstedene i kommunen, slik at det kommunale

tjenestebehovet i distriktene så langt som mulig begrenses. Utredning av behov for kommunalt erverv av arealer til boligsosiale formål kan i denne sammenhengen være aktuelt. Det vil samtidig være aktuelt at kommunen også vurderer en arealstrategi om å redusere omfanget av boligområder og områder for spredt utbygging i distriktene.

Kommunen bør videre vurdere behovet for å ta inn også en strategi om at områder for ny fritidsbebyggelse skal lokaliseres i tilknytning til eksisterende vinterbrøyta og veier, og slik at de ligger i en viss tilknytning til steder med lokal handel og andre servicefunksjoner. En strategi om lokalisering av nye områder til fritidsbebyggelse bør i tilfelle samtidig følges av en strategi om at eksisterende planlagte områder skal gås gjennom med sikte på å vurdere å ta ut områder som ikke ligger slik plassert, og/eller der utbygging ikke er iverksatt.

Som det går fram kap. 6 av rundskriv T-1492 bør behov for nye utbyggingsarealer begrunnes og dokumenteres, d.v.s. at det bør foreligge et arealregnskap som angitt ovenfor. Inntil et slikt regnskap foreligger kan ikke vi se at kommunen har grunnlag for å ha strategier om å legge ut ytterligere områder til utbyggingsformål.

Som påpekt i rundskrivet bør samfunnsdelen også inneholde en analyse av alternative strategier for framtidige utbyggingsmønstre. I den grad en revidert arealdel til kommuneplanen legger opp til ytterligere utbygging, vil slike analyser ha vesentlig betydning for å kunne klargjøre at aktuelle alternativer i tilstrekkelig grad er utredet, jf. [forskriftens § 19](#). Om planlagt tiltak berører naturmangfold (inkludert landskap) vil denne typen analyser være viktige for å tilfredsstille kravet til begrunnelse i henhold til [naturmangfoldlovens kap II](#) er ivarettatt (jf. spesielt § 12).

Klima og miljø

Det er positivt og viktig at «*Klima og bærekraft*» skal være overordnet tema for hele kommuneplanen, slik det også går fram kap. 3 i [Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning](#). Som grunnlag for videre planlegging vil det derfor være viktig at kunnskapsgrunnlaget utvikles så langt at kommunen kan identifisere de områdene det er størst potensiale for reduksjon i utslipp av klimagasser i kommunen. På [Miljødirektoratets sider](#) er det relativt lett tilgjengelig informasjon om direkte utslipp fra ulike kilder i kommunen. Som det går fram her er det relativt store utslipp knyttet til landbruksvirksomhet i Beiarn, d.v.s. at fokus på klimavennlig landbruk kan få relativt stor betydning. Det er videre [her](#) mulig å se konsekvensene av arealbruksendringer i perioden 2010 – 2015.

Det kan også være mulig å redusere utslipp både fra kommunale bygg, innkjøp og drift. Dette bør i tilfelle fortrinnsvis skje på grunnlag av en analyse av kommunens klimafotavtrykk, jf. www.klimakost.no.

Det bør vurderes om utvikling av kunnskapsgrunnlaget bør gjøres i samarbeid med de øvrige kommunene som er involvert i plan- og klimanettverket for kommunene i Salten.

Vi ser at beredskapshensyn og samfunnssikkerhet er eget tema i planen. Det er vesentlig at det her tas høyde for kommende klimaendringer. En konsekvens av dette bør være at kommunen både fastsetter tilstrekkelige byggegrensers langs vassdrag, og en grense langs vassdrag hvor bestemt angitte tiltak ikke skal være tillatt, jf. [plan- og bygningslovens § 1-8](#), siste ledd, og [vannressurslovens § 11](#). Som grunnlag for fastsetting av slike grenser bør det foreligge en kartlegging av funksjonell kantsone, d.v.s. den sonen som naturlig hører sammen med vassdraget. En slik kartlegging kan være

del av kommunale arealstrategier, både om sikring mot flom og erosjon og om bevaring av viktige grønnstrukturer for naturmangfold og friluftsliv.

OPPVEKST OG LEVEKÅR FOR BARN OG UNGE

Av *Planstrategi og planprogram*, som denne høringen omfatter, har kommunen identifisert befolkningsvekst som en av hovedutfordringene, noe som etter hvert betyr færre barn og unge i kommunen.

Av *Målbilde år 2030* (s. 4) ønsker Beiarn kommune et mer attraktivt lokalsamfunn der alle vil bo, kommunen som de unge velger, og som vil gi alle barn en best mulig start på livet.

En god barnehage og et godt skoletilbud i kommunen er viktig både for lokalsamfunnet i seg selv og som et bidrag til befolkningsrekruttering. Gode tjenester med tilstrekkelig kapasitet er av stor betydning. Det er derfor viktig med kompetente ansatte som skal arbeide med barn og unge, noe som gjenspeiles i kommunens mål om å tilby 'rette tjenester av høy kvalitet'. Kompetanse og rekruttering er omtalt på side 8 i høringsutkastet.

Under *Opplegg for medvirkning* s. 16 går det fram at ungdomsrådet vil bli tatt med på møter i forbindelse med høring av planutkast for samfunnsdelen. Et aktivt og medvirkende ungdomsråd, kan gi gode innspill til kommunen i sin planlegging. Vi vil imidlertid understreke at barn og unges medvirkning må tilrettelegges. Å få til en god medvirkning med åpne prosesser, tidlig medvirkning og bred involvering krever god planlegging og særlig tilrettelegging for barn og unge.

For barn og ungdom i grunnskolen, kan svar fra *Elevundersøkelsen*, som årlig gjennomføres for elever på 7. og 10. klassetrinn og som ligger på <https://skoleporten.udir.no/>, bli brukt som kunnskapsgrunnlag i samfunnsplanlegginga. Den forteller noe om hvordan elevene opplever skolen på ulike områder. I tillegg vil ungdommenes svar i UngData-undersøkelsen 2019 (<http://www.ungdata.no/Kart?kommune=Beiarn>) være viktig i den forbindelse.

For barnehageområdet finnes *Foreldreundersøkelsen* hvor bl.a. opplevd kvalitet i barnehagen kommer fram, jf. <http://barnehagefakta.no/barnehage/1016129/storbjorka-barnehage>.

Samfunnsdelen bør inneholde overordnede målsetninger som sikrer at barn og unge ivaretas i all kommunal planlegging. Dette vil legge føringer for revisjon av temaplan *Oppvekst/ Barn og unge* i 2020 (jf. kap. 5 *Planoppgaver 2020-2024*). Denne planen bør ivareta alle barn fra fødselen av, og omfatte hele utdanningsløpet - fra barnehage til og med videregående opplæring. Også kultur- og fritidstilbud for barn og unge kan med fordel inn i oppvekstplanen. Videre bør barnevernområdet dekkes, samt kommunens tiltak mot barnefattigdom.

HELSE

I avsnittet om folkehelse har kommunen fokus på en rekke forhold som anses å være av betydning for god folkehelse. Det pekes videre på at det er viktig å satse på forebygging og legge til rette for aktiviteter og tiltak som fremmer helse, spesielt hos den aldrende delen av befolkningen. God helse er en viktig ressurs for kommunen og for den enkelte innbygger. Levekår og utdanning er vanlige og viktige faktorer som påvirker helsetilstanden i befolkningen.

Side 8 i hoveddokumentet er satsingen **Leve hele livet** i fokus, og spørsmålet som stilles er hvordan Beiarn kan bidra til at innbyggerne kan «leve hele livet». Helsedirektoratet har gitt norske arkitekters landsforbund i oppdrag å utarbeide en *håndbok i aldersvennlig stedsutvikling*. Hensikten med boka er å styrke koplingen mellom de eldre sin helse og stedet de bor på. Ved å planlegge de fysiske omgivelsene kan eldre være aktive samfunnsdeltakere så lenge som mulig, også den dagen helsa begynner å skranke. Boka fokuserer også på at flere eldre ikke bare betyr press på helse- og omsorgstjenestene i kommunen, men også gir nye muligheter dersom forholdene legges til rette for at eldre får delta aktivt i lokalsamfunnet.

Beiarn kommune har ikke lagt ved et oversiktsdokument eller kunnskapsgrunnlag som viser utfordringer og muligheter i kommunen, men har fokus på at befolkningsutviklingen går i retning av flere eldre.

For å kunne iverksette tiltak som har effekt på folkehelsen må kommunen ha «oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de positive og negative faktorer som kan virke inn på denne», jf. lov om folkehelse § 5. Det er ikke nærmere definert hva som er nødvendig oversikt, det må kommunen selv vurdere. Kommunen skal hvert fjerde år utarbeide et oversiktsdokument som skal inneholde opplysninger om:

- befolknings sammensetning
- oppvekst- og levekårsforhold
- fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø
- skader og ulykker
- helserelatert atferd
- helsetilstand

Kommunens oversikt over folkehelsen etter § 5 skal bidra til at kommunen skal kunne ivareta sine oppgaver etter folkehelseloven. Folkehelseoversikten skal bygge på tre ulike kunnskapskilder:

- opplysninger som statlige helsemyndigheter og fylkeskommunen gjør tilgjengelig
- kunnskap fra de lokale helse- og omsorgstjenestene
- kunnskap om de faktorer og utviklingstrekk i miljø og lokalsamfunn som kan ha innvirkning på befolkningens helse

Opplysninger fra statlige myndigheter er for eksempel *kommunehelseprofiler* som utarbeides av folkehelseinstituttet hvert år for kommuner og fylkeskommuner. Lenker til relevant statistikk finnes i veilederen som er presentert under, eksempelvis Kommunehelse, SSB, KOSTRA, Ungdata, Bufdir, Husbanken og NAV.

Kommunen skal identifisere folkehelseutfordringer og vurdere årsaksforhold og konsekvenser. Kommunens behov for informasjon avgjør hvor mye og hva slags informasjon som må innhentes i tillegg til kunnskap fra de kommunale helse- og omsorgstjenestene samt andre faktorer i miljø og lokalsamfunn som er av betydning for å skaffe en god oversikt.

Utjevning av sosial ulikhet i helse er sentralt i lovens formålsparagraf og bør vurderes som et kjerneelement i oversiktsarbeidet og i det videre planarbeidet.

Fylkesmannen viser til Veileder til lov og forskrift: **Systematisk folkehelsearbeid**, publisert 12. september 2019. I denne veilederen er lovgrunnlaget nærmere beskrevet, hvilke krav som stilles til kunnskapsgrunnlaget og det er gitt eksempler fra enkelte kommuners arbeid med oversiktsarbeidet.

Det er beskrevet og gitt eksempler på hvordan kommunen kan arbeide med å identifisere folkehelseutfordringer og vurdere helsetilstand i det videre kommuneplanarbeidet. Oversikten over folkehelsen skal være skriftlig, og kommunen må prioritere hvilke hovedutfordringer kommunen har og som den etter å ha vurdert konsekvenser og årsaksforhold, må ta tak i. I tillegg til den skriftlige oversikten, skal kommunen ha løpende oversikt over folkehelsen. Det innebærer at faktorene som inngår i oversikten, jevnlig oppdateres og sikre at kommunen har riktig og oppdatert kunnskap som gjør den i stand til å fatte riktige beslutninger ved utarbeidelse av folkehelseiltak og på andre, og mer akutte felt.

Veilederen beskriver videre roller og ansvar i planleggingen, folkehelseiltak og evaluering av tiltak samt læring og forbedring av det systematiske folkehelsearbeidet.

Helsedirektoratet har på sin nettside også utarbeidet Lokale folkehelseiltak - veiviser for kommunen. Dette er nasjonale faglige råd som tar for seg en rekke temaer og prinsipper for tiltaksutforming.

LANDBRUK, REINDRIFT og SKOGBRUK

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Regjeringen skriver i [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging](#) (pbl § 6-1) at et bærekraftig velferdssamfunn er avhengig av at det skapes verdier og arbeidsplasser i hele landet. Landbruket og utmarksressursene er viktige for mat- og planteproduksjon, bosetting, kulturlandskap og som grunnlag for nye, grønne næringer. Skogen kan gi positive klimagevinster gjennom opptak av CO₂ og binding av karbon gjennom bruk av tre. Reindriften er mange steder en forutsetning for utvikling av samisk språk og kultur.

Regjeringen ber kommunene velge utbyggingsløsninger som sikrer landbrukets næringsgrunnlag og reduserer omdisponeringen av dyrka mark. De slår videre fast at det er viktig at naturgrunnlaget for samisk kultur og språk, næringsutvikling og samfunnsliv sikres. Kommunale og regionale planer bør trekke langsiktige grenser mellom by- og tettstedsområder og store sammenhengende landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsområder.

Jordbruk og jordvern

Fra dagens regjering og Storting er det en tydelig holdning til at jordvernet skal vektlegges i større grad enn tidligere. Nasjonal jordvernstrategi ble i 2015 vedtatt av Stortinget med klare forventninger om å redusere omdisponering av dyrket jord og dyrkbar jord. Målet er at årlig omdisponering av disse jordbruksressursene ikke skal overstige 4000 dekar. Strategien ble i forbindelse med statsbudsjett for 2019 oppdatert og viderefører i stor grad de samme forventningene, i tillegg til to nye tiltak.

I slutten av 2018 sendte landbruks- og matministeren ut et brev til fylkesmennene for å klargjøre jordvern som nasjonal eller vesentlig regional interesse i kommunenes planlegging. Brevet viser tydelig hvilke vurderingskriterier som er aktuelle når Fylkesmannen skal fremme innsigelser med bakgrunn i jordvern.

For Nordland har Fylkesmannen fulgt opp de nasjonale målsettingene og vedtatt en «*Strategisk plan for jordvern i Nordland*». Denne planen beskriver hvordan forvaltningen, og særlig kommunene, skal følge opp jordvernhensynet i arealplanleggingen. I vår strategiske plan har vi som mål at det ikke

skal omdisponeres mer enn 200 daa dyrka og 200 daa dyrkbar jord i Nordland per år. Helst bør årlig omdisponering være lavere enn dette.

Stortingsmeldinger

Jordbrukets samfunnsoppdrag er lønnsom og trygg matproduksjon i tråd med forbrukernes interesser, produksjon av fellesgoder og bidrag til sysselsetting og verdiskaping i hele landet.

[Stortingsmelding nr. 11 \(2016–2017\) - Endring og utvikling - En fremtidsrettet jordbruksproduksjon](#)

har fire overordnede mål for landbruket i landet: matsikkerhet, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser. Riktig bruk av og vern om arealressursene er en forutsetning for å nå produksjonsmålet. Både mengden av og kvaliteten på jord er avgjørende for landbruket og måloppnåelsen i landbruket. Derfor er det viktig å ta vare på gode jordbruksareal og matjord gjennom å holde omdisponeringen av dyrket jord på et lavt nivå.

Strategiske valg for jordbruk, reindrift og skogbruk

Kommuneplanens samfunnsdel legger føringer for framtidige prioriteringer og utvikling i kommunen. Tydelige føringer i samfunnsdelen er nødvendig for å sikre ressursgrunnet for landbruksnæringene og deres sameksistens med andre næringer lokalt, regionalt og nasjonalt. Eksempler her er at ressursgrunnet ikke skal forringes, og at kommunen legger til rette for næring og industri som kan og vil bidra til at landbruksnæringene fortsatt har gode vilkår i kommunen.

Med hilsen

Tor Sande (e.f.)
fung kommunal- og beredskapsdirektør

Lill Hildonen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Poastačujuhhus/adresse Tel: 78 47 40 00
Ájovárgeaidnu 50 Org.nr: 974 760 347
9730 Kárášjohka/Karasjo samediggi@samediggi.no
Áššemeannudeadji Silje Hovdenak
saksbehandler
Tel: +47 78 48 42 80

Beiarn kommune
Moldjord
8110 MOLDJORD

Beiarn Kommune		
Ar Saksnr.	Dok.nr.	Reg.nr./Å
19/4	18	465/20
27 JAN 2020		
Ark.kode P	141	
Ark.kode S		
Avdeling	Saksbeh	AMW
Kassasjon	Gradering	

ÁŠŠI/SAK
19/5295 - 2

MIN ČUJ./VAR REF.
20/2396

DIN ČUJ./DERES REF.
19/4 19/6152

BEAIVI/DATO
24.01.2020

Uttalelse til høring – forslag til planstrategi og oppstart kommuneplanens samfunnsdel 2020-2030, Beiarn kommune

Vi mottok brev fra dere 17.12.2019.

Vår uttalelse påpeker hensyn som bør tas i planlegginga for å sikre naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv samt problemstillinger, ressurser og veiledere som kan være aktuell for dette.

Sikring av det samiske natur og kulturgrunnet i planlegginga

Beiarn kommune befinner seg i et tradisjonelt pitesamisk område hvor den samiske kulturen og språket er svært sårbar. Det er svært få språkbærere igjen for det pitesamiske språket.

Saltfjellet reinbeitedistrikt har tilhold i store deler av Beiarn kommune. Reindrifta er også en sentral kulturbærer for samisk identitet, næring og kultur i området.

Sametinget minner om at kommunal planlegging skal sikre naturgrunnet for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv jmfør PBL § 3-1. *Det bør konkretiseres i planstrategien og samfunnsplanen hvordan kommunen vil sikre naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. Status, potensial og konsekvenser for det samiske i kommunen bør fremkomme og være en del av kunnskapsgrunnet.* Dette kan omhandle samisk næring, språk, kulturminner eller andre sider ved samfunnet som kan være avgjørende for utviklinga av det samiske fremover.

I Beiarn kommune er det samiske kulturminner og stort potensiale for videre funn. Det er viktig å synliggjøre historiske kulturminner i kommunen i samfunnsdelen. Vi minner om at tilstedeværelsen av samiske kulturminner og potensialet for disse også bør synliggjøres.

Vi kjenner til at kommunen, blant annet, har samarbeidet om samiske stedsnavn og skilting, noe som er viktig for synliggjøringen av samisk kultur i området. Beiarn har flere ressurser for samisk kultur, språk, kulturminner og bygningsvern om Pitesamisk senter/stiftelsen Duoddare Rafe, Villmarkscampen i Tollådal og Pitesamisk museum i Bodø. Vi anbefaler kommunen å ta kontakt med de for dialog om status, potensiale og strategier for å sikre samisk språk, historie, kulturminner og bygningsvern i kommunen.

Sametinget mener at kommunen vil ha fordel av å tilstrebe seg en tidlig og god dialog med reindriftn i planspørsmål, ikke minst fordi de er brukere av store areal i kommunen. Det bør vises til i plandokumentene at reindriftn og andre samiske arealinteresser skal medvirke i kommunale plansaker og sikres arealer slik at det samiske natur og kulturgrunnlaget sikres i planlegginga. Jamfør regionale og nasjonale forventninger til kommunal planlegging

Aktuelle problemsillinger for kartlegging av det samiske i kommuneplanarbeid:

- kartlegge utviklingstrekk og utfordringer blant den samiske befolkningen i kommunen,
- kartlegge utviklingstrekk og utfordringer for samiske næringer i kommunen som reindrift og utmarksnæringer, i tillegg til landbruket
- gjøre en vurdering av status, muligheter og utfordringer i forhold til samisk språk og kultur i barnehage og skole
- undersøke om det finnes behov i befolkningen for tiltak som kan bidra til å ivareta og styrke den samiske identiteten hos barn og voksne
- ta i bruk samisk tradisjonell kunnskap, lokale kunnskap og forståelser på lik linje med forskningsbasert kunnskap
- vurdere om der er behov for å utrede folkehelseutfordringer blant den samiske befolkningen

Henvisning:

Sametingest planveileder:

<https://www.sametinget.no/Soek?search=sametingets+planveileder>

Vi ønsker Beiarn Kommune lykke til med det videre planarbeidet og ber dere ta kontakt om det er spørsmål til vår uttalelse.

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

Sten Olav Heahtta
fágajodiheadji/fagleder

Silje Hovdenak
seniorráđđeaddi/seniorráđgiver

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:
Beiarn kommune Moldjord

8110 MOLDJORD

«MOTTAKERNAVN»
«KONTAKT»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Dato:09.01.2020
Saksbehandler:Kjetil Christensen
Telefon direkte:75 55 53 52
Deres ref.:«REF»
Løpenr.:2263/2020
Saksnr./vår ref.:2019/9827
Arkivkode:141

Uttalelse til oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2020 - 2030, Beiarn kommune

Bodø kommune ved Byutvikling Plan viser til brev datert 16.12.19, med høring av forslag til planstrategi og planprogram for Beiarn kommune 2020 – 2030.

Bodø kommune har ingen merknader til forslag til planstrategi eller forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel. Bodø kommune vurderer at det foreliggende dokumentet på en god og oversiktlig måte redegjør for planoppgaver i planperioden, muligheter og utfordringer, samt strategiske valg for samfunnsutviklingen i Beiarn kommune.

Bodø kommune ønsker dere lykke til med det videre planarbeidet.

Med hilsen

Annelise Bolland
Leder Byutvikling

Beiarn Kommune		
Ark/Saksnr.	Doc.nr.	Reg.nr./år
19/4	15	455/20
27 JAN 2020		
Ark.kode P	141	
Ark.kode S		
Avdeling	Saksbeh.	AMW
Kassasjon	Gradering	

Kjetil Christensen
Arealplanlegger

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift

Byplan

Postadresse:
Postboks 319, 8001 Bodø
Besøksadresse:

Telefoner:
Sentralbord: 75 55 50 00
Ekspedisjon: 75 55 50 00
Telefax:

Elektroniske adresser:
postmottak@bodo.kommune.no
kjetil.christensen@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.no

Orgnr.:
972 418 013
Bankkonto:
4500 55 00080

Nordland
FYLKESKOMMUNE

Vår dato: 23.01.2020
Vår referanse: 19/18964- 2
JournalpostId: 20/2819
Deres dato: 16.12.2019
Deres referanse: 19/6152
Org.nr: 964 982 953

Beiarn kommune
Moldjord

8110 MOLDJORD

Beiarn Kommune			
Ar.Saksnr.	Dok.nr.	Følg.nr	Ar
19/4	14	419/20	
24 JAN 2020			
Ark.kode P	141		
Ark.kode S			
Avdeling	Saksbeh		
Kassasjon	Gradering AMW		

Uttalelse- Planstrategi med planprogram for Kommuneplanens samfunnsdel 2020 - 2030

Nordland fylkeskommune har mottatt høring av planstrategi med planprogram for Beiarn kommune d. 18.12 2019. Frist for å gi uttalelse er 26.01.20.

Generelt

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn jf. Plan- og bygningsloven (pbl) § 11-1.

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden jf. pbl. § 10-1.

For kommuneplan skal det utarbeides planprogram etter reglene i pbl. § 4.1. Planstrategi og planprogram kan samordnes dersom det er klart at kommunen vil revidere kommuneplan. Arbeidet med planprogrammet må da tilpasses den kommunale planstrategien. Dersom samfunnsdel og kommuneplanens arealdel skal utarbeides/revideres samtidig, bør det utarbeides et samlet planprogram.

Næring og regional utvikling

Det er positivt at kommunal planstrategi er på høring og kan vedas tidlig i kommunestyreperioden. Det er også bra at planprogrammet kombineres med kommunal planstrategi. Det er veldig bra at FNs bærekraftsmål og nasjonale forventninger nevnes innledningsvis, samt lovverk gjeldende for planarbeidet, dessuten omtales disse områdene utfyllende i kapittel 7.

Planstrategien gir en god beskrivelse av muligheter og utfordringer for kommunen. Det er videre trukket frem fem hovedutfordringer for kommunen. Disse bør ha fokus for den videre planprosessen.

Adresse Postmottak Tlf.: 75 65 03 00
Fylkeshuset E-post: post@nfk.no
8048 Bodø

Næring og regional utvikling
Tim Christian Moseng
Tlf: 75 65 03 10

Besøksadresse Prinsensgate 100

Beskrivelsen av muligheter og utfordringer er god, men det savnes en vurdering av eksisterende planer i kommunen sett i forhold til hovedutfordringene. En kan kort redegjøre for hvordan planene har fungert som utviklingsverktøy, samt drøfte erfaringer med gjeldende kommuneplan. Deretter kan planbehovet avdekkes. En ressursmessig vurdering bør også avklares både økonomisk og personalmessig.

Tidlig i planprosessen bør kommunen ta opp visjoner eller scenarier som kan gi føringer for kommunens overordnede mål og satsingsområder. Det er viktig å legge opp til overordnede strategiske diskusjoner. «Målbilde» som er skissert for fremtidens-Beiarn, bør gjøres mer nøktern og realistisk, men likevel positivt.

I oversikten over planoppgaver 2020-2024 (planstrategien) må skille mellom rullering og revidering av planer. En rullering er justering av eksisterende plan. En revidering er en helt ny plan / planprosess og krever store ressurser. Det bør også vurderes hvordan enkelte delplaner og temaplaner kan inngå i samfunnsdelen som strategier.

Planprogrammet bør diskutere alternativer og behovet for utredninger. Med alternativer menes en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for samfunnsutvikling, sektorenes virksomhet og langsiktige arealbehov. Hvis det er hensiktsmessig kan planprogrammet også belyse hvilke alternative muligheter man organisatorisk har for å løse kommunale oppgaver, eksempelvis at de løses innenfor eksisterende tjenesteområder, som tverrsektorielle oppgaver eller ved interkommunalt samarbeid.

Revisjon av kommuneplanen med de kravene som stilles til utredninger og analyse av samfunnsutvikling er krevende oppgaver ressursmessig. Derfor er det vesentlig i planprogrammet å definere og begrense omfanget på samfunnsdelen (og arealdelen) slik at kommunen kan klare å gjennomføre revisjon innenfor rimelig tids- og ressursbruk. Loven legger vekt på at planprogrammet er et fleksibelt verktøy, som skal tilpasses den konkrete plansituasjon og planbehov.

Fremdriftsplanen for planprosessen er stram, men det er bra å ha god progresjon. Høringsperioder bør likevel ikke legges i typiske ferieperioder. Derfor bør det gjøres en justering for juni/ juli. Synliggjøring av når merknadsbehandling skjer etter innspillfasen kan også legges til i tabellen. Her bør det også tas høyde for at større justeringer kan kreve mer tid.

Plan og miljø

Det er viktig å sikre god sammenheng mellom kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Samfunnsdelen skal blant annet beskrive arealbehov, og gi føringer for arealbruken.

I nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging 2019-2023 peker regjeringen på at en overordnet arealstrategi i kommuneplanens samfunnsdel kan gjøre arealplanene bedre tilpasset samfunnets behov og utfordringer. Den kan bidra til helhetlig avveining mellom nasjonal, regional og kommunal arealpolitikk.

En arealstrategi gir langsiktig retning til kommunens areal- og ressursforvaltning. Det er viktig for å samordne bolig-, areal- og transportplanleggingen, fremme næringsutvikling, redusere klimagassutslippene, tilpasse samfunnet til klimaendringene, skape sosialt bærekraftige samfunn og redusere nedbygging av dyrka mark og natur.

Vi gjør oppmerksom på at arealbruken i kommunen skal være i tråd med fylkesplanens mål for arealforvaltningen:

Arealforvaltningen i Nordland skal være bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen. Forvaltningen skal skje på grunnlag av kunnskap og oppdaterte kommuneplaner.

De arealpolitiske retningslinjene i fylkesplanens kapittel 8 omfatter følgende fem tema:

- By- og tettstedsutvikling
- Naturressurser, kulturminner og landskap
- Næringsutvikling
- Kystsonen
- Klima og klimatilpasning

I planprogrammet går det frem at kommunen skal revidere deler av arealdelen. Det skal blant annet jobbes med følgende:

1. Tomteareal i boligområder.
2. Næringsareal
3. Områder for samfunnsnyttige bygg
4. Areal til fritidsboliger

Når det gjelder bolig- og fritidsbebyggelse gjør vi spesielt oppmerksom på at nybygging av boliger og fritidsbebyggelse bør skje i form av fortetting av eksisterende områder framfor å ta i bruk nye områder innenfor LNFR-områder. Hytter/fritidsbebyggelse skal lokaliseres i gangavstand til vinterbrøytet vei.

Folkehelse

Det er positivt at FNs Bærekraftsmål legges til grunn for planarbeidet og at intensjonen er å integrere og forankre noen av de mest lokalrelevante utvalgte Bærekraftsmål i planarbeidet framover. Disse bør brukes som rød tråd i planarbeidet og bidra til en tverrsektoriell sammenhengende kommuneplan. Det er også positivt at Beiarn kommune har valgt folkehelse som et av satsningsområdene i planarbeidet.

Folkehelseloven har som formål å redusere sosial ulikhet i helse. I planen er det god fokus på satsningsområder som kan sikre eller forbedre helse og livskvalitet i kommunen, men sosial ulikhetsutjevnerende perspektiver bør forankres og ivaretas igjennom arbeidsprosessene og innenfor eventuelle tiltaksområder. Her kan Helsedirektoratets sider om sosial ulikhet i helse være veiledende <https://www.helsedirektoratet.no/tema/sosial-ulikhet-i-helse>. Her kan det også tenkes tydeligere medvirkningsarbeid, med særlig fokus på de med minst makt i lokalsamfunnet (og er da ofte de hardest rammet). På dette punktet kan planen forbedre seg gjennom det hele. Her kan det være nyttig å ta utgangspunkt i FN bærekraftsmål #10. Det anbefales å integrere og forankre de medvirkningstiltakene tidlig og ofte i planprosessene og gjennom alle deler av kommuneplanen framover.

Folkehelseloven sier at kommunene i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven skal fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet som er egnet til å møte de utfordringer kommunen står overfor. Kommunen har videre et lovpålagt ansvar for å iverksette nødvendige tiltak for å møte folkehelseutfordringene. Det er positivt at planstrategien er forankret i Samfunnsanalyse 2019 for Beiarn samt Fylkesplan for Nordland «Mitt Nordland – Mi framtid». Her bør også Regional folkehelseplan Nordland (2018-2025) være et sentralt styringsdokument: https://www.nfk.no/innsyn.aspx?response=journalpost_detaljer&journalpostid=2017077765&scripturi=/innsyn.aspx&skin=infolink&Mid1=15615&

Data fra disse kildene må også suppleres med lokal kunnskap for å gi et helhetlig bilde.

Videre er det viktig at dette kunnskapsgrunnet forankres i videre planarbeid slik at strategier og tiltak kan målrettes mot lokale folkehelseutfordringer. Oversikten skal være skriftlig og inngå som grunnlag for arbeidet med kommunens planstrategi. En drøfting av kommunens folkehelseutfordringer bør inngå i planstrategien (folkehelseloven § 5 og 6) og oversiktsdokumentet bør omfatte opplysninger om og vurderinger av: a) befolkningssammensetning, b) oppvekst- og levekårsforhold, c) fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø, d) skader og ulykker, e) helserelatert atferd og f) helsetilstand (folkehelseforskriften § 3). For mer informasjon, se Helsedirektoratets veileder til oversiktsarbeidet: <https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/50/God-oversikt-en-forutsetning-for-god-folkehelse-IS-2110.pdf>. Lenker til verktøy i oversiktsarbeidet er tilgjengelig på fylkeskommunens nettsider: <https://www.nfk.no/tjenester/folkehelse/oversikt-folkehelse/verktoy-i-oversiktsarbeidet/>.

Veien videre

Nordland fylkeskommune mener foreliggende utkast er et godt utgangspunkt for den videre planprosessen. Det er likevel ønskelig at kommentarene i denne uttalelsen tas til følge. Med dette ønskes Beiarn kommune lykke til med det videre planarbeidet.

Med vennlig hilsen

Hanne Østerdal
nærings- og utviklingssjef

Tim Christian Moseng
saksbehandler

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Hovedmottakere:
Beiarn kommune

Moldjord

8110

MOLDJORD

Moldjord, 22.01.20

Innspill til kommunens samfunnsplan

- Planen har bl.a som mål å skape et attraktivt og robust miljø for unge familier, tilrettelegge for unge familier, samt øke bosettingen, fortrinnsvis med unge familier. Samtidig regnes det med kutt i oppvekstsektoren og økning i helse-og omsorgssektoren og annen næringsvirksomhet. De nye arbeidsplassene/arbeidstakerne innenfor helse/omsorg og andre kommer forhåpentligvis med familie, med behov for barnehage/skole. Erfaringsmessig er det vanskelig å rekruttere kvalifisert arbeidskraft til skole/barnehage. Vi ber derfor om at kommunen er forsiktig med kutt i oppvekstsektoren.
- Vi lurte på hva som ligger i utsagnet «mindre behov for fagkompetanse i oppvekstsektoren». Er det snakk om færre ansatte som er kvalifiserte, eller skal det flere ufaglærte inn?
- Daglig pendlerrute til Saltdal sees på som et godt tiltak for å hindre frafall fra videregående opplæring. Gjør kommunen noen framstøt mot fylkeskommunen for opprettholde/gjenopprette studietilbudene i Saltdal?
- Planen er vage når det gjelder kommunens barnehage-og skolebygg, som er av varierende stand. Samtidig innleder planen med å understreke at kommunen er forpliktet å oppfylle FN's bærekraftsmål innenfor bl.a. klimaperspektivet, miljø, folkehelse. Utdanningsforbundet Beiarn ønsker en konkret plan på hva kommunen tenker om dette. Vi ønsker samlokalisert skole på Storjord i et nytt bygg som tilfredsstillt dagens krav i forhold til den nye læreplanen og til klimautslipp/avtrykk, med allhall, vår nye storstue i umiddelbar nærhet, gjerne med barnehage i tilknytning, slik at vi kan utnytte ressursene, både personellmessig og arealmessig på en best mulig måte.
- Lokalisering av skole sett i forhold til hvor man ser for seg framtidig bosetting som skal bekle ledige stillinger i offentlig sektor i kommunen?
- Reiseliv: Mye av det som rører seg innenfor reiseliv i kommunen, er en godt bevart hemmelighet for den jevne beiarværing. Vi ber om at det opplyses mer/ drives mer reklame, slik at innbyggerne vet hva som skjer, og også kan drive framsnakking og reklame for dette.

Mvh. Siri Kvæl, lokalagsleder Utdanningsforbundet Beiarn.

Beiarn Kommune		
Ar/Saksnr	Dok.nr	Reg.nr/År
19/4	13	413/20
24 JAN 2020		
Ark.kode P	141	
Ark.kode S		
Avdeling	Saksbeh.	AMW
Kategori	Gradering	

Saksprotokoll

Utvalg: Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
Møtedato: 21.01.2020
Sak: 2/20

Resultat:

Arkivsak: 19/4
Tittel: **SAKS PROTOKOLL - HØRING I RÅD FOR MENNESKER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE - OPPSTART AV ARBEID MED KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2020 -**

Vedtak:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har følgende innspill til Beiarn kommunes planstrategi/planprogram «Oppstart av arbeid med Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030»:

1. Intensivere innsatsen for å opprettholde/få ny bosetting i fraflytningstruede områder i kommunen.
2. Satse på hverdagsrehabilitering.
3. Trivselsskapende tiltak i *hele* kommunen.
4. Universell utforming av eksisterende bygningsmasse som er i daglig bruk.

Innspillene foreslås bakt inn i planprogrammet der de måtte passe inn.

Enstemmig vedtatt.

Behandling:

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og Eldrerådet har behandlet høring om oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030 samlet, og har avgitt en felles høringsuttalelse.

Saksprotokoll

Utvalg: Eldrerådet
Møtedato: 21.01.2020
Sak: 1/20

Resultat:

Arkivsak: 19/4
Tittel: **SAKS PROTOKOLL - HØRING I ELDRERÅDET - OPPSTART AV ARBEID MED KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL 2020 - 2030**

Vedtak:

Eldrerådet har følgende innspill til Beiarn kommunes planstrategi/planprogram «Oppstart av arbeid med Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030»:

1. Intensivere innsatsen for å opprettholde/få ny bosetting i fraflytningstruede områder i kommunen.
2. Satse på hverdagsrehabilitering.
3. Trivselsskapende tiltak i *hele* kommunen.
4. Universell utforming av eksisterende bygningsmasse som er i daglig bruk.

Innspillene foreslås bakt inn i planprogrammet der de måtte passe inn.

Enstemmig vedtatt

Behandling:

Eldrerådet og råd for personer med nedsatt funksjonsevne råd har behandlet høring om oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030 samlet, og har avgitt en felles høringsuttalelse

Statens vegvesen

Beiarn kommune

8110 MOLDJORD

Beiarn Kommune		
År/Saksnr.	Dok nr.	Reg.nr/År
19/4	10	297/20
16 JAN 2020		
Ark.kode P	41	
Ark.kode S		
Avdeling	Saksbeh.	AMW
Kassasjon	Gradering	

Behandlende enhet:
Transport og samfunn

Saksbehandler/telefon:
Jørn Ø Olsen / 90995014

Vår referanse:
20/3980-2

Deres referanse:

Vår dato:
16.01.2020

Uttalelse til planstrategi og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030

Statens vegvesen viser til deres brev datert 16.12.2019.

Statens vegvesen har ansvar for å sørge for at føringer i Nasjonal transportplan (NTP), Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, vegnormalene og andre nasjonale og regionale arealpolitiske føringer blir ivaretatt i planleggingen. Vi uttaler oss som forvalter av riksveg og som statlig fagmyndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.

Beiarn kommune har utarbeidet et samledokument kalt «Oppstart av arbeid med kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030». Her er planstrategi og planprogram for kommuneplanens samlet. En planstrategi skal avklare planoppgaver og gi retning for kommunens strategiske valg i valgperioden. Et planprogram er en beskrivelse av planprosessen og hva som skal være hovedtema i kommuneplans samfunnsdel.

Statens vegvesen har ingen merknader til oppstarten av dette planarbeidet.

Transportforvaltning nord 1
Med hilsen

Jørn Ø Olsen
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Postadresse
Statens vegvesen
Transport og samfunn
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Jernbaneveien 69
8012 BODØ

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Beiarn Kommune		
Ar/Saksnr.	Dok.nr.	Reg.nr/År
19/4	2	9136/19
07 NOV 2019		
Ark.kode P	141	
Ark.kode S		
Avdeling	Saksbeh.	AMW
Kategori	Ansvar	

Salten 07.11.19

Innspill til planstrategien for Hamarøy, Sørfold, Fauske, Saltdal, Beiarn, Bodø, Gildeskål, Meløy og Rødøy

Under følger noen konkrete innspill fra Salten friluftsråd:

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel skal behandle langsiktige utfordringer og strategier i kommunen. Friluftsliv er viktig for svært mange. Det er den aktiviteten, på tvers av klasse og alder, som aktiviserer flest. Utøvelse av friluftsliv er viktig for folks livskvalitet, livsmestring og bolyst. Mange praktiske ferdigheter, immateriell kulturarv, lokalkunnskap og lokal tilhørighet videreføres og forsterkes i dag i stor grad kun gjennom friluftsliv. Videre er naturopplevelse og friluftsliv den viktigste driveren for at turister velger å oppsøke vår region. Samtidig kan målrettet satsing på friluftsliv som nærmiljøaktivitet og nærferieform, bidra til å redusere klimaavtrykket til egen befolkning. Det er også viktig å være bevisst på at friluftsliv er en av få arenaer hvor folk i dag ivaretar og utvikler kompetanse som er avgjørende når viktige samfunnsfunksjoner faller bort og derfor viktig for å bygge robuste lokalsamfunn (for eksempel ferdsel uten bruk av motor, høsting, varme og matlaging uten bruk av strøm osv). Derfor ber friluftsrådet kommunen:

Legge inn friluftsliv som et viktig strategisk virkemiddel i utviklingen i kommunen og omhandler dette når samfunnsdelen av kommuneplanen vurderes i planstrategien.

Kommuneplanens arealdel

Arealplanen skal i prinsippet legge føringer for all arealbruk i kommunen. Tilgang på arealer er avgjørende for utøvelse av friluftsliv. Friluftsliv er svært viktig for folks livskvalitet, helse og kulturell forankring og dermed en viktig interesse i arbeidet med arealplanen. For å avklare friluftslivets arealinteresser, ber friluftsrådet kommunen om å:

Legge inn revisjon av kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i planstrategien

Kunnskapsbasert forvaltning er et viktig prinsipp i arealplanleggingen. Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder er verktøyet for å dokumentere og verdivurdere friluftslivets arealinteresser. Kartleggingen er også nyttig i dispensasjonssaker, utbyggingssaker og for å vurdere behovene for kjøp eller avtalefestet bruk av områder til friluftsliv. I Salten ble arbeidet med denne kartleggingen avsluttet i 2012. Alle kommunene er kartlagt. På grunn av endringer i arealbruk/disponering, folks friluftsvaner, besøkende og ny kunnskap må disse kartleggingene revideres med jevne mellomrom. Friluftsrådets vurdering er derfor at de fleste kommunene i regionen bør revidere sin kartlegging i løpet av de neste fire årene. Med den bakgrunnen ber vi kommunene vurdere behovet for revisjon av friluftslivskartleggingen i planstrategien. Friluftsrådet kan bidra i revisjonsarbeidet om ønskelig og dette kan gjøres i sammenheng med utarbeidelse av en ferdselsåreplan (se under).

Legg inn utarbeidelse/slutføring av ferdselsåreplan i planstrategien

Ferdelsåreplaner er et nytt verktøy for mer målstyrt utvikling og drift av stier, ruter, løyper og leder. Dette er helt avgjørende infrastruktur for friluftslivet. Salten friluftsråd samarbeider nå med medlemskommunene om å utarbeide slike temaplaner. Målet vårt er at alle kommunene skal ha slike planer innen utgangen av 2022.

Ferdelsåreplanene er nyttige redskap for:

- Bedre og mer målrettet ressursbruk (frivillige, private, kommune)
- Bedre rolleavklaring mellom partene som bidrar (frivillige, private, kommune)
- Kanalisering og konfliktavklaring knyttet ferdsel (med økende/endret ferdsel fra lokale og turister)

Besøksadresse: Sjøgata 27, 8006 Bodø Postadresse: Postboks 915, 8001 Bodø
Tlf.: 95068985 web: friluft.salten.no e-post: friluftsradet@salten.no

Beiarn Bodø Fauske Gildeskål Hamarøy Meløy Rødøy Saltdal Steigen Sørfold

- Å sikre bedre kartfesting av stier, ruter, løyper og leder (viktig for redning, friluftslivsutøvere, grunneiere, i utbyggingssaker og arealplaner)
- Avklare behov for kjøp eller avtaler om bruk

Ferdslsåreplanene endrer ikke i seg selv ansvaret for stier, ruter, løyper og leder i kommunen, men gir en status, oversikt over hva som gjøres av hvem.

Ferdslsåreplanen er i utgangspunktet en temaplan og binder ikke i seg selv arealbruk, kommunens eller noen andres ressursbruk. Hvis det er ønskelig, gjøres det ved at resultatene fra ferdslsåreplanen innarbeides i kommunens ordinære planverk (for eksempel kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse og kommuneplanens arealplan).

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse

Kommunedelplanen er kommunens viktigste verktøy i arbeidet med organisert idrett, egenorganisert aktivitet og friluftsliv. Vi ber kommunen om å legge et forsterket fokus på egenorganisert aktivitet, friluftsliv, skolegårder og nærmiljø som føring for planen.

Kommunedelplanen danner grunnlaget for å kunne søke spillemidler. Kommunene har tradisjonelt vektlagt behovene til organisert idrett i denne planen. **Med et forsterket fokus på folkehelse, ber friluftsrådet kommunene legge sterkere vekt på egenorganisert aktivitet og friluftsliv.** Størst effekt har tiltak på allment tilgjengelige areal i nærmiljøet. I så måte peker skolegårdene, turveiene og stiene seg ut som særlig viktige områder å fokusere i dette planarbeidet. Dette er også i tråd med fylkeskommunens krav om at kommunene nå skal lage to uavhengige prioriterte lister i planen, en for egenorganisert aktivitet og en for organisert idrett (jf samarbeidsavtalene om folkehelsearbeidet).

Oppvekstplan

Oppvekstplanen legger føringen for barns og ungdoms oppvekst i kommunen og dermed også rammene for den viktigste ressursen et samfunn rår over på sikt. Det å bidra til en robust, frisk og kompetent oppvoksende generasjon med et trygt rotfeste, er overordna viktig. Friluftsrådet ber derfor om at kommunen:

Legger inn Helsefremmende skole og barnehage som førende og forpliktende for/i Oppvekstplanen

Alle kommunestyrene i Salten har gjort vedtak om at deres skoler og barnehager skal være helsefremmende. Gjennom et prosjektsamarbeid med Salten friluftsråd er dette målet på god vei til å nås. Det er bra. Vi ser like fullt at det er viktig at dette arbeidet blir forpliktende gjennom planforankring i planverket for oppvekstsektoren i de enkelte kommunene. Dette for å sikre at det helsefremmende arbeidet blir en naturlig og forpliktet del av skole- og barnehagehverdagen over tid og ikke bare et løft, som sakte glemmes.

Legger inn lokal identitet som en viktig premiss for/i Oppvekstplanen

Salten friluftsråd vil oppfordre kommunene til å sette konkrete, lokale kompetansemål på ferdigheter eller kunnskap som er viktige for elevenes lokale identitet, kunnskap og kjennskap om og til nærmiljøet sitt. Dette kan knytte seg både til ferdigheter i friluftsliv (for eksempel lokale høstingstradisjoner, ferdslsformer eller bålrensing), lokale kulturminner (kunnskap om sagn, steder og gjenstander), naturelementer/fenomener og immateriell kulturarv (for eksempel det å kunne sette opp et håndsnøre, fiske og lage fiskekaker). Vi mener at dette er viktige bidrag for å bære lokal kunnskap/tradisjon videre, til et trygt rotfeste og mer robust ungdom.

Planer og involvering av Salten friluftsråd i kommunenes planarbeid

Salten friluftsråd har begrenset kapasitet på oppfølging av planer og må derfor avgrense behandlingen til de som er viktigst for vårt ansvarsområde. Friluftsrådet er også et fagorgan som opptre på vegne av kommunene. Vi ønsker derfor å bli involvert tidlig i planprosessene. Med bakgrunn i det ønsker vi som hovedregel å få tilsendt meldinger om planoppstart og gi våre innspill da og bare unntaksvis opptre som en høringspart i den ordinære høringen før vedtak.

Følgende planer ønsker vi å få tilsendt fra medlemskommunene for behandling:

- Planstrategien
- Kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel)
- Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse *eller tilsvarende*
- Oppvekstplan *eller tilsvarende*

Ønsker medlemskommunene innspill til planer utenom dette, kan dere selvsagt be spesielt om det.

Med hilsen

Bjørn Godal
Faglig leder